

Официален вестник

на Европейския съюз

C 76

Издание
на български език

Информация и известия

Година 52

31 март 2009 г.

Известие №	Съдържание	Страница
III <i>Подготвителни актове</i>		
КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ		
77-та пленарна сесия 26-27 ноември 2008 г.		
2009/C 76/01	Становище на Комитета на регионите относно „Интеграционната политика и междукултурният диалог“	1
2009/C 76/02	Становище на Комитета на регионите относно „Правната рамка на Общността за европейска научноизследователска инфраструктура (ERI)“ и „Съвместно планиране на научноизследователската дейност“	6
2009/C 76/03	Прогнозно становище на Комитета на регионите относно „Лисабонската стратегия за растеж и работни места“	14
2009/C 76/04	Прогнозно становище на Комитета на регионите относно „Принос на регионите за постигането на европейските цели, свързани с изменението на климата и енергетиката, по-специално във връзка с „Конвента на кметове“	19
2009/C 76/05	Становище на Комитета на регионите относно „Предложение за препоръка на Съвета относно мобилността на младите доброволци в Европа“	23
2009/C 76/06	Становище на Комитета на регионите относно „ЕС като глобален партньор за развитие — Ускоряване на напредъка към Целите на хилядолетието за развитие“	30
2009/C 76/07	Становище на Комитета на регионите относно „Обща имиграционна политика за Европа“	34
2009/C 76/08	Становище на Комитета на регионите относно „Пети доклад за напредъка в икономическото и социалното сближаване“	38
2009/C 76/09	Становище на Комитета на регионите относно „Западните балкани: Засилване на европейската перспектива“	42
2009/C 76/10	Становище на Комитета на регионите относно „Добавената стойност на участието на местните и регионалните власти в процеса на разширяване“	48

BG

Цена:
18 EUR

(Продължава на вътрешната корица)

<u>Известие №</u>	Съдържание (продължение)	Страница
2009/С 76/11	Становище на Комитета на регионите относно „Подобряване на енергийната ефективност чрез информационните и комуникационните технологии“	54
2009/С 76/12	Становище на Комитета на регионите относно „Подобряване на способностите за XXI век: Програма за европейско сътрудничество по въпросите на училищата“	58
2009/С 76/13	Резолюция на Комитета на регионите относно „Финансовата криза“	63
2009/С 76/14	Резолюция на Комитета на регионите относно „Приоритетите на Комитета на регионите за 2009 г. въз основа на Законодателната и работна програма на Европейската комисия“	66

III

(Подготвителни актове)

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

77-ТА ПЛЕНАРНА СЕСИЯ 26-27 НОЕМВРИ 2008 Г.

Становище на Комитета на регионите относно „Интеграционната политика и межкултурният диалог“

(2009/C 76/01)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ:

- смята, че межкултурният диалог е ключов механизъм за поощряване на разбирането за културно многообразие, за укрепване и сближаване на народите в една многоезична и мултикултурна Европа;
- изразява убеденост, че диалогът между различните религии и възгледи за света е един от основните механизми за устойчив межкултурен диалог;
- затова призовава Европейския парламент да популяризира Европейска харта за межкултурен диалог и предлага на Европейската комисия и държавите-членки да организират постоянна европейска платформа за межкултурен диалог, който да включва регионалните и местните власти, с цел да се развива системен диалог, който да започне в нашите градове и региони;
- изразява убедеността си, че правомощията на регионалните и местните власти са от съществено значение за насърчаването на межкултурния диалог;
- смята, че регионалните и местните власти би трябвало да започнат открит диалог с различните обществени групи и след това да подкрепят и подпомагат общуването между тях, да организират срещи и да образуват гражданите чрез лекции, фестивали, изложби и други дейности;
- отбелязва, че в голяма част от държавите-членки регионалните и местните власти отговарят за законодателството в областта на интеграционната политика и прилагането му и по този начин играят ключова роля за интеграцията на имигрантите;
- вярва, че межкултурният диалог е условие за успешна интеграция. Тъй като са най-близо до хората, регионалните и местните власти са в състояние да насърчат взаимното опознаване и по-активното участие в межкултурния диалог.

Докладчик: г-н Milan BELICA (SK/ЕНП), Председател на автономен регион Nitra

Отправен документ:

Сезиране от френското председателство относно „Интеграционната политика и межкултурният диалог: ролята на местните и регионалните власти“

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Принцип на межкултурния диалог

1. смята, че основният принцип на процеса на европейска интеграция е зачитането и насърчаването на културното многообразие. В този смисъл межкултурният диалог е ключов механизъм за поощряване на разбирането за културно многообразие, за укрепване и сближаване на народите в една многоезична и мултикултурна Европа;

2. подчертава, че разбирането за межкултурен диалог, свързано със социалното и териториално сближаване, може да спомогне за въвеждане на основните ценности на личния, социалния и гражданския живот, като солидарност, отговорност, толерантност, зачитане на традиционните ценности, стремеж към социален прогрес и разбиране за социалното и културното многообразие. То може също да насърчи способността за общуване между хора и групи от различни култури и за солидарно съвместно съжителство;

3. подчертава, че равният достъп до културата и свободата на културно изразяване са основни характеристики на европейската ценностна система и предпоставка за межкултурен диалог и интеграция;

4. подчертава, че за да се насърчи ефективно межкултурният диалог, е необходимо сътрудничество на регионално и местно равнище с участието на регионалните и местните отговорни лица, социалните партньори, образователните институции, НПО, младежките, спортните и културните организации, както и структурите на имигрантите и други подходящи партньори близо до гражданите. Религиозните и светските асоциации също са важни партньори в този диалог, като допринасят за създаването на потребност от взаимно разбирателство и толерантност, при положение че съдействат за тази потребност;

5. изразява убеденост, че диалогът между различните религии и възгледи за света е един от основните механизми за устойчив межкултурен диалог. Организацията на различните вероизповедания често са основни действащи лица в нашето общество и на регионално и местно равнище обществените и религиозните лидери са в състояние заедно да разработят работни методи за поощряване на взаимното разбирателство и следователно за укрепване на межкултурния диалог. Подкрепата за тези методи и дейности, развивани на местно и регионално равнище, може също да спомогне за утвърждаване на принципа за взаимно разбирателство;

6. затова призовава Европейския парламент да популяризира Европейска харта за межкултурен диалог и предлага на Европейската комисия и държавите-членки да организират постоянна европейска платформа за межкултурен диалог, който да включва регионалните и местните власти, с цел да се

развива системен диалог, който да започне в нашите градове и региони;

Ролята на регионалните и местните власти в межкултурния диалог

7. изразява убедеността си, че правомощията на регионалните и местните власти са от съществено значение за насърчаването на межкултурния диалог. Тези власти носят основната отговорност за оформянето и опазването на нашето богато разнообразие от култури. Те имат ключова роля в разпространението и прилагането на най-добрите практики и обмена на опит в межкултурния диалог, по-специално чрез тяхната координация на многоизмерни местни и регионални мрежи, включващи всички заинтересовани лица;

8. счита, че благодарение на позицията си местните и регионалните власти могат да подпомагат опознаването на сложната съвременна обстановка и съвместното съществуване на различни културни идентичности и религии. Затова е важно да добият реална представа за различните групи, тяхната дейност и влиянието им в обществото. Следователно е необходимо да се определят възможно най-голям брой заинтересовани страни в межкултурния диалог и да бъдат включени в структури за пряк и интензивен обмен със съответните местни и регионални власти;

9. отбелязва, че много межкултурни инициативи се управляват на местно и/или регионално равнище. Предвид близостта им до гражданите, регионалните и местните власти са в стратегически добра позиция да отговорят, в сътрудничество с другите местни заинтересовани лица, на специфичните нужди и искания на различните културни групи на територията им и да насърчават по-интензивен межкултурен диалог;

10. смята, че регионалните и местните власти би трябвало да започнат открит диалог с различните обществени групи и след това да подкрепят и подпомагат общуването между тях, да организират срещи и да образуват гражданите чрез лекции, фестивали, изложби и други дейности. Местните и регионалните власти би трябвало да започнат открит диалог, в който да участват безпристрастно, зачитайки свободата и правата на личността и на групата, а след това биха могли да предложат „консултантски услуги“ (информация, проекти) и да бъдат само посредници в процеса;

11. счита, че имигрантите следва да имат възможност да гласуват на местни избори, на регионални избори и на избори за Европейски парламент;

12. следователно насърча съответните власти и политически групи да поощряват участието им с цел улесняване на тяхната интеграция в обществото;

Межкултурният диалог като определящо условие за интеграционна политика

13. вярва, че межкултурният диалог е условие за успешна интеграция. Тъй като са най-близко до хората, регионалните и местните власти са в състояние да насърчат взаимното опознаване и по-активното участие в межкултурния диалог;

14. препоръчва на Европейския съюз да установи в рамките на правомощията си ясни рамки и предварителни условия за успешна интеграция, но също така признава, че имиграционната и интеграционна политика е сред правомощията на националните власти и че принципът на субсидиарността трябва да се спазва;

15. изтъква необходимостта от създаване и подкрепа на управленски структури (обслужване на едно гише) във връзка с конкретни проблеми, пред които са изправени имигрантите (наред с обичайните бюрократични проблеми), като тези структури да могат да предоставят полезна информация особено за новодошлите;

16. отбелязва, че в голяма част от държавите-членки регионалните и местните власти отговарят за законодателството в областта на интеграционната политика и прилагането му и по този начин играят ключова роля за интеграцията на имигрантите. Необходимо е да се отчетат различията в националните системи, както и географското положение, съществуващите обичаи, а също и историческите и културните особености на всяка държава-членка при изготвянето на общите европейски рамки в съответствие с параграф 14. Това също означава, че регионалните и местните власти би трябвало да прилагат модел, основан на интеграцията, който съответства на техните конкретни условия;

17. подчертава, че регионалните и местните власти често участват в определянето на ефективността и ефикасността на много от аспектите на интеграционната политика чрез начина, по който изпълняват задълженията си в тези области;

18. призовава за осигуряване на подходящи средства за интеграционните мерки на регионално и местно равнище, като същевременно се проучат възможностите на съществуващите програми. Регионалните и местните власти би трябвало да бъдат подпомагани в управлението на интеграционния процес — с информация и финансиране, а също и с развитието на най-добрите практики. Следователно е препоръчително да се включат насоки за действие и мерки, чрез които да се финансират проекти за интеграция на имигрантите на регионално и местно равнище;

19. отбелязва големия мащаб на имиграцията към Европейския съюз. Това обстоятелство налага да се засили диалогът в културната сфера, за да се гарантира, че културните различия няма да предизвикат напрежение, а обратното — ще се превърнат в механизъм за развитие, в инструмент за укрепване на толерантността и обединение на народите в една мултикултурна Европа, основана на взаимно уважение и солидарност;

20. призовава за засилване на усилията за изготвянето на обща европейска политика за управление на незаконната имиграция. Много от правните аспекти на незаконната

имиграция са извън компетенциите на местните власти, но социалните последици от това явление се проявяват най-напред на местно и регионално равнище. Би трябвало да се намерят начини и да се положат усилия за провеждане на консултации с регионите и местното равнище в момента на изготвяне на общите политики в тази области и за разглеждане на специфичните проблеми на незаконната миграция в контекста на межкултурния диалог;

21. смята, че регионалните и местните власти играят особена роля по отношение на миграционната политика, тъй като много от услугите, които са от значение за успешната интеграция като жилищното настаняване, здравеопазването, образованието, образователните програми за придобиване на умения и научаване на езика и др., се предоставят от регионалните и местните власти и следователно те са първите засегнати от проблеми в тази сфера;

22. отбелязва, че процесът на интеграция продължава понякога няколко поколения, особено на местно равнище, и поради това намира за изключително важно местните и регионалните власти да предоставят условия за ефективна интеграция — структурна, социална, икономическа и културна — по-специално те трябва да допринесат за това новопристигналите да не бъдат дискриминирани, техните права да бъдат спазвани и те да имат достъп до средства, работни места и услуги — това е задължителна предпоставка за тяхното пълноценно участие в европейското общество. От ключово значение е достъпът до нормалния пазар на труда, който е от компетенциите на държавите-членки;

23. препоръчва да се проучи възможността за изграждане на мрежа от местни и регионални органи на управление във всяка държава-членка, с цел разширяване на сътрудничеството за ефективно регулиране на мигрантските потоци и съзнателно интегриране на бежанците чрез реализацията на проекти на местно равнище, насърчавани от самите местни органи;

24. отбелязва Европейската година на межкултурния диалог — 2008, която чрез насърчаване на разбирането на различните култури дава важен импулс за интегрирането на хората с миграционен произход. Комисията би следвало да проучи дали един ежегоден „Европейски ден на интеграция и межкултурна толерантност“ би могъл да повиши осведомеността и да изтъкне обогатяването чрез културно многообразие;

Подкрепа за жилищно настаняване като част от процеса на интеграция

25. препоръчва да се създадат условия за интеграция на имигрантски семейства сред местните семейства и общности чрез прилагането на интегрирани програми с активното участие на имигрантите, които включват подобряване на архитектурната среда и на градоустройството, предоставяне на услуги, подобряване на качеството на околната среда и борба със социалното изключване. Отбелязва необходимостта да се продължат изследванията и да се събере опитът на държавите-членки през последните години относно възможностите да се предоставят жилища (на имигрантите), като се обръща специално внимание на опита при изпълнението на програми за благоустройство на квартали с преобладаващо присъствие на мигранти;

26. насърчава регионалните и местните власти да използват съществуващите възможности за финансиране от страна на ЕС с цел подпомагането на мигранти, търсещи убежище лица и бежанци при намирането на работа и за получаване на достъп до социални и здравни услуги и жилищно настаняване. Регионалните и местните власти трябва да осигурят качеството и количеството на обществените услуги, както и програми за образование и обучение, успоредно с качество на живот в градовете чрез ефективно градоустройство и подходяща жилищна политика, с цел да се избегне влошаването на условията на живот в градските райони чрез създаване на ефикасни програми за възобновяване на западнали градски райони;

Квалификация и заетост във връзка с интеграцията

27. обръща внимание върху факта, че при липса на проект за прием и интеграция, и на стабилна заетост, имигрантите могат да станат жертви на престъпността и експлоатацията, както и самите те — доброволно или не — да се превърнат в престъпници, а това би довело до проблеми по отношение на сигурността и социалното сближаване;

28. предлага държавите-членки в сътрудничество с регионалните и местните власти и икономическите и социални партньори, да положат усилия в рамките на компетенциите на държавите-членки в тази област за улесняване на достъпа на имигрантите до работни места и да се борят с дискриминацията на пазара на труда. Държавите-членки следва да информират имигрантите за съществуващите възможности и да ги окуражават да се подготвят, за да получат работа чрез програми, включително специализирани, за продължаващо обучение;

Многоезицието и изучаването на чужди езици като начин за разширяване на межкултурния диалог

29. счита, че чувството за принадлежност се създава в училищата и че програми за прием и интегриране могат да бъдат включени във всички предучилищни, училищни и университетски системи на държавите-членки;

30. смята, че местните и регионалните власти трябва да наблягат на ролята и значението на образованието като основно средство за опознаване на многообразието;

31. призовава да се обърне повече внимание на културния, езиковия и интелектуалния потенциал на имигрантите, които имат голямо значение за Европейския съюз в глобализирания свят;

32. обръща внимание на необходимостта да се подкрепя образованието, насочено към взаимно разбирателство. За да се постигне това, образователните програми трябва да се адаптират, за да отразяват мултикултурната среда в ЕС и принципа на активна подкрепа за межкултурния диалог;

33. поставя силен акцент върху необходимостта да се преподават езици и да се поставят основи на мултикултурализма още от предучилищна възраст. Подчертава значението на доброто владение на езика на приемащата страна и на региона, в който лицето живее; затова предлага да се разработят подходящи мерки за подкрепа и възможности за обучение в училище и за различните възрастови групи мигранти, извън училищната среда;

34. признава също необходимостта от поощряване на диалога между религиозните общности, асоциации и други действащи лица в сферата на културата. Хората в ЕС трябва да познават и да разбират по-добре както държавите в Европейския съюз, така и тези извън него, включително историята и културата им. Имигрантите и местните хора трябва да получават положително образование за Европа: откриване на споделени ценности и обща история, взаимодействие между културите, сходни социални и политически права и задължения;

35. предлага регионалните и местните власти да се ангажират да насърчават межкултурното съзнание на своите служители и служителите на други доставчици на обществени услуги и да осигурят справедливо представителство в тези институции на мигрантите и националните малцинства;

36. счита, че регионалните и местните власти имат съществена роля в създаването на среда за учащите чужденци, като им помагат да създадат връзки с града, в който учат, независимо колко време продължава обучението им;

Укрепване на сътрудничеството със средствата за масова информация

37. призовава регионалните и местните власти в тясно сътрудничество с местните средства за масова информация, както и културните организации и асоциации, да провеждат информационни кампании на регионално и местно равнище, насочени по-специално към „групите в неравностойно положение“ и по този начин да извлекат максимална полза от съществуващите възможности;

38. отчита важната роля на местните средства за масова информация да предоставят възможно най-обективна информация относно ситуацията и действителността в европейските мултикултурни общества — по този начин те от една страна подобряват способността за приспособяване на приемащото население (повишавайки нивото на межкултурна информираност и познания и приемане на миграцията), а от друга — поощряват имигрантите да се интегрират, а също и да зачитат културата, традициите, обичаите и езичите на приемащата държава и тези на другите държави-членки на Европейския съюз;

39. предлага да се събуди интерес у заинтересованите лица на местно и регионално равнище чрез децентрализирани мероприятия и да се насърчава съответното отразяване на тези прояви в регионалните средства за масова информация. Местните и регионалните власти би трябвало да отчитат несъмнената роля на средствата за информация в насърчаване на равенството и взаимното разбирателство и да продължат да създават условия за подпомагане на межкултурния диалог;

40. отбелязва необходимостта от създаване на нови пространства (различни цифрови среди, кафенета, дейности в паркове или на площади) за межкултурен диалог и предлага да се подкрепят общоградски разисквания, диалози, преподаване на езици, курсове за натурализация, планове за създаване на трудова заетост, курсове по равни възможности, програми за борба с дискриминацията и др., успоредно със системен обмен и преразглеждане на опита, нови подходи за управление, успехи и неуспехи на местно равнище;

II. ПРИЛОЖЕНИЕ**Ad 6**

Програмата „Межкултурни градове“ на Съвета на Европа и Европейската комисия е мрежа от европейски градове за межкултурен диалог. Целта на мрежата е обмен на опит и добри практики сред членовете по въпроси, свързани със заетостта, езика, образованието, културата, средствата за масова информация и др.

Ad 23

В държавите-членки, в които подобна мрежа от служби вече е изпробвана, дейността на териториалните комисии позволи да се съкрати срока за разглеждане на молбите за убежище и да се подобрят условията на живот на търсещите убежище. Това улесни тяхната интеграция в приемните местни общности и се отрази благоприятно на сигурността и качеството на живот.

Argo Latino предлага да се насърчат мрежите и асоциациите на европейско равнище, за да се отвори духът на междурегионалното сътрудничество и да се координират действия между държавите-членки, изправени пред сходни предизвикателства, свързани с имиграцията. Само чрез такова сътрудничество би било възможно да се насърчат координирани действия за съвместно развитие със страните на произход.

Ad 28

Мрежата REVES започна да привлича имигранти за участие в своята дейност с много положителни резултати. Някои членове на REVES — Европейската мрежа на регионите и градовете на социалната икономика — осъществяват различни инициативи за межкултурен диалог и интеграция на участието. Граждани на трети страни или лица от мигрантско потекло участват не само в прилагането, но и в изготвянето на тези инициативи (които все още са в процес на развитие). Изпробват се нови пространства за участие и межкултурен диалог. Сред тях са: а) кафене като място за срещи на по-възрастни мигранти; б) инициативи за

межкултурен диалог в обществените паркове, които включват работа с различни групи младежи, прекарващи свободното си време в парка; в) работа с познанията и уменията на мигрантите (основана на проекта „Extracompetenze“); г) организиране на дейности в училищата, които биха събрали родители от различни националности или д) основаване на социални предприятия (напр. кооперативи) от мигранти и местни хора.

Ad 30

Проектът „Dvojčičky“ (близнаци) на радио Regina, чиито слушатели търсят сходство между исторически личности и традиции в Словакия и в други държави-членки на ЕС.

Ad 32

В Словакия постепенно се установяват паневропейски културни традиции като Ден на съседите или Европейски ден на музиката.

По инициатива на ГД „Развитие“ на Европейската комисия представители на ЕС посещават като посланици бившите си училища в Деня на Европа — 9 май.

Ad 33

Младите хора и децата трябва да бъдат мотивирани да учат чужди езици още от най-ранна възраст. Изучаването на чужди езици трябва да започва възможно най-рано, защото това спомага езикът да се научи по-бързо и по-пълноценно. Би трябвало да се развие изучаването на чужди езици в началното и средното образование. Образователният процес трябва да предоставя повече възможности за говорене на чужд език в началното училище и за изучаване на трети език в средното образование. Предлаганите в университетите възможности за усъвършенстване на езиковите умения би следвало да се развият чрез разширяване на обхвата на програмата „Учене през целия живот“, чиято цел е да насърчава мобилността на студентите и работниците.

Брюксел, 26 ноември 2008 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Становище на Комитета на регионите относно „Правната рамка на Общността за европейска научноизследователска инфраструктура (ERI)“ и „Съвместно планиране на научноизследователската дейност“

(2009/C 76/02)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- счита, че регионите и местните власти имат ключова роля в Европейското научноизследователско пространство (ЕНП), доколкото доближават неговата политика до гражданите и са по-близо до действителността, в която заинтересованите страни извършват дейността си;
- подкрепя създаването на правна рамка на Общността, поискана от държавите-членки, за да се улесни създаването и ефективната работа на инфраструктури, които да постигат върхови резултати в Европа, да дават импулс на научноизследователската дейност и които в крайна сметка ще подобрят конкурентоспособността на Европа спрямо трети страни;
- предлага, с цел гарантиране на транснационалния характер на научноизследователската инфраструктура, в случай че членовете ѝ са региони или местни власти, да има поне три региона или местни власти от различни държави-членки, без това да засяга произхода на другите членове на инфраструктурата;
- приканва ЕГТС да се разглежда специално като алтернативен правен инструмент за изграждане на научноизследователски инфраструктури с европейско измерение. В този смисъл съображения 5 и 9 от новия регламент на Съвета би трябвало да съдържат по-ясна референция по този въпрос;
- подчертава значението на регионалните и местните власти като фактори за насърчване на съвместните научноизследователски програми, доколкото те са най-близо до специфичната местна действителност, било то от научна и технологична гледна точка или на равнището на предприятията и следователно до нуждите от сътрудничество в стратегически области.
- подчертава, че е от значение да се оползотвори максимално въздействието на регионално и местно равнище чрез децентрализирани научноизследователски инфраструктури, както и необходимостта ERI да осъзнаят потенциалната подкрепа, която ще им предостави създаването на виртуална мрежа на инфраструктурите в Европа.

Докладчик: г-н Iñaki AGUIRRE ARIZMENDI (ES/АЛДЕ), главен секретар по външните работи, Баска автономна област, Испания

Отправни документи

Предложение за Регламент на Съвета за правната рамка на Общността за европейска научноизследователска инфраструктура (ERI)

COM(2008) 467 окончателен — 2008/0148 (CNS)

Съобщение „Към съвместно планиране на научноизследователската дейност: сътрудничество с цел по-ефективен отговор на общите предизвикателства“

COM(2008) 468 окончателен

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ,

1. счита, че регионите и местните власти имат ключова роля в Европейското научноизследователско пространство (ЕНП), доколкото доближават неговата политика до гражданите и са по-близо до действителността, в която заинтересованите страни извършват дейността си. Поради това Комитетът е убеден, че регионите трябва да имат стратегическа роля в инициативите, които целят укрепване и разширяване на ЕНП, особено онези, свързани със създаване на стабилни изследователски центрове в новаторска среда и със сътрудничество в научноизследователски проекти;

2. приветства двете предложени инициативи и признава, че са важен принос към задълбочаване и разширяване на ЕНП. Всъщност в становището си „ЕНП: нови перспективи“⁽¹⁾ КР подчерта необходимостта да се предприемат подходящи действия за ускоряване на процеса на създаване на ЕНП като крачка към превръщането на Европа в най-динамичната икономика в света;

3. подчертава, че регионите и местните власти трябва да бъдат считани за основни градивни единици на териториалното и икономическото управление и че европейските местни и регионални власти имат ключова роля в прилагането на новата Лисабонска програма за постигане на по-конкурентоспособна европейска икономика чрез стратегия, насочена към иновации;

4. подчертава, че всеки европейски регион е различен по отношение на бизнес структурата си и равнището на развитие и специализация. Затова обръща внимание на необходимостта да се отчете това различие, когато се свързват регионите с установените мерки за подобряване на конкурентоспособността на глобално равнище. В този смисъл е необходимо да се гарантира, че специфичните особености на някои региони, като например най-отдалечените региони, няма да бъдат причина за тяхното изключване, когато такива региони кандидатстват за създаване на ERI. Следва да се приемат мерки за гарантиране на достъпа на най-отдалечените региони (НОР) до тази виртуална мрежа на инфраструктурите;

5. приканва държавите-членки да определят съвместно и координирано с регионите своите иновационни политики, както и мерките и инструментите за осъществяването им, така че получените от тази политика резултати да отговарят и на нуждите на местно и регионално равнище;

6. споделя заключенията на Съвета „Конкуренция“⁽²⁾ за подобряване на управлението на ЕНП въз основа на дългосрочна визия за проекта, който ще се осъществява съвместно от Комисията и държавите-членки, в сътрудничество с групите по интереси и гражданите. В този смисъл Комитетът подкрепя предложението да се включат всички заинтересовани страни, и по-специално научната общност, в управлението на ЕНП още от първите фази на разработването, така че да бъде зачетен принципът на субсидиарност и да се установят връзки с други политики за образование, иновации и сближаване;

7. настоява Европейската комисия и държавите-членки да предприемат необходимите мерки за ефективното и пълноценно включване на местните и регионалните власти в управлението на двете инициативи, предмет на настоящото становище;

Правна рамка на Общността за европейска научноизследователска инфраструктура (ERI) — COM(2008) 467 окончателен

8. подкрепя създаването на правна рамка на Общността, поискана от държавите-членки, за да се улесни създаването и ефективната работа на инфраструктури, които да постигат върхови резултати в Европа, да дават импулс на научноизследователската дейност и които в крайна сметка ще подобрят конкурентоспособността на Европа спрямо трети страни;

⁽¹⁾ CdR 83/2007 fin.

⁽²⁾ Съвет на Европейския съюз. Брюксел, 30 май 2008 г. Заключение на Съвета, на който беше лансиран Люблянския процес.

9. препоръчва на Комисията, когато определя естеството и изискванията за тези, които могат да влязат във всяка една ERI, да включи регионите като пълноправни членове наред с държавите-членки, междуправителствени организации и трети страни. Регионите не трябва да бъдат възприемани като представители на дадена държава-членка, а като независими, самоуправляващи се единици, тъй като разполагат с достатъчно капацитет и средства, успоредно с добре развити технологични системи, които са в състояние да се справят с процеса на споделено лидерство за създаване на значими инфраструктури за постигане на върхови резултати;

10. предлага, с цел гарантиране на транснационалния характер на научноизследователската инфраструктура, в случай че членовете ѝ са региони или местни власти, да има поне три региона или местни власти от различни държави-членки, без това да засяга произхода на другите членове на инфраструктурата;

11. приветства факта, че ERI могат да бъдат финансирани както от рамковата програма за научни изследвания, така и от структурните фондове. Комитетът предлага също да се използват координирано и други източници на финансиране на разположение в държавите-членки, както публични, така и частни;

12. предлага да се създадат стратегически механизми за координация на европейско равнище, които да включват най-подходящите групи интереси, за да се осигури ефективно провеждане на последователна политика за ERI, включително по важни въпроси като оценка на инициативите и намиране на решение на въпроса за местоположението на новите ERI;

13. изразява съгласие с Комисията относно необходимостта да се насърчават инициативи, които улесняват обмена на информация и знания между заинтересованите страни, така че ползите да се разпространяват сред икономическите, научните, академичните и технологичните структури на различните региони и местните власти. В този смисъл Комитетът изразява задоволство от уебсайта за научноизследователски инфраструктури, създаден наскоро от Европейската комисия в сътрудничество с Европейската научна фондация;

14. признава ограниченията, налагани от съществуващите правни форми, за създаване на европейски инфраструктури за научноизследователска дейност и необходимостта от рамка на европейско равнище за по-добро действие на инфраструктурите и ефективно отстраняване на пречките пред транснационалната научноизследователска дейност;

15. припомня, че съществуват други инструменти на международно, национално и европейско равнище, които допълват ERI. Последните са създадени с определена цел, докато други, като Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС), имат по-обширни цели: улесняване и насърчаване на териториалното сътрудничество за укрепване на икономическото и социалното сближаване в различни области. Затова КР препоръчва ERI

да се организират по последователен начин, успоредно с ЕГТС и с други, вече съществуващи инструменти, за да се постигнат максимални резултати от всички тях;

16. приканва ЕГТС да се разглежда специално като алтернативен правен инструмент за изграждане на научноизследователски инфраструктури с европейско измерение⁽³⁾. В този смисъл съображения 5 и 9 от новия регламент на Съвета би трябвало да съдържат по-ясна референция по този въпрос;

17. обръща внимание на настоящото географско разпределение на европейските научноизследователски инфраструктури, които по исторически причини са разположени в западната част на ЕС и на факта, че те би трябвало да са разпределени на цялата му територия и по възможност и сред държавите-членки. Това децентрализирано разпределение на съоръженията би трябвало да обвърже ползите за регионите с нуждите от нови инфраструктури на европейско равнище и би могло да се подсили с една виртуална мрежа, която да свърже всички съоръжения, оказвайки особено внимание на малките и средните научноизследователски инфраструктури, които биха могли да се окажат от значение за развитието на знанието в области от стратегически интерес, както и за икономическото развитие и за иновациите в засегнатите местни и регионални власти;

18. приема заключенията на Съвета „Конкуренция“ от 30 май 2008 г., в които Комисията и държавите-членки се призовават да подкрепят местните и регионалните власти в достъпа, изграждането и пускането в действие на модерни научноизследователски инфраструктури. Комитетът предлага следните мерки, като част от мерките, които биха могли да се вземат в тази насока:

— да се даде повече тежест на местните и регионалните власти в изготвянето на пътната карта на Европейски стратегически форум за научноизследователските инфраструктури (ESFRI) и по-конкретно при определянето на приоритетите за вече одобрените 35 ключови проекта от европейски интерес;

— да се отчете значимостта на регионите и на местните власти, както и тяхното участие в ERI;

— да се осигури съвместимостта на ERI с други форми, вече съществуващи в Европа на национално и регионално равнище, като Европейската група за териториално сътрудничество;

— да се улесни, чрез подходяща правна рамка, децентрализацията на ERI, така че всички държави-членки, региони и общини да могат да се възползват от тях;

— да се гарантира действителното участие на местните и регионалните власти в ефективното управление на ERI.

⁽³⁾ Вж CdR 308/2007 fin, параграф 19.

19. обръща внимание на значението на регионите и на местните власти в създаването на иновационна среда за ERI, доколкото регионалните политики играят важна роля, както за привличане на научни работници, така и за насърчаване на европейските научноизследователски инфраструктури като центрове за регионално развитие. По този начин ERI имат потенциала да създадат значителни социално-икономически ползи за свързаните с тях градове и региони;

20. изразява подкрепа за това Европейската комисия да взема решения относно ERI. КР счита, че по този начин процедурата ще е по-проста и по-кратка, отколкото ако решенията се взимат от Съвета за всяка ERI по отделно. За да се гарантира пълна прозрачност и легитимност на вземането на решения в този процес, КР предлага да се определят в подробности критериите за оценка на Европейската комисия и да се създаде комитет за управление, в който да влизат представители на държавите-членки, и/или, според случая, евентуално на регионите или на местните или регионалните власти или на техните сдружения и становището на този комитет да бъде решаващо за решението, което ще вземе Комисията по отношение на ERI. Комитетът предлага също държавите да изработят механизъм за координация, така че становището на всяка държава в рамките на комитета за управление да изразява мнението на регионите и на местните власти, които представлява;

21. приветства отстраняването на административни, съдебни и данъчни пречки, които са присъщи на правната форма, предложена за ERI в този регламент, що се отнася до освобождаването от данъци и по-гъвкавите процедури за възлагане на обществени поръчки, които по мнение на Комитета ще спомогнат да се опрости създаването на значими научноизследователски инфраструктури и да се постигнат по-ефективни резултати от дейността им;

Съобщение на Комисията „Към съвместно планиране на научноизследователската дейност“ COM(2008) 468 окончателен

22. подчертава значението на регионалните и местните власти като фактори за насърчаване на съвместните научноизследователски програми, доколкото те са най-близо до специфичната местна действителност, било то от научна и технологична гледна точка или на равнището на предприятията и следователно до нуждите от сътрудничество в стратегически области. На практика различни европейски региони участват и вече управляват с успех инструменти за координация и сътрудничество в научноизследователски програми, като например проектите ERA-NET (програма за създаване на мрежа на европейското научноизследователско пространство). Предложението на Комитета на регионите цели не само държавите-членки, а също и най-вече регионалните публични власти да поемат инициатива за споразумения за сътрудничество по съвместната програма;

23. отбелязва необходимостта да се включат в предложението и да се определят най-ефикасните механизми за координация за добро функциониране на споразуменията между различните региони и местни власти в Европа;

24. осъзнава необходимостта да се предложи програма с тези характеристики; Комитетът счита, обаче, че би било желателно осъществяването на тази програма да не представлява допълнителна тежест за държавите и регионите и затова предлага Комисията да подпомогне въпросната програма, не само по отношение на споразуменията, но и по отношение на ангажираността и финансовите средства, като последните са жизнено необходими, за да може програмата да постигне задоволителни резултати. Комитетът предлага Комисията да създаде в бъдеще специален фонд в подкрепа на тази инициатива;

25. предлага преди да се започват нови програми, Европейският съюз и държавите-членки да се опитат по всички възможни начини да постигнат синергия между съществуващите транснационални политики и инструменти за сътрудничество, създавайки механизми, чрез които да се извлече максимална полза от програмите за координация, които вече се изпълняват като например програмата ERAnet, отворения метод за сътрудничество, европейските технологични платформи и др.;

26. признава значението от създаване на инициативи, основани на координация и сътрудничество между действащите лица на европейската сцена в областта на НИРД и иновациите, за постигане на посочената в Лисабонската стратегия цел Европа да стане най-конкурентоспособната и динамична икономика в света. Счита, че тази координация трябва да се осъществи „отдолу нагоре“, съобразявайки се с принципите на „променливата геометрия“ и субсидиарността. Във връзка с това доброволното участие на регионите трябва да се възприема като стъпка към насърчаване на променливата геометрия;

27. изразява съгласие с Комисията, че е необходимо заедно да се посрещат предизвикателствата, които излизат извън сферата на националното, тъй като регионалните и местните власти най-добре познават проблемите и слабостите, с които трябва да се справят, а обединението на средства, хора и знания умножава възможностите да се намерят решения и на най-сложните научни и технически проблеми;

28. настоява приоритетните въпроси от общата програма да се решават с консенсус, като се вземе предвид големият брой региони със съответния опит и умения и като се консултира с научната общност и всички групи по интереси, свързани с всяка област по специфичен начин;

29. предлага, предвид естеството и духа на промяната, осъществяването на тази програма да стане прагматично, гъвкаво и в детайли, като се определят регионални приоритети в областта на научноизследователската дейност;

II. ПРЕПОРЪКИ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ

Предложение за изменение 1

Предложение за Регламент на Съвета за правната рамка на Общността за европейска научноизследователска инфраструктура (ERI), съображение (6)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
(...) Тези научноизследователски инфраструктури могат да бъдат съсредоточени в един обект или „разпръснати“.	(...) Тези научноизследователски инфраструктури могат да бъдат съсредоточени в един обект или „разпръснати“. <u>В този смисъл Комитетът подчертава, че е от значение да се оползотвори максимално въздействието на регионално и местно равнище чрез децентрализирани научноизследователски инфраструктури, както и необходимостта ERI да осъзнаят потенциалната подкрепа, която ще им предостави създаването на виртуална мрежа на инфраструктурите в Европа.</u>

Изложение на мотивите:

Създаването на инфраструктури на децентрализирано равнище би било от полза за регионите и общините, като в същото време ще отговори на съществуващата в Европа необходимост от развитието на нови структури, които ще бъдат допълнително подсилени чрез създаването на виртуална мрежа, свързваща всички тези системи.

Предложение за изменение 2

Предложение за Регламент на Съвета за правната рамка на Общността за европейска научноизследователска инфраструктура (ERI), член 3, буква в)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
европейската научноизследователска общност, съставена от научни изследователи от държавите-членки и от държави, асоциирани към програмите на Общността в областта на научните изследвания, технологичното развитие и демонстрационните дейности, има действителен достъп до тази инфраструктура; както и	европейската научноизследователска общност, съставена от научни изследователи от държавите-членки, <u>от регионите или общините</u> и от държави, асоциирани към програмите на Общността в областта на научните изследвания, технологичното развитие и демонстрационните дейности, има действителен достъп до тази инфраструктура; както и

Изложение на мотивите:

Регионите и градовете имат ключова роля в европейското научноизследователско пространство (ЕНП) и следователно трябва да подпомагат активно всички решения, които се вземат в тази област, по-конкретно когато става въпрос за създаване на стабилни научноизследователски институти в новаторски области, или да сътрудничат по темите на научните изследвания.

Предложение за изменение 3

Предложение за Регламент на Съвета за правната рамка на Общността за европейска научноизследователска инфраструктура (ERI), член 4, параграф 1, буква в)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
техническо и научно описание на научноизследователската инфраструктура, която ще бъде установена и експлоатирана от ERI, в което се засягат по-специално изискванията, посочени в член 3;	техническо и научно описание на научноизследователската инфраструктура, която ще бъде установена и експлоатирана от ERI, <u>както и описание на социално-икономическото ѝ влияние на регионално равнище</u> , в което се засягат по-специално изискванията, посочени в член 3;

Изложение на мотивите:

Необходимо е да се подчертаят предимствата и ползите, които ще има на местно и регионално равнище установяването на научноизследователска инфраструктура, не само от научна и технологична гледна точка, а също и за цялата община.

Предложение за изменение 4

Предложение за Регламент на Съвета за правната рамка на Общността за европейска научноизследователска инфраструктура (ERI), член 6

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
(...)	(...)
2. Във всяка държава-членка ERI се ползва с пълна юридическа правоспособност, предоставяна на правните субекти съгласно националното законодателство на съответната държава-членка. Тя може, по-специално, да придобива, притежава и ликвидира движима, недвижима и интелектуална собственост, да сключва договори и да бъде страна в съдебно производство.	2. Във всяка държава-членка <u>или регион</u> ERI се ползва с пълна юридическа правоспособност, предоставяна на правните субекти съгласно ~~националното~~ законодателството на <u>всяка територия на съответната държава-членка</u> . Тя може, по-специално, да придобива, притежава и ликвидира движима, недвижима и интелектуална собственост, да сключва договори и да бъде страна в съдебно производство.
(...)	(...)
4. Държавите-членки предприемат всички възможни мерки, за да освободят във възможно най-голяма степен ERI от данъци, освен посочените в параграф 3, в съответствие с правилата за държавните помощи.	4. Държавите-членки <u>и регионите</u> предприемат всички възможни мерки, за да освободят във възможно най-голяма степен ERI от данъци, освен посочените в параграф 3, в съответствие с правилата за държавните помощи.

Изложение на мотивите:

Вж. изложението на мотивите към изменение 2.

Предложение за изменение 5

Предложение за Регламент на Съвета за правната рамка на Общността за европейска научноизследователска инфраструктура (ERI), член 7, параграф 1

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
ERI разполага със седалище по устав, разположено на територията на член на ERI, който е държава-членка или държава, асоциирана към програма на Общността за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности.	ERI разполага със седалище по устав, разположено на територията на член на ERI, който е държава-членка, <u>регион</u> или държава, асоциирана към програма на Общността за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности.

Изложение на мотивите:

Вж. изложението на мотивите към изменение 2.

Предложение за изменение 6

Предложение за Регламент на Съвета за правната рамка на Общността за европейска научноизследователска инфраструктура (ERI), член 8

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
1. Следните субекти могат да станат членове на ERI: а) държави-членки; б) трети държави; в) междуправителствени организации.	1. Следните субекти могат да станат членове на ERI: а) държави-членки; б) региони или общини; в) трети държави; г) междуправителствени организации.

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
2. ERI трябва във всеки един момент да има сред членовете си три държави-членки. По всяко време могат да се присъединят още държави-членки при справедливи и разумни условия, уточнени в устава. 3. Държавите-членки притежават съвместно мнозинството от гласовете в събранието на членовете, посочено в член 12, буква а). 4. Всяка държава-членка или трета държава може да бъде представявана от един или повече публични субекти, включително региони, или частни субекти със задача за предоставяне на обществена услуга, по отношение на упражняването на изрично посочени права и изпълнението на изрично посочени задължения като член на ERI. (...)	2. ERI трябва във всеки един момент да има сред членовете си три държави-членки, три региона или местни власти, принадлежащи към различни държави-членки. По всяко време могат да се присъединят още държави-членки при справедливи и разумни условия, уточнени в устава. 3. Държавите-членки, регионите или местните власти притежават съвместно мнозинството от гласовете в събранието на членовете, посочено в член 12, буква а). 4. Всяка държава-членка, регион, местна власт или трета държава може да бъде представявана от един или повече публични субекти, включително региони или местни власти, или частни субекти със задача за предоставяне на обществена услуга, по отношение на упражняването на изрично посочени права и изпълнението на изрично посочени задължения като член на ERI. (...)

Изложение на мотивите:

Вж. изложението на мотивите към изменение 2.

Предложение за изменение 7

Предложение за Регламент на Съвета за правната рамка на Общността за европейска научноизследователска инфраструктура (ERI), член 9

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
Уставът съдържа най-малко следното: (...) (h) основни принципи, които включват: (i) ... (viii)	Уставът съдържа най-малко следното: (...) (h) основни принципи, които включват: (i) ... (viii) (ix) <u>политиката за комуникация с местните и регионалните публични власти, групите по интереси и гражданите от района, в който се създава ERI;</u>

Изложение на мотивите:

Необходимо е да се открие ролята на ERI като фактор, който спомага за разпространението и оптимизацията на резултатите от дейностите, осъществявани от научната общност.

Предложение за изменение 8

Предложение за Регламент на Съвета за правната рамка на Общността за европейска научноизследователска инфраструктура (ERI), параграф 2

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
ERI и съответните държави-членки съобщават на Комисията за всички обстоятелства, заплашващи да попречат на изпълнението на задачите на ERI.	ERI, регионите или местните власти и съответните държави-членки съобщават на Комисията за всички обстоятелства, заплашващи да попречат на изпълнението на задачите на ERI.

Изложение на мотивите:

Вж. изложението на мотивите към изменение 2.

Предложение за изменение 9

Предложение за Регламент на Съвета за правната рамка на Общността за европейска научноизследователска инфраструктура (ERI), член 19

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
Държавите-членки приемат съответните разпоредби за осигуряване на ефективното прилагане на настоящия регламент.	Държавите-членки и регионите или местните власти приемат съответните разпоредби за осигуряване на ефективното прилагане на настоящия регламент.

Изложение на мотивите:

Вж. изложението на мотивите към изменение 2.

Предложение за изменение 10

Предложение за Регламент на Съвета за правната рамка на Общността за европейска научноизследователска инфраструктура (ERI), член 21

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
1. Комисията се подпомага от консултативен комитет.	1. Комисията се подпомага от <u>консултативен управителен комитет, съставен от представители на държавите-членки и/или на регионите, когато е необходимо.</u>
2. При позоваване на настоящия член се прилагат членове 3 и 7 от Решение 1999/468/ЕО.	2. При позоваване на настоящия член се прилагат членове <u>4</u> и 7 от Решение 1999/468/ЕО.

Изложение на мотивите:

Промяната от консултативен комитет на управителен комитет ще гарантира, че ако дадено решение на Европейската комисия относно молбата за създаване на ERI не съответства на становището на комитета, Комисията ще трябва да информира Съвета. Съветът ще може да вземе друго решение с квалифицирано мнозинство. Управителният комитет ще се състои от представители на всички държави-членки и/или, ако е необходимо, на регионите.

Брюксел, 26 ноември 2008 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Прогнозно становище на Комитета на регионите относно „Лисабонската стратегия за растеж и работни места“

(2009/C 76/03)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ:

- отново потвърждава значението на стратегия на европейско равнище, насочена към подпомагане на икономическия растеж и заетостта, и основаваща се на иновации, изследователска дейности и конкурентоспособност, особено с оглед на настоящата криза на финансовите пазари и вероятното ѝ отражение върху реалната икономика. Стратегията в същото време трябва да затвърди своя устойчив характер както чрез спазването на принципите за сближаване и солидарност, така и чрез опазване на околната среда;
- отбелязва, че Стратегията за растеж и заетост, която беше подновена през 2005 г. от пролетния Европейски съвет, въпреки призива си за европейско партньорство, не успя да привлече напълно необходимото участие на институционалните актьори, които са от ключово значение за нейното осъществяване; и подчертава, че пролетният Европейски съвет призна „ролята на местното и регионалното равнище в създаването на растеж и работни места“ и установи, че „по-голямата ангажираност към програмата за растеж и работни места на всички равнища на управление ще доведе до изготвянето на по-последователни и ефективни политики“;
- отбелязва, че споменатата по-горе недостатъчна ангажираност към Стратегията за растеж и работни места е в основата на неуспеха да се трансформират целите на Лисабонската стратегия в интегрирани на всички равнища на управление политики и че това доведе до процеси — не винаги положителни — при използването на производствените, финансовите, човешките и социалните ресурси, предназначени за постигане на целите за икономически растеж и по-качествени работни места.

Докладчик: г-н Flavio DELBONO (IT/АЛДЕ), Регионален съветник и заместник-председател на регион Emilia Romagna

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. отбелязва нарастването на различията между растежа на европейската икономика и световната икономика преди всичко в резултат на променените условия, породени от глобализацията на пазарите;

2. отново потвърждава значението на стратегия на европейско равнище, насочена към подпомагане на икономическия растеж и заетостта, и основаваща се на иновации, изследователска дейност и конкурентоспособност, особено на фона на сегашната криза на финансовите пазари и вероятното ѝ въздействие върху реалната икономика. Стратегията трябва в същото време да затвърди своя устойчив характер както чрез спазването на принципите за сближаване и солидарност, така и чрез опазване на околната среда;

3. отбелязва, че Стратегията за растеж и заетост, която беше подновена през 2005 г. от пролетния Европейски съвет, въпреки призива си за европейско партньорство, не успя да привлече напълно необходимото участие на институционалните актьори, които са ключово от значение за нейното осъществяване; и подчертава, че пролетният Европейски съвет призна „ролята на местното и регионалното равнище в създаването на растеж и работни места“ и установи, че „по-голямата ангажираност към програмата за растеж и работни места на всички равнища на управление ще доведе до изготвянето на по-последователни и ефективни политики“;

4. в частност припомня, че, както беше установено в резултат на извършения мониторинг от страна на нейната платформа, съществува „Лисабонски парадокс“: местните и регионалните власти играят основна роля в Стратегията за растеж и работни места (образование, иновации, изследователска дейност на местно/регионално равнище), но често не я възприемат като част от Лисабонската стратегия (липса на икономии от мащаба/обхвата), а голяма част от тях дори не смятат, че Лисабонската стратегия е наистина от полза за тях;

5. изхожда от предположението, че Лисабонската стратегия може да бъде осъществена ефикасно единствено, ако регионът притежава големи възможности за създаване, привличане и използване на човешки ресурси, гъвкави и многостранни умения, подготвени изследователи и висококвалифицирани специалисти, ако се характеризира с поведенчески модели, ценности, отношения, основани на доверието и организационни способности, които благоприятстват интеграцията и сътрудничеството между участниците и предприятията, функционирането на пазара и качеството на живота, ако в него е налице подходяща и пропорционално развита материална и нематериална инфраструктура, ако разполага с надеждни и ефикасни институции;

6. отбелязва, че споменатата по-горе недостатъчна ангажираност към Стратегията за растеж и работни места е в основата на неуспеха да се трансформират целите на Лисабонската стратегия в интегрирани на всички равнища на управление политики и че това доведе до процеси — не винаги положителни — при използването на производствените, финансовите, човешките и

социалните ресурси, предназначени за постигане на целите за икономически растеж и по-качествени работни места;

7. припомня възгледите на Комитета на регионите, изразени неотдавна в няколко становища относно Лисабонската стратегия във връзка с:

— координирането между програми на структурните фондове и други съответни европейски програми като Рамковата програма за конкурентоспособност и иновации, Седмата рамкова програма за научноизследователска и развойна дейност, програмите за учене през целия живот, т.е. тези, целящи постигане на максимална европейска добавена стойност и включване на местните и регионалните власти (Резолюция от 7 февруари 2008 г. за пролетния Европейски съвет през 2008 г.);

— нови възможности за връзки между публичните администрации, университетите, научноизследователските центрове и предприятията (становище от 18-19 юни 2008 г. „Клъстери и политика по отношение на клъстерите“);

— подобряване на достъпа на МСП до финансиране и участие в програми на Общността (становище от 13-14 февруари 2007 г. „Финансиране на растежа на МСП“);

— интегрирано прилагане на мерките на политиката на активно включване на местно, регионално, национално равнище и на равнище ЕС (становище от 18-19 юни 2008 г. относно „Активното включване“);

— подобряване и засилване на европейските системи за образование и професионално обучение като ключов фактор за конкурентното развитие на ЕС в дългосрочен план (становище от 9-10 април 2008 г. относно „Пълноценното участие на младите хора в обществото“);

— ролята на местните и регионалните власти в осъществяването на политиката за гъвкавост и сигурност (становище от 6-7 февруари 2008 г. относно „Гъвкава сигурност“);

— ролята на социалните услуги от общ интерес и техния принос за осъществяване на целите от Лисабон (становище от 6 декември 2006 г. относно „Съобщение на Комисията: изпълнение на Лисабонската програма на Общността: социалните услуги от общ интерес в Европейския съюз“);

— по-интегриран единен пазар като динамичен инструмент на европейския социален и икономически растеж (становище от 23 март 2007 г. относно „Бъдещето на единния пазар и преглед на европейското общество“);

— „Да реформираме бюджета, да променим Европа“ (становище по собствена инициатива от 10 април 2008 г., CdR 16/2008 fin);

— нови перспективи за създаването и консолидирането на Европейско научноизследователско пространство (CdR 83/2007 fin);

— подкрепа за научноизследователската дейност и иновациите в регионите на ЕС (CdR 263/2007);

8. поради това подчертава необходимостта от:
- по-добра координация на политиките за растеж и работни места на различни равнища на управление;
  - интегрирана политика за растеж и работни места на всички равнища (интегрирана във всички политически действия);
  - споразумения за многостепенно управление: писмени споразумения, редовни консултации и координация на политическите програми между различните равнища на управление;

ПРЕПОРЪКИ ЗА ЦИКЪЛА НА УПРАВЛЕНИЕ 2008-2010 г.

като има предвид настоящото партньорство между Европейската комисия и правителствата на държавите-членки за изпълнение на Лисабонската стратегия, Комитетът на регионите:

9. смята, че за успеха на стратегията е необходимо различните равнища на управление да приложат на практика своите решения, заложили в насоките на пролетния Европейски съвет, чрез по-интегриран подход на работа, като координират техните програми в съответните политически области, за да може политическото управление да стане по-ефективно. Във връзка с това следва да бъдат насърчавани споразуменията за многостепенно управление;

10. насърчава местните и регионалните власти и техните сдружения и мрежи (например Лисабонската мрежа на регионите) от Европейския съюз да извършват по-активна дейност, включително и извън сферите на техните формални компетенции, за да предприемат, в контекста на стратегията, конкретни политики и действия, които да предоставят насока и подкрепа на икономическата и социалната структура в преследването на целите за растеж и заетост;

11. призовава националните правителства на ЕС-27 да включват още по-ефективно местните и регионалните власти от техните страни в изпълнението на Лисабонската стратегия от началото до нейната окончателна фаза. Това може да се извърши чрез:

- организирането, под ръководството на националните координатори на Лисабонската стратегия, на поредица от „оценки по страни“ на национално равнище, в сътрудничество с местните и регионалните власти и техните сдружения с цел преглед на актуалната ситуация, обмен на добри практики и оценка на нуждата от бъдещи политически мерки. Те също така ще определят областите за интервенция и инструментите, които, що се отнася до управлението, биха спомогнали за засилване на участието на местните и регионалните власти в изпълнението на Лисабонската стратегия. Резултатите от тези оценки би трябвало да бъдат включени в националните програми за реформи (НПР), които се изпращат на Европейската комисия;
- разглеждането на националните доклади за напредъка, които всяка държава-членка ще трябва да предостави на Европейската комисия до средата на октомври като възможност за оценка на участието на местните и регионалните власти в изпълнението на Лисабонската стратегия. В това отношение анализът на националните доклади, извършван всяка година от Комитета на регионите, засега показва спорадично участие на местните и регионалните власти. Затова е необходимо тази ситуация да се отрази в годишния доклад на Комисията;

12. отправя искане към Европейската комисия да преразгледа положението по-задълбочено в годишния си доклад, който ще публикува през декември 2008 г., като структурирано анализира ролята и участието на местните и регионалните власти във всяка държава в контекста на управлението на стратегията;

13. призовава следващия пролетен Европейски съвет през 2009 г. да насърчи възможно най-широкото разпространение на интегрираното изготвяне на политиките и на средствата за многостепенно управление като постоянен елемент от изготвянето на политиките в целия Европейски съюз от настоящия момент до 2010 г., а и след тази дата;

14. подновява своя ангажимент да допринесе за успеха на стратегията както чрез мониторинг на нейното изпълнение на регионално и местно равнище, така и чрез активна подкрепа при извършването на националните оценки, включително и чрез своите национални делегации;

15. освен това отправя искане към Европейската комисия и институциите на всички равнища да подновят ангажимента си в областта на комуникацията: от една страна ангажимента към местните и регионалните власти във връзка с политиките и програмите, създадени включително с цел финансиране на дейности и планове, съответстващи на целите на Лисабонската програма, а от друга — към гражданите във връзка с въздействието, което Стратегията за растеж и работни места може да окаже върху ежедневието, като информира в по-голяма степен за това, какви дейности могат да се осъществяват на европейско равнище;

ПЕРСПЕКТИВИТЕ СЛЕД 2010 г.

16. Постоянните промени в световен мащаб и незавършеното изпълнение на Лисабонската стратегия налагат широк дебат за бъдещата роля на инициативите на равнище Общност, насочена към постигане на целите за по-голям растеж и по-качествени работни места;

17. вижда в бързите и координирани действия на Европейския съюз за укрепване и регулиране на финансовите пазари важна предпоставка за растеж и заетост;

Комитетът на регионите

18. би искал да се предприеме всеобхватна оценка и широк дебат, чрез конкретното участие на всички заинтересовани страни, което е от решаващо значение за постигането на целите, по следните теми:

- приоритетите на стратегията, която понастоящем е твърде обширна и затова понякога е прекалено неясна по отношение на целите си: многообразието на целите налага определянето на ясни приоритети. Колко цели?
- най-ефикасните и ефективни методи, действия и методи на управление за постигането на тези цели, като се имат предвид настоящите компетенции на различните равнища на управление и като се изхожда от процедурите, използвани за други програми (напр. структурни фондове, рамкова програма за научноизследователска и развойна дейност). Как те да бъдат преследвани успешно?

- разходите за стратегията и оптимизирането на използването на природните и икономическите ресурси и едновременно с това опазването на околната среда и климата. Какви компромиси са възможни?
- необходимостта от обвързване на засилването на дейностите, насочени към конкурентоспособността, с основната цел на европейския проект за подкрепа на икономическото, социалното и териториалното сближаване като фактор за успех. Как да се съгласува конкурентоспособността със сближаването?

Приносът на КР:

19. изтъква възможността дейностите на Европейската стратегия за растеж и работни места да се съсредоточат върху постигането на конкурентоспособност, основаваща се на научни изследвания и иновации, която е основен фактор, за да може икономическото и търговското пространство на Съюза да постигне реална конкурентоспособност на международно равнище, а на вътрешния пазар на труда — ново определяне на количеството и качеството на трудовата дейност. Заедно с това трябва да продължи прилагането на мерки, насочени към повишаване на конкурентоспособността на МСП и постигане на по-добро законотворчество. Социалната и екологичната устойчивост на растежа, както и икономическата също трябва да се запазят като референтни параметри при определяне на методите за постигане на целта за конкурентоспособност;

20. предлага мерките на Общността вече да не се разработват под формата на всеобхватна стратегия, а като структурирана рамка на координираните и интегрираните политики, което ще позволи извършването на по-решителна и задълбочена дейност;

21. подчертава, че е необходимо да се извършва по-ефективен процес на вземане на решения на равнище Общност при разработването, координацията и изпълнението на политиките и програмите, които ще изграждат новата програма за конкурентоспособността. Заедно с това трябва да се запазят компетенциите на държавите-членки и принципа на субсидиарност. Във връзка с това е желателно в прегледа на бюджета на Общността да се вземат важни решения в полза на политиката на конкурентоспособността както чрез количествена оценка на предоставените средства, така и в контекста на тясно сътрудничество между самите политики. В случаите, когато мерките попадат в компетенциите на държавите-членки, Европейският съюз и неговите държави-членки следва да предоставят ефективни инструменти за вземане на решения и координация в тази област между различните равнища на управление, за да се гарантира успехът на тези политики;

Във връзка с това по-специално:

22. подчертава необходимостта от отделянето на особено внимание с цел увеличаването и подобряването качеството на инвестициите за приложна изследователска дейност. Общите усилия на всички равнища на управление трябва да бъдат насочени към насърчаване и подкрепа на огромния брой МСП в търсенето на възможностите за инвестиции, които им придават международно измерение, запазвайки конкурентоспособността на предприятията в единния пазар. Публичните инвестиции във фундаменталните научни изследвания трябва непременно да бъдат съпроводени от значителни частни инвестиции в приложната научноизследователска дейност за нововъведения както при продуктите, така и при процесите;

23. като осъзнава значението на единния пазар, като необходимо условие за реална и ефективна стратегия за конкурентоспособността, призовава да се поднови ангажиментът към изпълнението на всички мерки, целящи окончателното изграждане на единния пазар. Освен това призовава да се изтъква нейното местно и регионално измерение с оглед да се гарантират по-големи възможности за конкурентоспособност на МСП чрез използването на местното многообразие като конкурентно предимство;

24. Във връзка с изпълнението на действително ефикасна стратегия за конкурентоспособността, следва да се обърне особено внимание на намаляването на броя на трудовите злополуки;

25. подчертава необходимостта от европейска енергийна политика с акцент върху аспектите на производство, потребление и снабдяване чрез постепенно намаляване на енергийната зависимост от трети страни: тя е основен фактор за поддържане на конкурентоспособността на европейските предприятия, преди всичко на МСП, и за гарантирането на подходящ жизнен стандарт за гражданите;

26. подчертава, че е необходимо да се насърчава активно и чрез различни подходи повишаването на заетостта на жените, като мерките, които следва да се предприемат в тази насока, трябва да бъдат определени от държавите-членки или от регионалните и местните власти в зависимост от техните правомощия. Практиката показва, че предлагането на трудова дейност при жените е по-чувствително по отношение на нетното възнаграждение отколкото при мъжете и че в различни сфери някои форми на улеснение на заетостта при жените биха могли да допринесат за запълване на огромната празнота, която продължава да съществува в много страни по отношение на целите от Лисабон;

27. отбелязва, освен намирането на решение за последиците от намаляването на броя на населението в много региони, неотложността на намирането на решение на демографския проблем, предизвикан от застаряването на населението в европейското пространство, което се нуждае от нова социална политика за семейството, както и от подходяща имиграционна политика, съобразена с човешките и социалните потребности. Тази политика трябва да обхваща имиграцията не само на професионалисти, но при необходимост и на неквалифицирана работна ръка, която може да поддържа производството на МСП в зависимост от потребностите на отделните държави-членки и/или на регионалните и местните власти. Глобализацията на обществото и икономиката вече не позволява да се извършват действия, които често водеха до нерегламентирана заетост на пазара на труда;

28. припомня значението на научното и академичното образование, но и на началното и средното образование, на професионалното обучение и на висшето образование, които позволяват пътища на обучение, завършващи с квалификация на високо равнище и създават предпоставки и възможности за нарастване на участието на гражданите, включително и на жените, в активния живот и производството. За целта би било целесъобразно да се развият дейности, насочени към реално намаляване на ранното напускане на училище;

29. Във връзка с гореспоменатото, Комитетът на регионите подчертава необходимостта от запазване на основните ценности в европейския проект като отправна точка;

30. отново обръща внимание върху значението на европейския социален модел и Европейската социална програма, както и на Болонския и Копенхагенския процес в областта на образованието и обучението. Въпреки тяхното многообразие, националните системи имат общи основи и общи принципи, които формират споделено разбиране за социалния прогрес и в рамките на тази споделена идея за социален прогрес социалните партньори, местни общности, групи, местните и регионалните власти и граждански организации играят все по-важна роля;

31. припомня ангажимента за опазване на околната среда както с действия на местно равнище, така и с мерки в световен мащаб, преди всичко във връзка с Протокола от Киото относно изменението на климата. В тази връзка подчертава значението за местното и регионалното равнище на пакета „Устойчивост“, изготвен от Комисията, и в частност Съобщението относно плана за действие за устойчива индустриална политика като интегрирана стратегия с цел икономиката на ЕС да стане не само по-конкурентоспособна, но и по-устойчива от гледна точка на околната среда;

32. припомня освен това, че познаването на територията е един от най-важните аспекти за осъществяването на местно и регионално равнище на набеязаните от Лисабонската стратегия цели и следователно е важно общата статистическа информация да се актуализира и да се създаде възможност индикаторите да се анализират и на местно и регионално равнище;

33. предлага след 2010 г. стратегията да се изпълнява въз основа на подобро управление, което да даде нова динамика и импулс на европейските действия за икономически растеж и заетост. Необходимо е управление, което е в състояние да

преодолее трудностите на съществуващите механизми (отворения метод на координация, определяне на критерии за сравнение, структурни индикатори и допълнителни технически подобрения);

34. Това управление следва да се основава на:

- по-добре оценени, по-добре диференцирани, по-ясно формулирани и по-добре определени цели;
- график, съгласуван с този на следващия период на европейско законодателство (2009-2014 г.);
- по-ясно определено и устойчиво прилагане на правните и финансовите инструменти на ЕО;
- по-силни стимули за държавите-членки да предприемат действия и по-голяма ангажираност на националните политически лидери;
- активна роля на местните и регионалните власти във всички фази на политическия цикъл (определяне на потребностите, планиране, изпълнение, мониторинг и оценка) и възможността им да извършват дейност за интегриране и адаптиране на местните институции, различните политики с местно и регионално значение и целите на Европейския съюз.

35. Комитетът на регионите ще допринесе също така за дискусиата във връзка с решенията, които трябва да бъдат взети относно бъдещето на европейските политики за растеж и работни места след 2010 г. За тази цел Комитетът на регионите ще проучи и възможността за създаване на специализирана работна група, съставена от негови членове, която да бъде отворена за диалог с институциите на Общността.

Брюксел, 26 ноември 2008 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Прогнозно становище на Комитета на регионите относно „Принос на регионите за постигането на европейските цели, свързани с изменението на климата и енергетиката, по-специално във връзка с „Конвента на кметовете““

(2009/C 76/04)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- припомня на институциите на ЕС, че действията на местно равнище са от основно значение за постигането на целите за увеличаване на енергийната ефективност с 20 %. Ключовата роля на регионите и общините за тяхното осъществяване вече е ясно призната от Европейската комисия и Европейския парламент;
- посочва, че транспортът, жилищното настаняване и обществените сгради и съоръженията за обществено осветление, които се планират и осигуряват от местните и регионалните власти, са области, в които могат да бъдат постигнати значително намаляване на CO₂ и икономия на енергия;
- смята, че е необходимо плановете за действие на малките и големите населени места да се вписват в контекста на регионалните и националните планове. Регионалните планове могат да осигурят връзката между местните и националните инициативи, което би гарантирало разработването на съгласувани местни планове. Важно е плановете за действие да съдържат практически инструменти за постигането на поставените цели и с оглед на това да се осигури подходящо финансиране;
- счита, че на Конвента трябва да бъде даден нов старт, за да се даде ясна възможност на всички поднационални власти, включително и регионите, да участват;
- призовава кредитирането и финансирането от ЕС да бъде адаптирано, така че да определя като приоритетни действията за насърчаване на устойчивото използване на енергията, като например увеличаването на дела на регионалното финансиране за подобряването на енергийната ефективност на жилищата от 3 % на 5 %. ЕИБ би трябвало да отпусна лесно заеми на регионалните и местните органи на управление, които искат да инвестират в програми за енергийна ефективност за насърчаване на използването на възобновяеми енергийни източници и намаляване на емисиите на CO₂.

Докладчик: г-жа Кау TWITCHEN (УК/ЕНП), член на Съвета на графство Есекс

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Основни послания

1. Приветства поканата, отправена от Европейската комисия, да изрази позицията си относно ролята на регионите в рамките на Конвента на кметовете.
2. Подчертава, че всички граждани имат правото да знаят какво правят техните избрани представители за осигуряване на устойчивостта на тяхната околна среда за бъдещите поколения.
3. Изтъква, че „Конвентът на кметовете“ е отлична възможност за кметовете да привлекат гражданите за участие в колективни позитивни действия за борба срещу изменението на климата и ще даде възможност на Европейския съюз да се изяви като истински лидер в тази област.
4. Припомня на институциите на ЕС, че действията на местно равнище са от основно определящо значение за промените в индивидуалното поведение, което е необходимо условие за постигането на целите за увеличаване на енергийната ефективност с 20 %, като важната роля на регионите и общините за тяхното осъществяване вече е ясно призната от Европейската комисия ⁽¹⁾ и Европейския парламент ⁽²⁾.
5. Отбелязва, че с насърчаването на устойчивата енергетика и енергийната ефективност Конвентът на кметовете може да стимулира градовете и регионите да осъществят промени, насочени към защита на най-уязвимите граждани, по-специално тези с ниски и фиксирани доходи, от последиците от високите цени на енергията и от риска от енергийна бедност. Това обаче следва да се извършва по такъв начин, че да се избягва субсидирането на енергията и да дава възможност за използване на значителни стимули с цел повишаване на енергийната ефективност и, доколкото е възможно, намаляване на потреблението на енергия.
6. Отбелязва, че регионалните и местните власти вече започнаха да предприемат дейности и инициативи, които ще допринесат за постигането на общите и конкретните цели на политиката на ЕС в областта на изменението на климата, като демонстрираха лидерска роля със смелото и необходимо решение за увеличаване на енергийната ефективност в полза на своите граждани и околната среда. Конвентът на кметовете, както и някои подобни национални и международни инициативи, осигурява силен механизъм, придаващ нов импулс за продължаване на работата в тази област.
7. Приветства създадената за пръв път възможност за признаване на предишните усилия на общините в областта на енергийната ефективност и икономията на енергия и призовава водещите общини да участват активно и да представят своите проекти в рамките на Конвента.

⁽¹⁾ Andris Piebalgs: „и наистина, редица от най-иновационните идеи и проекти за борба срещу глобалното затопляне идват от регионите и градовете“, Форум на КР по въпросите на градовете, проведен през април.

⁽²⁾ Доклад на ЕП за Плана за действие за енергийна ефективност: реализиране на потенциала (2007/2106(INI)): „подчертава ролята на местните и регионалните агенции за енергийна ефективност за ефективното осъществяване на мерките за енергийна ефективност“.

8. Приветства обещаващия старт на Конвента и високата степен на политическа ангажираност на европейските общини, които се ангажираха да постигнат над 20 % икономия на енергия. Но ако този ангажимент бъде поет само от големите градове, има опасност тази инициатива да се превърне в символичен жест. Дошъл е моментът да бъдат привлечени всички поднационални органи на управление, общините и регионите, в зависимост от вътрешната структура на всяка държава-членка, за да се засили ангажираността по отношение на Конвента или да се увеличи броят на партньорите, които по друг начин практически се ангажират с подобна цел. По-малките общини би трябвало да бъдат информирани относно възможността за обединяване в регионални мрежи.

9. Ето защо призовава регионалното и местното ниво на управление да действат като също толкова необходими партньори в Конвента и в изпълнението на поетите от ЕС ангажименти по отношение на изменението на климата.

10. Приветства напредъка във връзка със законодателните рамки, установени с пакета от мерки в областта на енергетиката и изменението на климата, които осигуряват законодателна сигурност и рамка за дейностите, които следва да бъдат предприети съгласно Конвента на кметовете. Но на равнище ЕС са необходими повече действия за конкретизиране на поетия от държавите-членки ангажимент за намаляване на потреблението на енергия с 20 %.

11. Изразява съжаление за това, че не беше определена обвързваща цел по отношение на енергийната ефективност в пакета от мерки в областта на енергетиката и изменението на климата от 2008 г., която представлява липсващата брънка за постигането на необходимото намаляване на CO₂.

12. Подчертава, че без рамка, определяща цели на равнището на ЕС, на национално, регионално и местно ниво, Конвентът ще се окаже недостатъчен за постигането на целта за намаляване на емисиите с най-малко 20 %, с която са се ангажирали страните по Конвента. Важно е местните и регионалните власти да участват в определянето на целите по отношение на климата и енергетиката, да бъдат приети конкретни инструменти за постигането на тези цели и с оглед на това да се осигури подходящо финансиране.

Ролята на регионалните власти

13. Припомня отново посланията, отправени в предходните становища, приети от КР в тази област ⁽³⁾. Регионите, както и малките и големите населени места, са участници от първостепенно значение в областта на енергетиката, които носят отговорности във връзка с редица дейности, отнасящи се до планирането, издаването на разрешителни, инвестирането, обществените поръчки, производството и потреблението. Транспорти, жилищното настаняване, обществените сгради и съоръженията за обществено осветление, които се планират и осигуряват от местните и регионалните власти, са области, в които могат да бъдат постигнати значително намаляване на CO₂ и икономия на енергия.

⁽³⁾ Становище на Комитета на регионите относно „Ограничаване на глобалното изменение на климата до 2 градуса Целзий и включването на авиацията в системата за търговия с емисии“, DEVE-IV-015.

14. Подчертава въздействието, което общата цел за намаляване на потреблението, както на потребителските стоки, така и на природните ресурси, като например водата, ще окаже за намаляването на емисиите и използването на енергия. В редица случаи регионите могат да оказват по-широко въздействие върху поведенческите промени отколкото отделните местни власти и поради тази причина са в добра позиция, за да влияят на гражданите с оглед постигане на промяна в поведението, тъй като дейностите им обхващат както градските, така и селските райони.

15. Ето защо пледира за значителна роля на регионите и изразява надежда, че компетентните регионални органи ще насърчат много от намиращите се на тяхна територия общини да участват в Конвента.

16. Смята, че е необходимо плановете за действие на малките и големите населени места да се вписват в контекста на регионалните и националните плановете. Регионалните плановете могат да осигурят връзката между местните и националните инициативи, което би гарантирало разработването на съгласувани местни плановете. Важно е плановете за действие да съдържат конкретни инструменти, отнасящи се до финансирането, техническите аспекти, човешките ресурси, законодателството и оценката, както и график за постигането на поставените цели.

17. Припомня, че съществуват дълбоки различия между регионите, че някои системи, сектори и региони могат да бъдат засегнати в по-голяма степен от изменението на климата и че способността за приспособяване, която варира в зависимост от различните сектори и региони, е тясно свързана със социално-икономическото развитие; в този смисъл местните и регионалните власти имат значителна роля.

18. Приветства включването в Конвента на критерии за постижения и подчертава водещата роля, която регионите биха могли да играят в набиеляването на възможностите за действие на местно равнище, споделянето на най-добри практики, определянето на партньори по проектите, отпускането на финансови средства, измерването на напредъка и разпространяването на информация за успешно реализираните инициативи. Местните инициативи би трябвало да бъдат включени в регионална или национална рамка, за да се постигне максимално въздействие и да се даде възможност за създаване на партньорства. Освен това те трябва да имат възможност да си поставят амбициозни цели, свързани с устойчивостта, по-високи от определените в националните рамки.

19. Признава, че мащабът на партньорствата, създавани за предприемане на действия, ще бъде важен фактор за успеха или неуспеха на Конвента. За да бъдат действията ефективни, е необходимо партньорствата да бъдат достатъчно мащабни, за да оказват въздействие, но също и достатъчно малки, за да гарантират ангажираност на местно равнище. Докато големите градове могат да постигнат икономии от мащаба, регионите могат да окажат съдействие на по-малките общини и на местните власти в селските райони за посрещане на значителните предизвикателства, свързани с повишаването на енергийната ефективност, насърчаването на устойчивите енергийни източници и намаляването на емисиите на CO₂.

20. Припомня на Комисията важната роля на градовете и регионите за оказване на влияние върху енергийните пазари посредством тяхната функция на важен доставчик на топло- и електроенергия, например чрез системи за комбинирано произ-

водство на топло- и електроенергия и общински системи за преработване на отпадъци като произвеждане на енергия от отпадъци, анаеробно разлагане на биомаса и производство на твърди регенерирани горива, както и развитието на възобновяеми енергийни източници и алтернативни източници на енергия с ниски емисии на парникови газове.

21. Следователно Конвентът трябва да получи нов старт, за да се даде ясна възможност на всички поднационални власти, включително и регионите, да участват, за да се постигне максимален териториален обхват, като се включат и селските райони, които са изправени пред сериозни предизвикателства по отношение на повишаването на енергийната ефективност, насърчаването на устойчивите енергийни източници и намаляването на емисиите на CO₂. Конвентът на кметовете би трябвало да се координира със сродни национални инициативи.

Предизвикателства пред Конвента

22. Заявява отново подкрепата си за целите на Конвента и обхвата на неговите дейности, включително и намаляване на търсенето и потреблението на енергия, развиване на устойчиви и сигурни енергийни доставки чрез насърчаването на възобновяемите енергийни източници и подобряване на енергийната ефективност на продуктите.

23. Настоява основната цел на мерките за намаляване на емисиите да бъде устойчивост в дългосрочен план и съответно конкретните цели да бъдат обвързани с качествени показатели, които да гарантират осигуряването на устойчивост.

24. Подчертава, че за да може Конвентът да има дългосрочно въздействие, той трябва твърдо да залегне в основните нормативни актове на органите на управление, които се присъединяват към него, като неговите цели и ангажименти трябва да бъдат защитени от бъдещи интерференции или разводняване вследствие на евентуални бъдещи промени в политическото ръководство, административната структура или границите на териториално-административните единици.

25. Изтъква, че краткосрочното бюджетно планиране оказва натиск върху регионите и градовете, които взимат средносрочни до дългосрочни инвеститорски и политически решения за подобряване на собствената си енергийна ефективност, за насърчаване на използването на устойчиви енергийни източници и намаляване на емисиите на CO₂. Залаганите цели при оценката на резултатите в националните плановете следва да взимат това предвид.

26. Предлага, тъй като не съществува определение за кмет или регион, което да е валидно за всички държави-членки в ЕС, заглавието на Конвента и предполагаемият му обхват на действие да гарантират, че той не изключва други органи или не възпрепятства присъединяване към него.

27. Изтъква разликите в постигнатия от градовете и регионите в ЕС напредък относно намаляването на емисиите на CO₂ и потреблението на енергия през последните години, както и факта, че някои новатори сред тях вече постигат резултати, които надхвърлят най-лесно осъществимите цели. Трябва да се отчитат различните ситуации във връзка с интензивността на енергийното потребление и производство и свързаните с тях емисии на парникови газове както между отделните държави-членки, така и в самите държави, по-специално между градските и селските райони.

Други предложения за Конвента

28. Призовава за подкрепа при разработването на основните насоки за намаляване на емисиите, както и ясни указания за измерването и отчитането на емисиите. Това е от първостепенно значение за съпоставянето и сравняването с постиженията.

29. Предлага, за да се избегне повтарянето на едни и същи грешки, сравнителните критерии да включват не само примери за неуспех, но и за постижения. Подобни примери би трябвало да са непосредствено приложими и затова следва да се предоставят подробности относно всички инициативи, включително и техните бюджети. ЕС би трябвало да включи и поуките, извлечени от Конвента на кметовете на САЩ и Регионалната инициатива за парниковите газове на североизточните и средноатлантическите щати (САЩ).

30. Предлага, тъй като редица градове и общини са членове на регионалните и национални мрежи, всички от които са разработили методологии и системи за отчитане, да се обмислят начини за използване на тези методологии в Конвента, като същевременно се направи опит за хармонизиране на инструментите за измерване и отчитане в средносрочен план. Това би позволило да се избегне повторното разработване на методологии и би насърчило по-широкото участие в Конвента. Целта е да се гарантира, че по-голямата част от общините, участващи в съществуващи мрежи, ще се включат в Конвента на кметовете.

31. Предлага графичите в Конвента да позволяват критериите за високи постижения и съществуващите инициативи, които се смятат за най-добри практики, да бъдат споделяни между държавите-членки преди разработването на плановете за действие. Това ще гарантира отразяването на добрите практики в плановете за действие, разработвани от градовете и регионите.

Предизвикателства за целите на ЕС за енергийна ефективност

32. Подчертава значението на европейския и национален контекст за успеха на действията на местно равнище и в частност неуспеха на Комисията да задейства и актуализира Плана за действие за енергийна ефективност от 2006 г. Ще се наложи това да бъде направено, за да се насърчат държавите-членки и техните градове и региони да се стремят към цели, свързани с енергийната ефективност, надхвърлящи определените на равнището на ЕС 20 %.

33. Повтаря призива, отправен по време на Европейския съвет от юни към Европейската комисия и държавите-членки да ускорят неговото изпълнение и да обмислят преразглеждането му.

34. Настоятелно призовава за непосредствено обвързване между националните и регионалните планове за действие в областта на енергетиката, тъй като последните са необходимо свързващо звено между националните планове за устойчива енергетика и тези на градовете и общините. Важно е местните и регионалните власти да участват в определянето на цели по отношение на климата и енергетиката, да бъдат приети конкретни инструменти за постигането на тези цели и с оглед на това да се осигури подходящо финансиране.

35. Призовава кредитирането и финансирането от ЕС да бъде адаптирано, така че да определя като приоритетни действията за насърчаване на устойчивото използване на енергията, като например увеличаването на дела на регионалното финансиране за подобряването на енергийната ефективност на жилищата от 3 % на 5 %. ЕИБ би трябвало да отпуска лесно заеми на регионалните и местните органи на управление, които искат да инвестират в програми за енергийна ефективност за насърчаване на използването на устойчиви енергийни източници и намаляване на емисиите на CO₂.

36. Ето защо предлага при средносрочния преглед на програмите за финансиране на ЕС да се обмислят начините, по които могат да се адаптират всички програми в подкрепа на енергийната ефективност, насърчаване на устойчивите енергийни източници и намаляване на емисиите на CO₂ и да се гарантира, че градовете и регионите ще имат достъп до програми за подобряване на енергийната ефективност. Така например, при евентуално преразглеждане, наред с увеличаването на регионалното финансиране и финансирането по кохезионните фондове в подкрепа на енергийната ефективност на жилищата, би трябвало да се включват повече инвестиции в подкрепа на пускането на пазара на новите технологии по програми като Седма рамкова програма. Може също така да се наложи преглед на законодателството в областта на държавните помощи, за да могат да се осъществят мерки във връзка с индустриалните промени и преобразуването на енергията.

37. Приканва Комисията да продължи разработването и да ускори прегледа на мерките, които биха могли да помогнат на големите и малките населени места и на регионите за постигането на поведенческа промяна, например насърчаването и класифицирането на енергийнонеэффективни продукти.

38. Изразява убеденост, че регионите и градовете могат да бъдат подпомогнати в техните усилия за изпълнение и надхвърляне на определената за 2020 г. цел за постигане на 20 % енергийна ефективност, ако целта стане задължителна и Планът за действие за енергийна ефективност на ЕС бъде съответно актуализиран, така че да включи очакването държавите-членки да преразгледат националните си планове за действие в тази връзка.

Брюксел, 26 ноември 2008 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Становище на Комитета на регионите относно „Предложение за препоръка на Съвета относно мобилността на младите доброволци в Европа“

(2009/С 76/05)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ:

- счита, че понастоящем съществуват значителни различия между начините, по които е организирана доброволческата дейност в държавите-членки и подчертава, че по този въпрос липсват статистически данни и сериозни изследвания;
- настоява Европейската комисия да подкрепи действията за насърчаване на сътрудничеството между доброволческите организации, като не се ограничава със създаването на Европейски портал на младите доброволци, а да добави към него база данни, която да включва най-добрите практики, проекти, възможности и факти. Във връзка с това Европейската комисия би трябвало да използва и да се позовава на информация на национално, регионално и местно равнище, така че тя да стига по-лесно до младите хора;
- подкрепя изцяло инициативата, подета от Европейския парламент и други институции, за обявяване на 2011 г. за Европейска година на доброволческата дейност и е готов да вземе активно участие в провеждането на тази година. Целесъобразно би било по време на събитията през тази година да бъде отделено специално внимание на младите хора и на включването;
- приканва Комисията, държавите-членки и местните и регионалните власти да положат усилия за насърчаване на доброволческата дейност в образователната система, за да могат младите хора, още от ранна възраст, да опознаят доброволческите дейности и да ги възприемат като естествен принос в полза на обществения живот. Такъв вид доброволчески дейности би трябвало да бъдат включени в образователните програми;
- счита, че доброволческата дейност представлява особено ценна възможност за мобилност на младите хора. С оглед на това, младите хора с по-ограничен избор от възможности, които биха искали да участват в доброволчески дейности и които в противен случай биха се възползвали в по-малка степен или не биха се възползвали изобщо от възможностите за мобилност, се нуждаят от разнообразни форми на подкрепа. В този контекст би била много полезна помощта за обучението и мобилността на социално-образователните инструктори, специализирани по въпросите на младежта и на младежките лидери. Освен това трябва да се използват възможностите, с които разполагат местните и регионалните власти, за да се стигне по-ефективно до тази целева група.

Докладчик: г-жа Rinda den BESTEN (NL/ПЕС), Изпълнителен член на съвета на Utrecht

Отправен документ

„Предложение за препоръка на Съвета относно мобилността на младите доброволци в Европа“

COM(2008) 424 окончателен

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. счита, че понастоящем съществуват значителни различия между начините, по които е организирана доброволческата дейност в държавите-членки и подчертава, че по този въпрос липсват статистически данни и сериозни изследвания. Тъй като хармонизирането на законодателствата и нормативните уредби не е нито възможно, нито желателно, Комитетът предлага да се работи поетапно. Първият етап би трябвало да включва задълбочено проучване на различните системи, законодателни и нормативни механизми, които съществуват в различните държави-членки в областта на доброволческата дейност, на желанията на младите хора, които са ангажирани с такава дейност или се стремят да го направят, и пречките, които срещат, когато желаят да упражняват трансгранична доброволческа дейност, както и ползата от дейността им за самите тях и за регионите на произход и прием. Тези данни биха могли да допринесат за напредъка на обсъжданията и да помогнат за изработване на нова политика, която да отчита правилно аспектите на доброволческата дейност на младите хора в Европа;

2. приветства инициативата на Европейската комисия за насърчаване на мобилността на младите доброволци в Европа;

3. оценява творческия подход, използван от Комисията при търсенето на средства за улесняване на доброволческата дейност на младите хора в друга страна от ЕС, но изразява опасения, че с оглед на различията, които разделят европейските страни по отношение на организацията на тази дейност, осигуряването на оперативна съвместимост на националните схеми, които управляват тези дейности, не е добро решение. Ето защо Комитетът препоръчва да се насърчават доброволческите организации, независимо дали се отнася за организации на гражданското общество или на органите на публичната власт, да си сътрудничат както в рамките на всяка от държавите-членки на ЕС, така и от една държава в друга, като държавите-членки бъдат насърчавани да подкрепят трансгранични проекти за доброволческа дейност;

4. настоява Европейската комисия да подкрепи действията за насърчаване на сътрудничеството между доброволческите организации, като не се ограничава със създаването на Европейски портал на младите доброволци, а да добави към него база данни, която да включва добрите практики, проекти, възможности и факти. Във връзка с това Европейската комисия би трябвало да събира и препраща информация на национално, регионално и местно равнище, така че тя да стига възможно най-близо до младите хора;

5. подчертава ролята на местните и регионалните власти в областта на доброволческите дейности и по-специално за привличането и участието на младите хора в неравностойно положение. Доброволческата дейност може да допринесе за включването на младите хора в неравностойно положение и,

предвид това, че в много държави-членки местните и регионални власти отговарят за политиката за младежта и са натрупали много знания и опит в тази област, именно на това равнище обикновено се раждат новаторски и творчески решения и се установяват важни партньорства. Освен това местните и регионалните власти играят важна роля в насърчаването на младите хора, тъй като са близо до организациите, които приемат доброволците и могат да ги стимулират да правят обмен на млади хора, ангажирани в доброволческа дейност;

6. настоява държавите-членки да предоставят на местните и регионалните власти необходимите финансови средства, за да изпълнят целите на ЕС в областта на доброволческите дейности на младите хора; насърчава държавите-членки да използват фондове и програми на ЕС като Европейския социален фонд или програмата „Младежта в действие“, за да се повиши качеството на международните проекти за доброволци, като се предоставя подкрепа и помощ на националните, регионалните и местните организации, които ги представляват. Целта на тази подкрепа е да се помогне на организациите да установят международни контакти, да развият специални умения за наставничество на млади хора от други страни и за реализиране на международни инициативи;

7. препоръчва на местните и регионалните власти активно да се ангажират с развитието на инфраструктура за подкрепа на доброволческата дейност, разбира се, без да се месят в работата на тези организации. Например създаването на местни и регионални центрове за доброволческа дейност може да допринесе за насърчаване на тази дейност, за разпространяване на информация, да мотивира младите хора да се ангажират в трансгранична доброволческа работа и да се оцени качеството и ефикасността на доброволческата дейност;

8. изразява дълбоко съжаление от факта, че продължават да съществуват социално-икономически и административни бариери, които затрудняват мобилността на младите доброволци и във връзка с това предлага да поеме инициативата за тяхното идентифициране, като проведе по-широко проучване на доброволческите дейности (така, както е посочено в параграф 1 от настоящото становище). Предвид това, че липсват данни за доброволческата дейност, Комитетът настойчиво приканва и държавите-членки да представят резултатите от това обширно изследване преди 2011 г., за да може политиката в тази област да бъде преразгледана;

9. подкрепя решително инициативата, подета от Европейския парламент и други институции, за обявяване на 2011 г. за Европейска година на доброволческата дейност и е готов да вземе активно участие в провеждането на тази година. Целесъобразно би било по време на събитията през тази година да бъде отделено специално внимание на младите хора и на социалното включване;

10. подчертава изрично значението на намаляването на езиковите бариери в Европа чрез насърчаване на ученето на езици от доброволците;

11. отбелязва, че определението за доброволческата дейност трябва да се разшири спрямо това в разглежданото предложение: доброволческата дейност може да се извършва на пълен работен ден или почасово, за по-дълъг или по-кратък срок, безвъзмездно или срещу заплащане на джобни пари и/или покриване на разходите, със или без средства на доброволците, в зависимост от целевата група и обстоятелствата;

12. отбелязва, че следва да се признават компетентностите, придобити от доброволеца, за да може той да ги използва в бъдеще, както за работата си, така и за образованието си: доброволческата дейност в крайна сметка представлява важна форма на неформално придобиване на знания и спомага за развитието и достъпността на образованието за младите хора. Ето защо училищата, но също и организациите на гражданското общество, и бизнесът биха могли да играят роля (или да разширят ролята, която вече играят) за признаването на уменията, придобити от

доброволческата дейност, и за прилагането на съвременни инструменти в тази връзка, като Europass и Youthpass;

13. приканва Комисията, държавите-членки и местните и регионалните власти да положат усилия за насърчаване на доброволческата дейност в образователната система, за да могат младите хора, още от ранна възраст, да опознаят доброволческите дейности и да ги възприемат като естествен принос в полза на обществения живот. Такъв вид доброволчески дейности би трябвало да бъдат включени в образователните програми;

14. счита, че що се отнася до доброволческата дейност, е много важно да се осигури адекватно разпределяне на добавената стойност между младежта и обществото (във всичките му аспекти). Интересът на младите хора и тяхното развитие трябва да са приоритетни, а обществото ще спечели от тяхното ангажиране и активно участие в обществения живот;

15. изразява уважението си към Европейската доброволческа служба (ЕДС) и се надява, че развитието ѝ ще продължи и в бъдеще, за да могат възможно най-голям брой млади хора да упражняват трансгранична доброволческа дейност;

II. ПРЕПОРЪКИ ЗА ИЗМЕНЕНИЯ

Изменение 1

Съображение 7

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
7. В Европа съществува голямо разнообразие от доброволчески дейности, организирани от граждански организации или органи на публичната власт, и тези дейности следва да бъдат запазени, доразвивани и да станат оперативно съвместими.	7. В Европа съществува голямо разнообразие от доброволчески дейности, организирани от граждански организации или органи на публичната власт, и тези дейности следва да бъдат запазени; <u>и доразвивани, а сътрудничеството между доброволческите организации следва да се насърчава и да станат оперативно съвместими.</u>

Изложение на мотивите

Оперативната съвместимост е понятие, което се нуждае от прекалено много обяснения и е трудно приложимо към системите на доброволческа дейност в някои страни. Докато целта на предложението на Европейската комисия не е нито да хармонизира, нито да централизира доброволческата работа, превръщането на тези дейности в оперативно съвместими би могло да се изтъкува като желание да се върви в тази посока. Целта, която е желателно да се постигне, е всички млади хора, които имат желание, да могат да работят като доброволци в друга страна на ЕС; чрез насърчаване на сътрудничеството между доброволческите организации това може да стане по-лесно, отколкото е сега.

Изменение 2

Съображение 13

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
13. Независимо от тези усилия, все още съществуват пречки пред трансграничната мобилност на младите доброволци в Европа, поради което тази препоръка има за цел основно да осигури рамка за държавите-членки да засилят сътрудничеството си, без да засягат разнообразието на националните си схеми.	13. Независимо от тези усилия, все още съществуват пречки пред трансграничната мобилност на младите доброволци в Европа, поради което тази препоръка има за цел основно да осигури рамка за държавите-членки да засилят сътрудничеството си, без да засягат разнообразието на националните си ~~схеми~~ <u>доброволчески дейности.</u>

Изложение на мотивите

Не във всички европейски страни съществува национално законодателство в областта на доброволческите дейности. Изискването, поставено в предложението на Комисията, би ги задължило да въведат национални инструменти, като по този начин се нарушава принципът на субсидиарност. Ако се замени изразът „национални схеми“ с „доброволчески дейности“ или „възможности“, текстът става приложим за всички държави-членки на ЕС и е в съответствие с принципа на субсидиарност, без при все това да губи от същността си.

Изменение 3

Съображение 14

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
14. В рамките на тази препоръка трансграничните доброволчески дейности следва да бъдат дефинирани като доброволен ангажимент, в който младият доброволец участва в дейност без заплащане и без стопанска цел в полза на широката общественост в страна, различна от тази, в която той или тя пребивава. Такава дейност се характеризира със следните аспекти: отворена за всички млади хора на възраст под 30 години, в която те участват по своя собствена воля, за определен период от време, с ясни цели, структура и рамка, без да получават възнаграждение освен джобни пари и покриване на разходите.	14. В рамките на тази препоръка трансграничните доброволчески дейности следва да бъдат дефинирани като доброволен ангажимент, в който младият доброволец участва в дейност без заплащане и без стопанска цел в полза на широката общественост в страна, различна от тази, в която той или тя пребивава. Такава дейност се характеризира със следните аспекти: отворена за всички млади хора на възраст под 30 години, ~~в която те~~ <u>участват на доброволни начала по своя собствена воля</u> , за определен период от време, с ясни цели, структура и рамка, без да получават възнаграждение ~~освен джобни пари и покриване на разходите~~ .

Изложение на мотивите

В някои случаи младите хора, които участват в даден доброволчески проект, притежават необходимите средства сами да покриват разходите си. Освен това, когато участват с лични средства, независимо дали са много или малко, у тях се създава един вид „ангажираност“ или „въпрос на чест“ да извършват доброволчески дейности в чужбина.

Изменение 4

Съображение 15

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
15. Следва да се обърне специално внимание на младите хора с по-ограничен избор от възможности, тъй като доброволческата дейност представлява особено ценна възможност за мобилност за тези млади хора, които в противен случай биха се възползвали в по-малка степен или не биха се възползвали изобщо от схемите на мобилност. Тези млади хора имат специфични нужди от обучение и наставничество, които следва да бъдат взети под внимание. В този контекст би била много полезна помощта за обучението и мобилността на социално-образователните инструктори, специализирани по въпросите на младежта и на младежките лидери.	15. ~~Следва да се обърне специално внимание на младите хора с по-ограничен избор от възможности, тъй като~~ <u>Доброволческата дейност представлява особено ценна възможност за мобилност за тези млади хора в неблагоприятно положение, които биха искали да участват в доброволческа дейност, и които в противен случай биха се възползвали в по-малка степен или не биха се възползвали изобщо от схемите на възможностите за мобилност. Тези млади хора имат специфични нужди от обучение и наставничество, които следва да бъдат взети под внимание.</u> За тях са необходими разнообразни форми на подкрепа. В този контекст би била много полезна помощта за обучението и мобилността на социално-образователните инструктори, специализирани по въпросите на младежта и на младежките лидери. Освен това трябва да се използват ресурсите, с които разполагат местните и регионалните власти, за да се стигне до тази целева група.

Изложение на мотивите

В много от държавите-членки именно местните и регионалните власти са тези, които определят голяма част от аспектите на политиката за младежта. От друга страна, от всички равнища на власт те са най-близо до младите граждани. Това е и равнището, от което най-лесно може да достигне до младите хора в неравностойно положение.

Изменение 5

Съображение 16

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
16. По-добра оперативна съвместимост на националните схеми и повече обмен на информация могат да стимулират всички млади европейци, независимо от тяхната националност, да се ангажират в по-голяма степен в доброволчески дейности в трети страни.	16. По-добра <u>оперативна съвместимост на националните схеми сътрудничество между доброволческите организации в Европа</u> и повече обмен на информация могат да стимулират всички млади европейци, независимо от тяхната националност, да се ангажират в по-голяма степен в доброволчески дейности в трети страни.

Изложение на мотивите

Вж. изложението на мотивите на изменения 1 и 2.

Изменение 6

Съображение 17

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
17. Тъй като целите на тази препоръка не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки, и следователно поради мащаба и ефекта на тази препоръка, могат да бъдат постигнати по-добре на общностно равнище, Комисията може да приема мерки, за да насърчи мобилността на младите доброволци чрез оперативна съвместимост на националните схеми, съгласно принципа на субсидиарност, заложен в член 5 от Договора. Съгласно принципа на пропорционалност, заложен в същия член, настоящата препоръка не превишава необходимото за постигането на тези цели.	17. Тъй като целите на тази препоръка не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки, и следователно поради мащаба и ефекта на тази препоръка, могат да бъдат постигнати по-добре на общностно равнище, Комисията може да приема мерки, за да насърчи мобилността на младите доброволци чрез ~~оперативна съвместимост на националните схеми~~ <u>подобряване на сътрудничеството между доброволческите организации</u> , съгласно принципа на субсидиарност, заложен в член 5 от Договора. Съгласно принципа на пропорционалност, заложен в същия член, настоящата препоръка не превишава необходимото за постигането на тези цели.

Изложение на мотивите

Вж. изложението на мотивите на изменения 1 и 2.

Изменение 7

Член А

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
А. Да насърчават мобилността на младите доброволци в цяла Европа чрез повишаване на оперативната съвместимост на националните схеми за доброволчески дейности, независимо дали са организирани от граждански организации или органи на публичната власт, така че всеки млад човек, ако желае, да има възможността да работи като доброволец в Европа	А. Да насърчават мобилността на младите доброволци в цяла Европа чрез ~~повишаване на оперативната съвместимост на националните схеми за доброволчески дейности, независимо дали са организирани от граждански организации или органи на публичната власт~~ <u>задълбочаване на сътрудничеството между доброволческите организации, независимо дали се отнася за организации на гражданското общество или на публичните власти</u> , така че всеки млад човек, ако желае, да има възможността да работи като доброволец в Европа.

Изложение на мотивите

Вж. изложението на мотивите на изменения 1 и 2.

Изменение 8

Член Б, параграф 1

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
Б (1) да повишат осведомеността относно доброволческите схеми на тяхна територия и да предадат тази информация на Европейската комисия с оглед на по-нататъшното ѝ разпространение;	Б (1) да повишат осведомеността относно <u>възможностите за доброволческите схеми</u> дейности на тяхна територия и да предадат тази информация на Европейската комисия с оглед на по-нататъшното ѝ разпространение, <u>по-специално чрез европейски портал и база данни за доброволческата работа;</u>

Изложение на мотивите

Вж. изложението на мотивите на изменение 2.

Изменение 9

Член Б, параграф 4

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
Б (4) да обменят информация за възможностите за доброволческа дейност с другите държави-членки и да опростяват във възможно най-висока степен процеса на кандидатстване, за да улесняват младите доброволци от една държава-членка при достъпа и кандидатстването за националните схеми на другите държави-членки;	Б (4) да обменят информация за възможностите за доброволческа дейност с другите държави-членки и да опростяват във възможно най-висока степен процеса на кандидатстване, за да улесняват младите доброволци от една държава-членка при достъпа и кандидатстването за националните ~~схеми~~ <u>доброволчески дейности</u> на другите държави-членки;

Изложение на мотивите

Вж. изложението на мотивите на изменение 2.

Изменение 10

Член Б, параграф 7

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
Б (7) да разработят основни стандарти за качество с цел способстването за разумно ниво на гаранция за качеството, така че отиващите зад граница доброволци да разполагат с увереност и защита, изграждането на доверие и насърчаването на участието в трансгранични схеми. Тези стандарти могат да бъдат свързани с равнището на обучение на доброволците и персонала, подготовката за дейността, наставничеството, проследяването и последващите действия;	Б (7) да разработят основни стандарти за качество с цел способстването за разумно ниво на гаранция за качеството, така че отиващите зад граница доброволци да разполагат с увереност и защита, изграждането на доверие и насърчаването на <u>доброволците, по-специално на младите хора в неравностойно социално положение и без квалификация, да участват ~~участието~~ в трансгранични ~~схеми~~ доброволчески дейности.</u> Тези стандарти могат да бъдат свързани с равнището на обучение на доброволците и персонала, подготовката за дейността, наставничеството, проследяването и последващите действия;

Изложение на мотивите

Вж. изложението на мотивите на изменение 2.

За младите хора в неравностойно положение доброволческата дейност може да бъде път към интеграцията. Те имат специална нужда от допълнително леко насърчаване, за да се ангажират в доброволчески дейности извън границите на тяхната страна.

Изменение 11

Член Б, параграф 14

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
Б (14) да отдават специално внимание и да подготвят специално разработени подходи за младите хора с по-ограничен избор от възможности, за да подобрят достъпа им до доброволчески дейности и по-специално до трансевропейските типове доброволчески дейности, като вземат предвид специфичните нужди на тези млади хора от обучение и подкрепа;	Б (14) да отдават специално внимание и да подготвят специално разработени подходи за младите хора <u>без образование и с по-ограничени възможности в социален и географски аспект ~~със социално по-ограничен избор от възможности и без квалификация,~~</u> за да подобрят достъпа им до доброволчески дейности и по-специално до трансевропейските типове доброволчески дейности, като вземат предвид специфичните нужди на тези млади хора от обучение и подкрепа;

Изменение 12

Член 2

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
2. да насърчава и организира, като поддържа връзка с държавите-членки, системната обмяна на информация и опит във връзка с оперативната съвместимост на националните доброволчески схеми, организирани от граждански организации или органи на публичната власт;	2. да насърчава и организира, като поддържа връзка с държавите-членки, системната обмяна на информация и опит във връзка с ~~оперативната съвместимост на националните~~ <u>на насърчаването на европейското сътрудничество в областта на доброволческите схеми-дейности</u> , организирани от граждански организации или органи на публичната власт;

Изложение на мотивите

Вж. изложението на мотивите на изменения 1 и 2.

Изменение 13

Член 4

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
4. да докладва на Съвета четири години след приемането на настоящата препоръка, за да се определи дали предложените мерки дават резултати и за да се прецени необходимостта от по-нататъшни действия.	4. да докладва на Съвета <u>преди 2011 г.</u> ~~четири години след приемането на настоящата препоръка~~ , за да се определи дали предложените мерки дават резултати и за да се прецени необходимостта от по-нататъшни действия.

Изложение на мотивите

454 депутати от Европейския парламент са се подписали под инициатива, която призовава за обявяване на 2011 г. за Европейска година на доброволческата дейност. Комитетът на регионите също подкрепя този призив, още повече като има предвид, че през 2011 г. се навършват 10 години от провеждането на Международната година на доброволците. Това е чудесен повод за Европейската комисия да публикува малко по-рано доклада си относно доброволческата дейност.

Брюксел, 26 ноември 2008 г.

Председател
на Комитет на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Становище на Комитета на регионите относно „ЕС като глобален партньор за развитие — Ускоряване на напредъка към Целите на хилядолетието за развитие“

(2009/C 76/06)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- приветства нарастващото осъзнаване от Комисията, че местните власти „все по-често изразяват желанието си да се превърнат в страна и в участник в развитието“, но подчертава, че местните и регионалните власти не са новаци в тази област; те работят активно от десетилетия и са ангажирани и заинтересовани да бъдат активни участници в сътрудничеството за развитие, неговото финансиране и реформа;
- припомня отново необходимостта от създаване на „борса“ (електронен интернет портал) — система, основана на местно и регионално равнище за местните и регионалните власти, участващи активно в децентрализирано сътрудничество. Тя осезаемо ще улесни обмена на информация сред европейските местни и регионални власти, активно ангажирани със сътрудничеството за развитие и ще позволи да се съчетават проекти на местните и регионалните власти в Европа и в развиващите се страни. По този начин ще се улесни разработването на проекти за децентрализирано сътрудничество и ще се подобри координацията между тях, ще се създадат синергии и ще се избегне дублиране; приветства сътрудничеството с ГД „Развитие“ в това отношение;
- насочва вниманието към факта, че много местни и регионални власти в ЕС имат основаващи се на развитието отношения с техни партньори в развиващия се свят, като по този начин са придобили опит, особено в области като образованието, здравеопазването, общинските услуги (управление на водите и отпадъците), дребномащабния риболов и аквакултурите, инфраструктурата, транспорта, съобщенията, околната среда, развитието на селските райони, регионалното икономическо развитие и подкрепата за развитието на местни органи и политическа децентрализация;
- отбелязва, че участието на местните и регионалните власти в страните получатели трябва да бъде взето под внимание в опитите за подобряване на ефективността и съгласуваността на политиката на развитие;

Докладчик: г-жа Heini UTUNEN (FI/АЛДЕ), член на Градския съвет на Jyväskylä

Отправен документ

„ЕС като глобален партньор за развитие — ускоряване на напредъка към Целите на хилядолетието за развитие“

COM(2008) 177 окончателен

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи бележки

1. приветства съобщението на Комисията поради належащата нужда от политика на развитие за борба с бедността по света и с причините, които я пораждат, както и за постигане на равенство. Европа не може да се откъсне от проблемите на останалата част от света;

2. изразява надежда, че 2008 г. ще отбележи повратна точка в дейностите на ЕС за развитие, насочени към превръщане на Целите на хилядолетието за развитие в политически приоритет;

3. отбелязва със загриженост, че обемът на европейската помощ за развитие намалява за втора поредна година и че само няколко държави (напр. Нидерландия, Швеция и Дания) изпълняват международния ангажимент по отношение на количеството на предоставената помощ;

4. изразява също така съжаление, че не само че размерът на предоставяната от Европейския съюз помощ е малък, но и тя не е достатъчно ефективна;

5. счита съобщението за много важно за местните и регионалните власти и следователно приветства признанието на Комисията, че ЕС трябва да приеме отворен подход, включващ местните власти и гражданското общество, както в Европа, така и в развиващите се страни;

6. приветства нарастващото осъзнаване от Комисията, че местните власти „все по-често изразяват желанието си да се превърнат в страна и в участник в развитието“, но подчертава, че местните и регионалните власти не са новаци в тази област; те работят активно от десетилетия и са ангажирани и заинтересовани да бъдат активни участници в сътрудничеството за развитие, неговото финансиране и реформа; отбелязва, че някои европейски държави и региони вече дават пропорционалния си принос към целта за заделяне на 0,7 % от brutния национален доход за сътрудничество за развитие;

7. изразява задоволство от плодотворното сътрудничество между Комитета на регионите и Комисията, което показва, че ролята на Комитета на регионите и на местните и регионалните власти в политиката на развитие получава все по-голямо признание. Местните и регионалните власти следва да се разглеждат

като важни партньори, участващи в политиката на развитие на ЕС;

8. припомня принципа, че доброто управление е решаващо за успеха на политиката на развитие и че един от основните аспекти на доброто управление е осъзнаването, че най-добрите решения се вземат на възможно най-близкото до гражданите равнище;

9. признава значението на бюджетната и секторната помощ, в частност за най-бедните държави, но призовава за създаване на механизъм в отношенията между централните правителства и представителите на гражданското общество, чрез който да се създаде нова култура на ползване на помощта. Той може да бъде под формата на схема на ниво местни и регионални власти, свързваща помощта за развитие от централното правителство и гражданското общество;

10. отбелязва, че едно по-силно и по-ефективно партньорство между европейските участници би гарантирало, че мерките се допълват взаимно и са стратегически устойчиви, особено по отношение на управлението на помощта;

11. призовава Комисията приоритетно да включи Европейския фонд за развитие (ЕФР) в бюджета на ЕС и да осигури необходимата му координация с Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) в рамките на разширената европейска политика на съседство, с цел по-добра съгласуваност на усилията, полагани от ЕС в областта на политиките на сътрудничество за развитие;

Специфични бележки

12. приветства признанието на Комисията, че за постигането на Целите на хилядолетието за развитие ЕС трябва да приеме насърчаващ участието подход и да покани местните и регионалните власти и гражданското общество да вземат участие в политиката на развитие както на европейско равнище, така и в развиващите се страни;

13. призовава местните и регионалните власти, както и организацията на гражданското общество да бъдат третирани като пълноправни участници, всеки от които има важна, но ясно определена роля и значение за усилията в областта на развитието; приканва ги да действат по съгласуван, допълващ се, ефикасен и ефективен начин, прозрачно и активно;

14. припомня отново необходимостта от създаване на „борса“ (електронен интернет портал) — система, основана на местно и регионално равнище за местните и регионалните власти, участващи активно в децентрализирано сътрудничество. Тя осезаемо ще улесни обмена на информация сред европейските местни и регионални власти, активно ангажирани със сътрудничеството за развитие и ще позволи да се съчетават проекти на местните и регионалните власти в Европа и в развиващите се страни. По този начин ще се улесни разработването на проекти за децентрализирано сътрудничество и ще се подобри координацията между тях, ще се създадат синергии и ще се избегне дублиране; приветства сътрудничеството с ГД „Развитие“ в това отношение;

15. приветства инициативата на Съвета на европейските общини и региони (CEMR) за разработване на интернет портал за общините, който да им помага да намират партньори по туининг проекти в Европа; приветства разширяването на портала за туининг, управляван от Съвета на европейските общини и региони (СЕОР), който дава възможност за побратимяване на европейски общини с общини в развиващите се страни; Комитетът трябва да подкрепя и поощрява извършваната от CEMR работа;

II. МЕСТНАТА И РЕГИОНАЛНАТА ПЕРСПЕКТИВА

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Европейски участници

16. подчертава, че всички европейци, включително публичните власти, частния сектор и отделните граждани, трябва да споделят отговорността за въпросите на развитието в световен мащаб;

17. отбелязва, че независимо че — според държавата-членка — не всички равнища на местно и регионално управление имат правомощия по отношение на сътрудничеството за развитие, е необходимо да се установи колективна отговорност за въпросите на развитието на европейско равнище. Сътрудничеството за развитие трябва да бъде интегрирано по някакъв начин в дейностите на местните и регионалните власти, дори ако това не става пряко чрез проекти за финансова помощ с участието на партньори от развиващите се страни. Начините за това могат да бъдат представени на специален „форум“ за обмен;

18. разглежда като положително от гледна точка на местните и регионалните власти това, че Комисията признава нуждата от включване на местните и регионалните власти в сътрудничеството за развитие и приветства съобщението на Комисията конкретно от тази гледна точка;

19. насочва вниманието към факта, че много местни и регионални власти в ЕС имат основаващи се на развитието отношения с техни партньори в развиващия се свят, като по този начин са придобили опит, особено в области като образованието, здравеопазването, общинските услуги (управление на водите и

отпадъците), дребномащабния риболов и аквакултурите, инфраструктурата, транспорта, съобщенията, околната среда, развитието на селските райони, регионалното икономическо развитие и подкрепата за развитието на местни органи и политическа децентрализация;

20. е убеден, че тези проекти ще предоставят на местните и регионалните власти легитимност, технически и практически опит в тези области, които са особено важни за икономическия и социалния напредък на развиващите се страни, както и че следователно е жизненоважно да им бъде предоставена по-голяма роля и да се използва опитът им в политиката на развитие;

21. отбелязва, че в много държави-членки местните и регионалните власти имат законно право да участват в националните политики за развитие на основата на децентрализирано сътрудничество. Следователно те могат да бъдат третирани като преки участници в политиката на развитие и външните отношения на ЕС;

22. подчертава предимствата на децентрализираното сътрудничество и насочва вниманието към необходимостта от неговото насърчаване, тъй като много местни и регионални власти финансират и прилагат пряко политики за развитие. Те имат допълваща роля и правят политиката на развитие по-съгласувана;

23. подчертава, че общините и регионите желаят да засилят участието си на основата на партньорство и технически опит, като полагат усилия преди всичко в конкретните области в обхвата на местното и регионалното управление. Освен това, те ще работят с другите участници в сътрудничеството за развитие, за да направят гражданите съпричастни по темата за солидарността с развиващите се страни;

24. вярва, че ролята на местните и регионалните власти, предвид близостта им до гражданите и принципа на субсидиарност, представлява в най-добрия случай перспектива на много равнища, която е част от националната, европейската и световната политика на развитие и гарантира и подобрява ефективността на помощта;

25. подчертава важната роля, която могат да играят местните и регионалните власти на най-отдалечените региони в качеството им на предпочитан партньор при изготвянето на политиките за сътрудничество на ЕС със съседни трети страни; освен това тези региони са място за изпитване на пилотни проекти, изискващи добра координация между Европейския фонд за развитие (ЕФР) и Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР);

Участници от трети страни

26. отбелязва, че участието на местните и регионалните власти в страните получатели трябва да бъде взето под внимание в опитите за подобряване на ефективността и съгласуваността на политиката на развитие;

27. подчертава, че местната ангажираност и децентрализацията следва да бъдат основни принципи по отношение на усилията за развитие и политиката на развитие;

28. би желал да види насърчаване на подход, предоставящ възможност на местните и регионалните власти в Европа и развиващите се страни да подкрепят по-добре заинтересованите страни и участниците в развитието;

29. споделя мнението, че демокрацията не означава само свобода на избора, но и се изгражда ежедневно, отразявайки икономическото и социалното развитие, в което местното и регионалното управление играят ключова роля;

30. отбелязва, че добавената стойност на местните и регионалните власти е особено очевидна в тяхната роля, която в идеалния случай е да създават демокрация и добро управление и да насърчават децентрализиран модел на управление;

31. подчертава, че представителите на европейски местни и регионални власти не работят единствено с партньори от Юга, но и с останалата част от гражданското общество;

32. насочва вниманието към проблемите, произтичащи от зависимостта на помощта от едностранна система „отгоре-надолу“, какъвто е най-често използваният от Европейската комисия подход при предоставянето на помощ. Реално партньор-

ство и участие на местното равнище и на организациите, които го представляват (сдружения на местните и регионалните власти) липсват, което означава, че финансирането няма въздействие на местно равнище. Същевременно въздействието на помощта, предоставена от НПО, която в общия случай е на местно равнище, не винаги обхваща публичните власти, местните и регионалните власти и институционалните механизми, което още повече намалява въздействието и ефективността на помощта;

33. смята, че системата „отгоре-надолу“ не води до подходящо участие на местните и регионалните власти и участие на подходящите хора, нито дава възможност за различни подходи и обхват. Следователно съществува нужда от мост между централното правителство и най-близкото до хората равнище. В много от развиващите се страни, получаващи помощ за развитие, местните власти и подкрепата за тях биха могли да доведат до видими решения, които очевидно следва да се прилагат според конкретния случай;

34. е убеден, че предоставянето на помощ за развитие на различни власти в страната получател в много случаи би довело до по-добро, по-прозрачно и по-устойчиво управление. Трябва да се следи по-специално тежестта за донора да се запазва в разумни граници.

Брюксел, 26 ноември 2008 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Становище на Комитета на регионите относно „Обща имиграционна политика за Европа“

(2009/C 76/07)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ:

- посочва, че Комитетът на регионите е готов да сътрудничи и да даде своя принос при разработването на бъдещата обща имиграционна политика;
- подчертава, че местните и регионалните власти в значителна степен са пряко засегнати от една обща имиграционна политика. От една страна те в особена степен са засегнати от проблемите във връзка с незаконната имиграция; от друга страна те са задължени да предоставят на хората редица услуги, които са част от интеграционните процеси на местно равнище. Затова те трябва в значителна степен да бъдат включени в създаването на европейска рамка за законната миграция, в мерки срещу незаконните имигранти и в сътрудничество за развитие със страните на произход;
- изтъква голямото значение на миграцията в бъдещата имиграционна политика като принос за социално-икономическото развитие на ЕС. В интерес на конкурентоспособността на европейското икономическо пространство в международен план трябва значително да се подобри привлекателността на ЕС, за да може по-добре да се използва местният и регионалният потенциал;
- отбелязва, че правомощията на държавите-членки да определят броя на гражданите на трети страни, влизащи на тяхна територия с цел да търсят работа като заети или самостоятелно заети лица, представляват възможност да се отчетат потребностите на пазара на труда на национално и регионално равнище;
- признава решаващото значение на владеенето на езика или езиците на приемащата страна. Успешната интеграция, включително на местно и регионално равнище, се улеснява чрез ранното овладяване на езика;
- изтъква, че незаконната и законната имиграция са свързани помежду си и борбата с незаконната миграция има основно значение за разработване на политиката в областта на законната имиграция. От една страна борбата с незаконната имиграция трябва да се извършва последователно и в съответствие с единен подход, за да се противодейства ефективно на често пъти организирани престъпни структури. От друга страна трябва да се разработят перспективи за откриването на възможности за законна имиграция, когато става въпрос за висококвалифицирани имигранти или за обмен и трансфер на знания, както и за придобиването на допълнителна квалификация на имигранти, чийто престой е ограничен във времето.

Докладчик: г-н Werner JOSTMEIER (DE/EHP), член на Ландтага на федерална провинция Nordrhein-Westfalen

Отправни документи

Съобщение на Комисията: „Към обща имиграционна политика“

COM(2007) 780 окончателен

Съобщение на Комисията: „Обща имиграционна политика за Европа: принципи, действия и инструменти“

COM(2008) 359 окончателен

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Ролята на местните и регионалните власти

1. подкрепя общата имиграционна политика, която беше допълнително развита след Европейския съвет в Тампере от 1999 г., прераствайки в Европейския пакт за имиграция и убежище;
2. подчертава, че Комитетът на регионите е готов да сътрудничи и да даде своя принос при разработването на бъдещата обща имиграционна политика. В този контекст регионалните и местните власти са готови да приемат новите предизвикателства и да насърчават обмена на добри практики в тази област на местно и регионално равнище;
3. изразява задоволство и благодарност във връзка със засиленото сътрудничество с Европейската комисия, което трябва да продължи;
4. приветства преследвания от Европейската комисия принцип на партньорство. В партньорската съвместна дейност и солидарността между държавите-членки и институциите на ЕС би трябвало да участват и местните и регионалните власти. Бъдещите предизвикателства изискват координирани и съгласувани мерки, които в рамките на една обща имиграционна политика изискват ефективни действия от страна на ЕС и на държавите-членки;
5. подчертава, че местните и регионалните власти в значителна степен са пряко засегнати от една обща имиграционна политика. От една страна те в особена степен са засегнати от проблемите във връзка с незаконната имиграция; от друга страна те са задължени да предоставят на хората редица услуги, които са част от интеграционните процеси на местно равнище. Затова те трябва в значителна степен да бъдат включени в създаването на европейска рамка за законната миграция, в мерки срещу незаконната имиграция и в сътрудничество за развитие със страните на произход;
6. подобно на Комисията вижда необходимостта от механизми, които се основават на солидарност между държавите-членки и ЕС при разпределянето на задълженията и при политическото координиране. Регионалните и местните власти привличат вниманието върху финансирането преди всичко на наблюдението и контрола на границите, както и на политиката на интеграция, което се отразява на публичните финанси на национално, регионално и местно равнище;

7. разглежда спазването на правата на човека и принципите на правовата държава, както и насърчаването на демокрацията като основни елементи на имиграционната политика. Европейският съюз гарантира свободите и принципите, които са залегнали в Хартата на основните права, като например човешкото достойнство, свободата, равенството и солидарността, гражданските права и правото на съдебна защита. При това се отдава особено значение на правата на жените и децата. Традиции или действия, които противоречат на тези принципи, не бива да бъдат толерирани. Общите европейски ценности, отразени в Хартата на основните права, не подлежат на обсъждане. Всеки в Европейския съюз трябва да възприеме европейските основни права като задължителна ценностна основа;

8. обръща внимание върху факта, че мигрантите вече са важна и интегрална съставна част на обществото в много общини и региони в Европа. Европейският съюз е общество с наистина богато и разнообразно културно наследство, което трябва да бъде съхранено и доразвито. ЮНЕСКО определя културата като комплекс, който включва не само изкуството и литературата, а и начина на живот, основните права на човека, ценностните системи, традициите и вярванията. При условие, че бъдат зачитани общите европейски ценности, миграцията може да допринесе за обогатяване на културното многообразие. Чрез Европейската година на межкултурния диалог ⁽¹⁾ Европейският съюз отдаде особено високо признание на културното многообразие;

Стъпки към обща имиграционна политика

9. в духа на вече приетите свои становища по тази тема Комитета на регионите призовава местните и регионалните действащи лица да бъдат включени в по-нататъшните фази на бъдещата обща имиграционна политика ⁽²⁾;

Благоденствие и имиграция

10. подчертава, че имигрантите са от голямо значение поради своя принос за социално-икономическото развитие на ЕС. В интерес на конкурентоспособността на европейското икономическо пространство в международен план трябва значително да се подобри привлекателността на ЕС, за да може по-добре да се използва местния и регионалният потенциал;

11. за да се гарантира правна сигурност и справедливо отношение към граждани от трети страни смята, че е наложителна необходимостта от ясни и прозрачни правила, които да се спазват;

⁽¹⁾ Решение № 1983/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно Европейската година на межкултурен диалог (2008 г.).

⁽²⁾ Тъй като съобщението COM(2008) 359 окончателен се съсредоточава върху въпроси във връзка с имиграцията на граждани от трети страни, в настоящото становище не се разглежда миграцията на граждани на Съюза в рамките на ЕС или на определени региони.

12. смята, че създаването на системи за стимулиране на интеграцията чрез привлекателни условия за престой на граждани от трети страни и техните семейства е определящ подход за привличане на съответните необходими за европейското икономическо пространство специалисти. В добрите концепции за едно съобразено с пазара на труда управление на имиграцията е необходимо да се вземат предвид и въпросите, свързани със събирането на семействата, в съответствие с Директива 2003/86/ЕО;

13. изтъква, че чрез опростяване на административните процедури при приемане на имигранти една обща имиграционна политика би могла да доведе до значително намаляване на административната тежест както за държавите-членки, така и за местните и регионалните власти;

14. призовава Комисията да анализира задачите, които ще бъдат възложени на местните и регионалните власти вследствие на мерките, които Комисията предлага да се предприемат на европейско, съответно национално равнище. Също така е важно задачите, които ще бъдат възложени на местните и регионалните власти, да бъдат финансирани на национално равнище или със средства на ЕС;

15. отбелязва различните потребности на пазара на труда в държавите-членки. Поради това евентуалното въвеждане на валидни за целия ЕС стандарти, процедурни правила и разрешения за престой, като планираната „синя карта“ на ЕС, трябва да се разглеждат от гледна точка на различните изисквания на националните, регионалните и местните пазари на труда, с оглед на запазването на автономността на управление на държавите-членки и на принципа на субсидиарност. Държавите-членки имат правомощията да определят броя на гражданите на трети страни, влизащи на тяхна територия с цел да търсят работа като заети или самостоятелно заети лица, представяват възможност да се отговори на потребностите на пазара на труда;

16. във връзка с това приветства предложеното от Комисията активно включване на местните и регионалните власти в стремежа към по-добро съответствие между квалификациите и нуждите в отделните сектори; посредством което биха могли да бъдат взети под внимание именно местните и регионалните особености;

Интеграцията като ключ за успешна имиграция

17. подчертава значението на активната роля на местните и регионални власти при интеграцията на мигрантите. При бъдещата обща имиграционна политика, както и при съпътстващите мерки, като например използването на Европейския фонд за интеграция, трябва да се вземат предвид конкретните нужди на общините и регионите; Принципите на субсидиарност и пропорционалност следва да бъдат спазвани;

18. свързва упражняването на основните права с отговорност и задължения спрямо другите, обществото и бъдещите поколения. Спазването на консенсуса относно общите европейски ценности е задължение за уважение и толерантност, което е предпоставка за мирно и демократично съвместно съществуване. С това може да се даде важен импулс за междукултурния диалог на местно и регионално равнище;

19. разглежда активното взаимодействие на всички части на гражданското общество и положителната нагласа от страна на имигрантите и на приемащото общество като важна предпоставка за интеграцията. Страните на произход могат да допринесат за интеграцията на своите граждани в съответната европейска приемаща страна;

20. признава решаващото значение на владенето на официалния език или официалните езици на приемащата страна. Успешната интеграция, включително на местно и регионално равнище, се улеснява чрез ранното овладяване на езика. Изучаването на официалния език или официалните езици на приемащата страна от мигрантите и преди всичко от техните деца би трябвало да се насърчава интензивно, като едновременно с това да се зачита и подкрепя правото на изучаване на майчиния им език (езици);

21. счита, че е особено важно да се предоставя елементарна, лесно разбираема информация за приемащия град, населено място или регион, както и за най-общите привички в тези места;

22. подчертава важноста от познаването в общи линии на историята и на институциите на приемащото общество. Да се позволи на имигрантите да придобият тези основни знания е от съществено значение за успешната им интеграция;

23. подкрепя организирането на програми и дейности, насочени към приема на новопристигналите граждани на трети страни, благодарение на които те да получат основни познания за езика, историята, институциите, социално-икономическите характеристики, културния живот и основните ценности на приемащото общество;

24. подкрепя финансирането на иновативни програми или модели на интеграция, които включват езиково обучение и групи по комуникация, както и информация относно културните, политическите и социалните аспекти на приемащото общество;

25. отрежда ключова роля на образованието в интеграцията. Местните и регионалните власти изпълняват важни задачи в областта на образованието с цел да допринесат за равните възможности за всички. В публикуваната от Комисията Зелена книга относно „Миграция и мобилност: предизвикателствата и възможностите за образователните системи в ЕС“⁽³⁾ се изтъква тази централна роля на образованието в интеграционния процес. При оценката на резултатите от консултативната Комисията следва специално да има предвид дейностите, осъществявани от местните и регионалните власти;

26. посочва съществената роля на упражняването на професионална дейност за интеграцията на имигрантите. Безработицата е решаваща пречка пред успешната интеграция, особено когато от нея са засегнати млади хора. Имиграцията на граждани на трети страни трябва да се извършва в съответствие с нуждите на пазарите на труда на различните държави-членки. Упражняването на заплатена трудова дейност е съществена предпоставка за интеграцията, тъй като води до включване в системата за социално осигуряване. При отсъствието на тази предпоставка отварянето на системите за социално осигуряване за имигрантите би било свързано с особени тежести за местните и регионални власти и трудно би могло да бъде оправдавано пред населението на държавите-членки;

⁽³⁾ COM(2008) 423 окончателен.

Солидарност и имиграция

27. изтъква, че незаконната и законната имиграция са свързани помежду си и борбата с незаконната миграция има основно значение за разработване на политиката в областта на законната имиграция. От една страна борбата с незаконната имиграция трябва да се извършва последователно и в съответствие с единен подход, за да се противодейства ефективно на често пъти организирани престъпни структури; ето защо е важно споразуменията с трети страни да включват разпоредби относно борбата с незаконната миграция, които да предвиждат в частност реадмисията на незаконно пребиваващи граждани на трети страни. От друга страна трябва да се разработят перспективи за откриването на възможности за законна имиграция, където става въпрос за висококвалифицирани мигранти или има недостиг на работна сила или за обмен и трансфер на знания, както и за повишаването на квалификацията на имигранти, чийто престой е ограничен във времето, което впоследствие ще бъде от полза и за развитието на страните на произход;

Ефективно и последователно използване на наличните средства

28. призовава за всеобхватна информация относно съответните фондове и програмите за подпомагане, така че всички заинтересовани страни на местно и регионално равнище да могат да се възползват от съществуващите фондове и програми;

29. застъпва възгледа, че в рамките на бъдещата имиграционна политика на ЕС за изграждане на капацитета на Европейската агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници (FRONTEX), в областта на мерките за граничен контрол и за предотвратяване на заплахи за сигурността може да се окаже необходимо осигуряването на финансови и човешки ресурси, за да може тази агенция да изпълнява ефективно задачата си;

30. подчертава изрично, че в рамките на бъдещата имиграционна политика на ЕС трябва да се отчита необходимостта за изграждане на капацитета на местните и регионални власти за управление на мигрантските потоци, особено чрез предоставянето на съответните финансови средства и гарантирането на достъп до фондовете и програмите на ЕС. Защото провалът на една устойчива и успешна, т.е. приета от всички заинтересовани страни имиграционна политика, би имал висока социално-икономическа цена и би застрашил нашето благосъстояние, социалния мир и икономическото развитие;

31. настоява за финансова подкрепа на интеграционната политика и по-специално на задачите в областта на образованието на местно и регионално равнище. В Зелената книга относно миграцията и мобилността ще бъде разгледан приносът на програмите и фондовете на Общността за подпомагане на политиката на интеграция. Свързаните с интеграцията задачи на местно и регионално равнище в областта на образованието би трябвало да бъдат подпомагани чрез Европейския фонд за интеграция;

Партньорства с трети страни

32. изтъква, че в рамките на бъдещата имиграционна политика на ЕС би трябвало да се има предвид голямото значение на насърчаването на диалога и сътрудничеството със страните на произход и преминаване и за тази цел следва да се използват инструментите на европейската политика на съседство и да се осъществява ефективно сътрудничество за развитие. Изтъква също така, че регионалните и местните власти играят важна роля за насърчаване на това сътрудничество. Това се отнася особено за регионалните органи, които могат да служат като платформи за сътрудничеството със съседни трети страни;

33. изтъква глобалното измерение на миграцията, която има значителни последици както за страните на произход, така и за Европейския съюз. Затова трябва специално да се взема предвид взаимното влияние между въпросите на миграцията и на развитието. При това трябва да се внимава изселването на професионалисти да не води до отрицателни икономически последици („изтичане на мозъци“) за развиващите се страни. При циркулярната миграция специалистите биха могли да приложат придобитите умения или да продължат да развиват дейността си след завръщането си в страната на произход;

Сигурност и имиграция

34. застъпва виждането, че по отношение на предизвикателствата, свързани с незаконната миграция, при изработването на бъдещата имиграционна политика на ЕС на преден план трябва да стои необходимостта от практически и съгласувани мерки за борба с трафика на хора и с престъпните групировки, за да се предотвратят човешки трагедии;

Засилена борба срещу незаконната имиграция и нулева толерантност към трафика на хора

35. подкрепя настойчиво мерките на Европейския съюз за предотвратяване на незаконната имиграция, която често допринася за експлоатацията, особено на жени и деца. За тази цел трябва да бъдат предприети последователни мерки. Срещу каналите за трафик на хора и групите, които участват в него или го организират, следва да се води борба в сътрудничество със страните на произход и транзит. Местните и регионалните власти трябва да бъдат подобавано включвани в дейностите по това сътрудничество;

Перспективи

36. смята, че съществуват шансове и възможности за провеждане на успешна имиграционна политика, която може да допринесе за икономическия просперитет и културното многообразие. Местните и регионалните власти подкрепят подобна политика, тъй като тя допринася за нарастването на икономическия и обществен потенциал на Европейския съюз. В същото време, Комитетът подчертава отново, че Европейският съюз може да се възползва от всички предимства на законната миграция, ако борбата с незаконната имиграция е всеобхватна и успешна.

Брюксел, 26 ноември 2008 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Становище на Комитета на регионите относно „Пети доклад за напредъка в икономическото и социалното сближаване“

(2009/C 76/08)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- вярва, че за да се запази значението на понятията за включване и солидарност, политиката на сближаване трябва да продължи да бъде насочена към постигане на ново икономическо и социално равновесие, без да се поддава на изкушението тя да се претоварва с прекалено много противоречащи си цели;
- е на мнение, че целите за сближаване и растеж могат и трябва да бъдат съвместими помежду си, тъй като става въпрос за цели, които са тясно свързани, и подчертава, че следва да се определи как растежът може да подобри сближаването, а не как сближаването може да допринесе за растежа;
- съмнява се, че е разумно инструментите на политиката на сближаване да се свързват с цели за конкурентоспособност, присъщи на стратегията за растеж, и призовава, в рамките на обсъждането на бъдещата конфигурация на структурните фондове, да се анализира отражението на предоставянето на средства в контекста на Лисабонската стратегия (earmarking) върху резултатите от икономическото и социалното сближаване;
- смята за необходимо да се проучат възможностите за разработване на по-информативни и по-цялостни показатели за развитие и благосъстояние, които да отразяват, на регионално и местно равнище, големите различия в доходите, наличието на обществени услуги, качеството на здравеопазването и предлагането на обучение в областта на културата и на професионално обучение;
- подчертава факта, че ако желаем политиката на сближаване да играе значителна роля в засилването на новото социално-икономическо равновесие, тя трябва да разполага с подходящи ресурси и средства, имайки предвид факта, че настоящото равнище на финансиране е само минимално необходимото за изпълнение на такава функция.

Докладчик: г-жа Marta VINCENZI (IT/ПЕС), кмет на Генуа

Отправен документ:

Съобщение на Комисията до Европейския парламент и до Съвета:

„Пети доклад за напредъка в икономическото и социалното сближаване.

Растеж в регионите, растеж в Европа“

COM(2008) 371 окончателен

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Състояние на обсъждането

1. смята, че е все по-важно в политиката на сближаване освен икономическото и социалното сближаване да бъде взето предвид и териториалното измерение, тъй като, независимо от отбелязания напредък и направените подобрения, не само продължава да съществува неравенство в степента на развитие между различните региони, но се увеличават и структурните проблеми в самите региони. Подчертава, че е важно това териториално измерение да се съпътства от зачитане на принципите на равенство и пропорционалност;

2. изразява съгласие с факта, че много от финансираните от Европейския съюз дейности са с доказана добавена стойност. Допустимостта на даден проект позволява по-лесно да се привлекат публични и частни средства за финансиране и по-бързо да се развият иновации в областта на управлението и приложението;

3. изразява съжаление, че Комисията продължава да пренебрегва ефекта на лоста по отношение на структурните фондове и припомня, че в прогнозното си становище по този въпрос Комитетът предложи да се определи рамка за оценка на различните измерения на добавената стойност на политиката на сближаване;

4. приветства въвеждането на понятието „региони в преход“, включващо не само региони, които са в начална фаза (phasing-in) и в крайна фаза (phasing-out) на прехода, но също и регионите, чието подпомагане приключва след края на финансовия период 2007-2013 г., и подкрепя изготвянето на решения, насочени към тези зони;

5. приветства проведените консултации, предшествващи публикуването от Комисията на „Зелена книга относно териториалното сближаване“, които ясно показаха, че всички заинтересовани страни продължават да признават и да подкрепят ролята на политиката на сближаване за изграждането на Европейския съюз;

6. отбелязва, че е обсъдена възможността за включване на нови и различни критерии за допустимост. Изразява желание освен БВП и БНД да се вземат под внимание и демографската структура и моделите на заселване (данни за разпределението на населението, степента на застаряване и коефициента на зависимост), пазарът на труда, предлагането на услуги, териториалното устройство, селското и градското измерение, природните и културните ценности, екологичните и климатичните фактори. Може да се твърди, че всички тези фактори влияят на икономическото и социалното развитие.

Успоредно с това, прилаганите на ниво Общност показатели за определяне на регионите, които могат да получават държавни помощи, се оказаха подходящи, но за конкретното оценяване на ефикасността на политиката на сближаване би било подходящо да се използва по-широка гама от показатели, въз основа на по-богат набор от данни;

7. изразява надежда, че при оценката по същество на различията в развитието и в напредъка на сближаването ще се отчитат не само БВП и БНД, а ще се вземат под внимание и пазарът на труда (безработица, мобилност, професионално обучение), предлагането на услуги (достъпност, ефикасност, разпределение) и териториалното устройство (размер, непрекъснатост, полицентризм), структурата на населението и моделите на заселване (данни за разпределението на населението, степента на застаряване и коефициентът на зависимост), общото образователно равнище, инвестициите в изследвания и иновации (ресурси, определени за НИРД и иновации като дял от БВП), както и специфичните географски характеристики на някои региони, като най-отдалечените, островните или планинските;

8. смята, че предизвикателствата на изменението на климата и проблемите, свързани с енергийното обезпечаване, ще продължат да въздействат, по различен начин и в различна степен, на широк спектър от въпроси, свързани с икономическото и социално развитие, отразявайки се на усилията и капацитета на политиката на сближаване;

9. посочва че най-отдалечените и островните региони са особено уязвими за новите предизвикателства, свързани с климата и енергията, но и че те предоставят на ЕС възможности, тъй като могат да се използват като естествени лаборатории за оценка на проблемите и за намиране на решения, от което би имал полза целият ЕС;

10. подчертава, че независимо че регионалните статистики представляват основен инструмент за подобряване на критериите за допустимост или за изменение на показателите за развитие, в много държави-членки, ако данните са вече в наличие, те могат да бъдат трудни за използване или за изготвяне, а ако все още не са в наличие, може да е трудно да бъдат получени или оценени;

Цели и приоритети

11. посочва, че целта продължава да е насърчаването на европейското сближаване посредством намаляването на разликите в степента на развитие. Трябва да се окаже най-напред подкрепа на регионите със забавен растеж, но за да бъде успешна и значима за всички, тя трябва да обхваща всички европейски региони;

12. на мнение е, че главното предизвикателство е това, да се ускори сближаването на изоставащите региони, и по-специално да се интегрират райони в новите държави-членки, както редовно и основателно се напомня в различните доклади на Европейската комисия относно политиката на сближаване;

13. смята, че би трябвало да се отдава приоритетно значение на очертаването и отстраняването на дефицитите в инфраструктурата;

14. подчертава, че политиката на сближаване цели да укрепва икономическото, социалното и териториалното сближаване и при това условие допринася също и за секторните политики на Европейския съюз и националните политики на държавите-членки;

15. смята, че интеграцията на секторните политики и политиките на сближаване все още е много слаба и посочва, че засилването на интегрирания подход би предположило дефинирането на хоризонтални цели за приоритетно хармонизиране на развитието на селското стопанство, на опазването на околната среда, енергетиката и транспорта;

16. смята, че предвид настоящия икономически климат съществува още по-силна необходимост от независимо от регионалните граници обединяване в мрежови и клъстърни проекти;

17. е на мнение, че целите за сближаване и растеж могат и трябва да бъдат съвместими помежду си, тъй като става въпрос за цели, които са тясно свързани, и подчертава, че следва да се определи как растежът може да подобри сближаването, а не как сближаването може да допринесе за растежа;

18. съмнява се, че е разумно инструментите на политиката на сближаване да се свързват с цели за конкурентоспособност, присъщи на стратегията за растеж, и призовава, в рамките на обсъждането на бъдещата конфигурация на структурните фондове, да се анализира отражението на предоставянето на средства в контекста на Лисабонската стратегия (*earmarking*) върху резултатите от икономическото и социалното сближаване;

19. подчертава, че всички заинтересовани страни смятат, че рационализирането на процедурите би дало възможност за улесняване на управлението на фондовете, но предупреждава, че трябва да се внимава реформите да не са в ущърб на добавената стойност на многостепенното участие на местните и регионалните власти в общностното управление;

20. на мнение е, че правната и административната среда са от основно значение за успеха на политиката на сближаване и изтъква, че укрепването на институциите представлява много ценен, макар и не толкова очевиден ресурс за осъществяването на мерките, а с това и за функционирането на политиката на сближаване;

21. напомня, че нарастващата конкуренция между европейските региони по отношение на производствената и административната ефективност е фактор, който трябва да се има предвид във връзка с икономическото и социалното сближаване, тъй като се отразява върху привличането на чуждестранни инвестиции и включването в глобалната икономика;

22. приветства възможността за развитие на нови и иновационни инструменти на финансовия инженеринг в рамките на политиката на сближаване (като например револвиращи фондове) и същевременно посочва, че принципът на съфинансиране е надежден и ефикасен инструмент за запазване на добавената стойност на политиката на сближаване;

23. подчертава огромния принос, който политиката на сближаване би могла да има за повишаването на видимото присъствие на европейския проект и уточнява, че Европейската комисия, държавите-членки и местните и регионалните власти би трябвало да намерят още по-ефективни начини за информиране на европейските граждани относно предимствата и резултатите от политиката на сближаване;

Следващи етапи

24. изтъква, че принципите, на които се опира настоящата европейска политика на сближаване, а именно: концентрация, планиране, съвместно финансиране, допълняемост и партньорство, са показали своята валидност и вярва, че те трябва и за бъдеще да бъдат оста на дейността на Общността;

25. отбелязва, че европейската политика на сближаване трябва да продължи да се основава на засилено сътрудничество между всички нива на управление и във все по-висока степен да въвлеча за участие местните и регионалните власти във всички фази — от определянето на проектите до оценката на програмите;

26. акцентира върху важното значение, което териториалното сътрудничество има за всички измерения на политиката на сближаване, по отношение на добавената стойност и местното видимо присъствие, и отбелязва шанса да се използват напълно възможностите, предоставени от новия инструмент ЕГСТ;

27. призовава за засилване на градското измерение на политиката на сближаване, напомняйки, че градските зони често са двигател на икономическия растеж, но крият и сериозно икономическо и социално неравенство и културна изолация;

28. привлича вниманието върху необходимостта от по-силна координация между проблемите на селските зони и трудностите на градските, тъй като връзката между градската и селската действителности представлява основен елемент на една интегрирана политика на регионално развитие;

29. препоръчва инструментите за развитие на селските райони да се реинтегрират в общата политика на сближаване, тъй като структурните фондове вече финансират множество дейности с паралелни цели и изборът на това реинтегриране може да се окаже най-доброто решение за избягване на дублиране на проекти и действия;

30. предлага установяване на сътрудничество между управителни органи и статистически институти с цел изработване на нови инструменти за регионална статистика за подходящо и целенасочено оценяване на въздействието на политиката на сближаване, за по-доброто определяне на показателите за развитие или за по-нататъшното прецизиране на критериите за допустимост;

31. смята за необходимо да се проучат възможностите за разработване на по-значителни и по-цялостни показатели за развитие и благосъстояние, които да отразяват, на регионално и местно равнище, големите различия в доходите, наличието на обществени услуги, качеството на здравеопазването и предлагането на обучение в областта на културата и на професионално обучение;

32. подчертава, че възможността да се прибегне до форми на интегрирано финансиране, като револвиращите фондове с рисков капитал и заемите при преференциални условия или обезпечените заеми, би могла да създаде положителен мултиплициращ ефект, без това да наруши системата за субсидии на политиката на сближаване;

33. смята, че публичните власти, включително местните и регионалните власти, в бъдеще ще бъдат призовани да инвестират повече в доставката или поддръжката на услуги от общ интерес, с цел да се намалят съществуващите неравенства най-вече в областта на комунално-битовите услуги и транспорта;

34. припомня, че държавите-членки на Европейския съюз са изправени срещу демографското предизвикателство, предизвикано от постепенното застаряване на населението му, и подчертава, че един от аспектите на тази промяна е нарастващото търсене преди всичко на обществени, здравни и социални услуги, гарантиращи еднаква ефикасност и еднакво качество за всички;

35. смята, че опростяването на политиката на сближаване трябва да почива върху принципите на субсидиарност и пропорционалност, задължението да се дава отчет и процедурите за оказване на контрол, които да съответстват на мерките и локализацията на проекта, за да се намалят разходите и да се децентрализира управлението;

Заключително обобщение

36. на мнение е, че Европейският съюз трябва да признае и засили териториалното измерение на политиката на сближаване, за да създаде възможност за икономическо и социално развитие, което да е не само балансирано и устойчиво между различните региони, но и полицентрично и хармонично във всеки отделен регион;

37. подчертава, че сближаването продължава да бъде важно предизвикателство, тъй като продължават да съществуват големи различия в икономическото и социалното развитие, както между

регионите, така и в самите тях, и че тези различия дори са се увеличили с последното разширяване на Европейския съюз;

38. вярва, че за да се запази значението на понятията за включване и солидарност, политиката на сближаване трябва да продължи да бъде насочена към постигане на ново икономическо и социално равновесие, без да се поддава на изкушението тя да се претоварва с прекалено много противоречащи си цели;

39. подчертава факта, че ако желаем политиката на сближаване да играе значителна роля в засилването на новото социално-икономическо равновесие, тя трябва да разполага с подходящи ресурси и средства, имайки предвид факта, че настоящото равнище на финансиране е само минимално необходимото за изпълнение на такава функция и трябва да се изправи пред натиска за ограничаването на разходите, произтичащ от световния характер на финансовата криза — контекст, в който нараства нуждата политиките на сближаване да се прилагат с още по-голяма сила;

40. отбелязва, че сближаването трябва да запази европейското измерение и отхвърля всеки опит за ренационализация на усилията на Общността, добавената стойност на които се състои и във факта, че те представляват една широка обща политика с ясни стратегически цели, способна да отговори на европейските и световните предизвикателства и да се приспособи към регионалните и местните потребности;

41. подчертава концепцията за ефекта на лоста на политиката на сближаване, имайки предвид, че инвестициите водят до дълготрайни структурни изменения в местните и регионалните икономики, стимулират иновативни подходи към развитието и заетостта и оказват силно въздействие върху изграждането на капацитет на администрациите и предприятията;

42. желае прилагането на нови финансови инструменти, които биха могли да допринесат за инвестициите под по-проста и ефикасна форма, особено в регионите, които се нуждаят от реструктуриране и иновации, по-специално за оказване на подкрепа и за развитие на МСП;

43. напомня, че в съответствие с принципа на субсидиарност е целесъобразно местните и регионалните власти да бъдат привлечени за участие във всички етапи, от проектирането до оценката, тъй като те са управленското равнище, което стои най-близо до крайните адресати, и носят основната отговорност за прилагането по места на политиката на сближаване.

Брюксел, 27 ноември 2008 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Становище на Комитета на регионите относно „Западните балкани: Засилване на европейската перспектива“

(2009/C 76/09)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- смята за обвързващо обещанието на Европейския съюз да предложи в бъдеще място в Европа на всички страни от Западните Балкани, при условие, че държавите в региона отговорят на критериите за присъединяване;
- призовава страните от Западните Балкани да не губят време за изпълняване на условията на ЕС за облекчаване на визовия режим. Съществуващите в момента визови изисквания за гражданите на страните от Западните Балкани затрудняват създаването на социални контакти с партньори от държавите-членки на ЕС и представляват пречка пред осъществяването на проекти в областта на образованието и развитието; призовава държавите-членки от ЕС да продължат да облекчават визовите изисквания за страните от Западните Балкани;
- подчертава значението на започналите в страните от Западните Балкани процеси на децентрализация и разпределение на държавната власт; подчертава, че етническата принадлежност не трябва да бъде единственият или основният фактор в тези процеси и смята, че в страни с разнороден етнически състав е важно да се засили позицията на централните институции, които са жизненоважни за функционирането на държавата, като същевременно се приеме автономното вземане на решения от регионалните и местните органи и власти;
- подчертава, че е важно да продължи предприемането на енергични мерки за укрепване на независимостта на съдебната система. Борбата с корупцията и усилията за засилване на доверието на хората в съдебната система трябва да продължат;
- одобрява тясното сътрудничество на местните и регионалните власти с техните партньори от държавите-членки на ЕС и призовава за създаване на подходящи институционални и финансови механизми, които да предоставят на местните и регионалните власти, както и на техните национални сдружения, възможност за по-голямо участие в трансгранични и регионални проекти, чрез посредничеството на национални сдружения на местното самоуправление, включително за участие в инициативи в рамките на Европейска група за териториално сътрудничество;

Докладчик: г-н František KNAŘÍK (SK/ЕНП), кмет на Košice

Отправен документ

Съобщение на Комисията до Съвета и Европейския парламент — „Западните Балкани: засилване на европейската перспектива“;

COM(2008)127 окончателен

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

A. Общи препоръки

Напредък по присъединяването към ЕС

1. смята за обвързващо обещанието на Европейския съюз да предложи в бъдеще място в Европа на всички страни от Западните Балкани, при условие, че държавите в региона отговарят на критериите за присъединяване;

2. приветства постигнатия от страните от Западните Балкани напредък по пътя им към членство в Европейския съюз; смята, че подписването на Споразумение за стабилизиране и асоцииране (ССА) между ЕС и Република Сърбия, както и между ЕС и Босна и Херцеговина, е жизненоважно за европейското бъдеще на целия регион. Реалната възможност Черна гора и Албания, а след това и други страни от региона, да получат в близко бъдеще статут на страни кандидатки, както и постигнатият в преговорите за присъединяването на Хърватия напредък, са още един пример за напредъка в процеса на европейска интеграция;

3. препоръчва Европейската комисия да положи повече усилия, за да се възползва от опита на новите държави-членки в процеса на присъединяване и трансформация. Мнението на новите държави-членки би донесло допълнителни ползи при формулирането на политиките на ЕС, особено по отношение на стремежа на страните от Западните Балкани за членство в ЕС;

4. призовава страните от Западните Балкани да не губят време за изпълняване на условията на ЕС за облекчаване на визовия режим. Съществуващите в момента визови изисквания за гражданите на страните от Западните Балкани затрудняват създаването на социални контакти с партньори от държавите-членки на ЕС и представляват пречка пред осъществяването на проекти в областта на образованието и развитието; призовава държавите-членки от ЕС да продължат да облекчават визовите изисквания за страните от Западните Балкани;

5. подчертава значението на започналите в страните от Западните Балкани процеси на децентрализация и разпределение на държавната власт; подчертава, че етническата принадлежност не трябва да бъде единственият или основният фактор в тези процеси и смята, че в страни с разнороден етнически състав е важно да се засили позицията на централните институции, които са жизненоважни за функционирането на държавата, като същевременно се приеме автономното вземане на решения от регионалните и местните органи и власти;

6. припомня, че признаването и защитата на малцинствата е един от критериите от Копенхаген, които трябва да бъдат покрити от всяка държава, стремяща се към присъединяване към Европейския съюз; убеден е, че насърчаването и гарантирането на мирното съществуване между групите население, различаващи се по раса, език или религия и преобладаващото население, е основен елемент от правата на малцинствата, с цел задоволяване на специфичните им потребности;

7. призовава страните да разработят мерки за засилване на участието на жените в политическия, социалния и икономическия живот, и да насърчават равнопоставеността между жените и мъжете. Комитетът отбелязва, че все още съществуват случаи на дискриминация спрямо жените и на домашно насилие, и затова приканва страните да полагат по-големи усилия за защита на правата на жените;

8. предлага да се укрепи административният капацитет на националните институции и местните власти, за да се използва най-рационално финансирането за страните от Западните Балкани по Инструмента за предприемаческа помощ (ИПП);

9. подчертава, че е важно да продължи предприемането на енергични мерки за укрепване на независимостта на съдебната система. Борбата с корупцията и усилията за засилване на доверието на хората в съдебната система трябва да продължат;

10. изказва съжаление за продължаващото широко разпространение на корупцията, която възпрепятства изграждането на прозрачна публична администрация и вреди на ефективното управление и администриране на фондовете и програмите на ЕС;

11. приветства усилията за създаване на Регионално училище по публична администрация (RESPA), което ще има всички правомощия на институция за професионално образование на държавни служители и ще спомогне за повишаване на административния капацитет в страните от Западните Балкани. Комитетът препоръчва съществуващите в отделните държави училища по публична администрация да си сътрудничат с тази институция във възможно най-голяма степен. КР подкрепя и бъдещите инструменти на Европейската комисия за укрепване на административния капацитет, изграждане на институциите и прилагане правото на ЕС, особено чрез побратимяване, Бюрото за техническа помощ и обмен на информация (TAIEX) и SIGMA — Подкрепа за подобряване на държавните институции и системите за управление;

Регионално сътрудничество и засилено трансгранично сътрудничество

12. приветства успешното превръщане на Пакта за стабилност за Югоизточна Европа в Съвет за регионално сътрудничество; смята, че регионалното сътрудничество е една от предпоставките за напредък на страните от Западните Балкани в процеса на присъединяване към ЕС. На подобряването на трансграничното сътрудничество следва да бъде отделено особено внимание, тъй като в много случаи граничните региони са тези, които в най-голяма степен страдат от последствията от въоръжените конфликти през 90-те години. Затова Комитетът призовава за развитие на трансгранична инфраструктура на държавите в региона;

13. смята, че засилването на трансграничното сътрудничество между морските и граничните райони на страните от Западните Балкани и близките или съседни райони на страните членки на ЕС е пътят, по който трябва да се върви, за да се преодолеят разделението, предрасъдъците и недоверието, причинени от спорове или конфликти, в които в далечното или близко минало са били въввлечени страните от Западните Балкани и съседните страни, членуващи понастоящем в ЕС;

14. приветства напредъка, постигнат в създаването на зона за свободна търговия (ЦЕФТА) на Западните Балкани; приветства факта, че страните участнички работят по-гъвкаво за създаването на ефективно функционираща зона в региона, тъй като една регионална зона за свободна търговия ще спомогне за подготовката на отделните държави за присъединяване към единния пазар на ЕС;

15. одобрява тясното сътрудничество на местните и регионалните власти с техните партньори от държавите-членки на ЕС и призовава за създаване на подходящи институционални и финансови механизми, които да предоставят на местните и регионалните власти, както и на техните национални сдружения, възможност за по-голямо участие в трансгранични и регионални проекти, включително за участие в инициативи в рамките на Европейска група за териториално сътрудничество;

16. осъзнава факта, че организациите на гражданското общество играят важна роля за популяризирането на европейската интеграция и подкрепя обвързването в мрежа на организациите на гражданското общество в региона и разработването на съвместни проекти;

Развитие на местните и регионалните власти

17. разглежда добрата работа на местните и регионалните власти като ключов фактор както за вътрешната консолидация на отделните страни, така и за процеса на сближаването им с ЕС. Препоръчва правителствата да засилят комуникациите с местните и регионалните власти с цел популяризиране на европейската интеграция;

18. приветства специалния механизъм за подкрепа на местните и регионалните власти от Западните Балкани, който е част от Инструмента за предприемчивостна помощ (ИПП), обявен от Европейската комисия на конференция, проведена в Брюксел през април 2008 г.; препоръчва Европейската комисия

да опрости във възможно най-голяма степен процедурата за предоставяне на помощ, особено чрез нейното ускоряване и подобряването на механизмите за предоставяне на помощта; убеден е, че докато помощта във всичките ѝ форми трябва да бъде целева, тя трябва да бъде и достъпна за най-широк кръг от получатели;

19. осъзнава наличието на регионален дисбаланс — между градските зони и по-отдалечените от градските центрове региони — в дейностите на местните и регионалните власти, работещи в посока на хармонично и балансирано териториално развитие и за популяризиране на идеята за европейска интеграция; вижда необходимост от подпомагане на ефективната работа на регионалните власти в селските райони, особено в райони със смесен етнически състав, където следва да се поставя акцент върху осъществяването на мултиетнически проекти;

20. отчита факта, че местните и регионалните власти в страните от Западните Балкани играят основна роля при търсенето на съответния институционален отговор на въпроса за правата на националните малцинства; поради това призовава правителствата в тези страни да се консултират с местните и регионалните власти, когато при зачитане на Рамковата конвенция на Съвета на Европа за защита на националните малцинства се обсъждат и приемат нови стандарти и правни рамки, свързани с правата на националните малцинства;

21. Подчертава важността на местните и регионалните власти при преодоляването на предрасъдъците и различията между етническите групи в региона, а в тази връзка и на ролята им в комуникацията между териториалните институции и правителствата в отделните страни;

Б. Конкретни препоръки за отделните страни*Хърватия*

22. приветства значителния напредък на преговорите за присъединяване с Хърватия, който дава на останалите балкански държави сигнал за перспективите за тяхното членство при изпълнението на необходимите условия; е на мнение, че сегашната несигурност относно влизането в сила на Договора от Лисабон след референдума в Ирландия няма да се отрази по никакъв начин върху текущите преговори за присъединяване с Хърватия;

23. приветства постигнатия в регионалната политика и трансграничното сътрудничество напредък и оценява факта, че Хърватия полага по-големи усилия за преодоляване на различията със съседните държави;

24. посочва, че Хърватия трябва да постигне по-голям напредък по отношение на съдебната реформа, борбата с корупцията, националните малцинства, завръщането на бежанците и преустройството на корабостроителния сектор, ако желае да отбележи решителен напредък в процеса на присъединяване;

25. отбелязва, че Хърватия трябва да ускори реформите в публичната администрация и да подобри административния капацитет на местно и регионално ниво;

Бивша югославска република Македония

26. смята, че бившата югославска република Македония е в състояние да направи поредна крачка към по-тесни връзки с ЕС, при условие, че зачита критериите, определени от Европейския съвет през юни 2008 г.;

27. оценява приноса на бившата югославска република Македония за стабилността на Западните Балкани и отчита решението на правителството ѝ по отношение на признаването на независимостта на Косово;

28. приветства създаването на Съвместен консултативен комитет ЕС — Бивша югославска република Македония и насърчава задълбочаването на политическия диалог между поднационалните власти на ЕС и сродните организации от бившата югославска република Македония;

29. отбелязва, че политическата криза, която преживя бившата югославска република Македония в крайна сметка беше разрешена; препоръчва горещо незабавно да бъдат взети мерки за подобряване и укрепване на функционирането на държавните власти, за да се обсъдят причините, поради които изборният процес през юни 2008 г. протече проблематично, а също и да се гарантира, че бъдещите избори ще бъдат организирани при зачитане на международно възприетите правила; подчертава, че е необходимо да се активизира политическият диалог между партиите, присъстващи на политическата сцена, за да се установи атмосфера на траен консенсус относно осъществяване на реформите, от които зависи присъединяването към Европейския съюз;

30. предлага да бъде продължен процесът на децентрализация, като същевременно се гарантира, че етническата принадлежност не е основният критерий при формирането на местни или регионални власти; призовава за запазване на политическата стабилност в бившата югославска република Македония на национално, регионално и местно ниво чрез подчертаване на нуждата от диалог вместо с други средства;

31. подкрепя конструктивната роля на Комисията по междуобщностни отношения на национално и местно ниво, в качеството ѝ на медиатор между различните етнически общности и парламента. Освен това Комитетът призовава за запазване на мултиетническия характер на бившата югославска република Македония и в частност за стриктното зачитане на правата на малцинството от населението;

32. приветства възобновяването на преговорите под егидата на специалния пратеник на ООН г-н Matthew Nimetz и призовава бившата югославска република Македония да засили усилията си за намиране на решение на въпроса с името на страната в съответствие с Резолюции 817/93 и 845/93 на Съвета за сигурност на ООН; подчертава значението на добросъседските отношения за продължаване на напредъка на бившата югославска република Македония към членство в ЕС;

33. препоръчва продължаване на реформата в публичната администрация, включително на реформата на данъчното облагане на местно ниво, за да се предостави по-голяма автономност на властите при вземането на решения по финансови въпроси;

Албания

34. приветства осъществяването на мерки за реформа на публичната администрация и за предоставяне на по-големи правомощия на местните власти;

35. подчертава необходимостта от засилване на икономическия растеж и икономическите резултати. Икономическият просперитет и устойчивият икономически растеж са предпоставки за успешен напредък към членство в ЕС;

36. подчертава необходимостта от политически консенсус по въпроси, свързани с европейската интеграция;

37. призовава политическите партии да се откажат от неконструктивните позиции на местно ниво, така че да могат да се вземат с консенсус решения за преодоляване на местни проблеми и задоволяване на нуждите на местните общности;

38. призовава за прилагане на ефективни механизми за изкореняване на корупцията на национално и местно ниво; същевременно призовава съответните институции да се ангажират с подобряване на ефективността на борбата с организираната престъпност;

39. приветства укрепването на правомощията на местните власти в областта на местното данъчно облагане и местните разходи;

40. препоръчва да се укрепят децентрализираните правомощия на местните власти;

41. призовава Албания да прилага изцяло разпоредбите на рамковата конвенция на Съвета на Европа за защита на националните малцинства, по-специално що се отнася до употребата на езиките на малцинствата;

Босна и Херцеговина

42. приветства подписването на Споразумението за стабилизиране и асоцииране между Европейския съюз и Босна и Херцеговина и подкрепя закриването на Службата на Върховния представител и укрепването на Специалната представителна служба на ЕС веднага след постигане на необходимите условия и цели;

43. оценява факта, че въпросът за окончателния статут на Косово не предизвиква значителни последици в Босна и Херцеговина, както и че цялостната политическа ситуация и сигурността остават спокойни;

44. приветства приемането от босненския парламент на реформата на полицията, с оглед на значението ѝ за напредъка в процеса на присъединяване към ЕС; осъзнава факта, че тази реформа, във вида, в който е приета, е резултат от консенсус, постигнат след дълги и сложни преговори между всички участващи страни; въпреки това подчертава нуждата от по-нататъшни конституционни промени за подобряване функционалността на националните институции и за да се гарантира, че етническият фактор ще престане да бъде определящ в управлението на обществото в Босна и Херцеговина; подчертава и важността на по-тесното сътрудничество с Международния трибунал за бивша Югославия (МТБЮ);

45. приветства провеждането на демократични местни избори през м. октомври 2008 г. и оценява безпроблемното им протичане; осъзнава значението на демократичния избор на местни съветници и тяхната роля в процеса на демократизация на обществото в Босна и Херцеговина и по-нататъшното сближаване с ЕС;

46. подкрепя укрепването на административния капацитет на Дирекцията по европейска интеграция към Съвета на министрите на Босна и Херцеговина, както и укрепването на капацитета на други институции и органи, работещи в областта на процеса на европейската интеграция. Напредъкът на Босна и Херцеговина в процеса на европейска интеграция ще изисква допълнителни усилия в реализирането на свързаните с ЕС реформи;

47. осъзнава, че националният дебат относно присъединяването към ЕС следва да бъде подкрепен с добре ориентирани проекти, обединяващи държавните служители на национално, регионално и местно ниво, представителите на академичната общност и неправителствения сектор. Опитът на новите държави-членки може да бъде източник на вдъхновение в това отношение, особено във връзка със създаването на национална конвенция относно ЕС, което се оказа успешно в Словакия и което започна в Сърбия;

Черна гора

48. приветства провеждането на демократични и прозрачни избори, особено като се има предвид, че това са първите президентски избори след обявяването през 2006 г. на независимостта на Черна гора;

49. приветства активния принос на Черна гора за стабилизирането на региона, в частност конструктивния подход на страната към установяването на добри двустранни отношения със съседните държави; отчита решението на правителството по отношение на признаването на независимостта на Косово;

50. приветства създаването на делегация на Европейската комисия в столицата Подгорица, и изразява увереност, че това ще спомогне за улесняването и засилването на комуникациите между Европейската комисия и Черна гора, както и за усилията на последната за членство в ЕС;

51. призовава за ускоряване на реформата на съдебната система и за укрепване на позициите на публичната администрация; подкрепя по-нататъшния напредък на административната реформа и реформата на съдебната система; с оглед на прилагането на споразумението за стабилизиране и асоцииране (ССА), препоръчва да се укрепи административният, политическият и правният капацитет;

52. призовава съответните власти да положат по-големи усилия за изкореняването на корупцията в институциите на управлението на национално и местно ниво и за борба с органи-

зираната престъпност, особено с трафика на наркотици и други стоки;

Република Сърбия

53. приветства подписването на споразумение за стабилизиране и асоцииране между Република Сърбия и Европейския съюз и призовава сръбското правителство да изпълни всички задължения, свързани с неговото прилагане;

54. приветства арестуването на Радован Караджич на територията на Сърбия и оценява положително усилията на новото сръбско правителство по този въпрос; подчертава значението на продължаване на сътрудничеството между сръбското правителство и Международния трибунал за бивша Югославия (МТБЮ);

55. призовава ЕС решително да очертае пътя на отношенията си със Сърбия чрез влизане в сила на преходното споразумение и като постави начало на процеса на ратификация на споразумението за стабилизиране и асоцииране от парламентите на държавите-членки и счита, че е оправдано да ѝ се предостави статут на страна кандидатка през 2009 г.;

56. приветства факта, че президентските избори през януари и февруари тази година и предсрочните парламентарни и местни избори през май бяха проведени демократично и оценява демократичния начин, по който беше намерено решение на правителствената криза;

57. подчертава нуждата от ефективна фискална децентрализация и подкрепя приемането на закон за активите на местното управление, формулиран според предложението на Постоянната конференция на градовете и общините;

58. приветства ратифицирането от сръбския парламент на Европейската харта по местно самоуправление и влизането ѝ в сила на 1 януари 2008 г.;

59. препоръчва да се изработи стратегия за децентрализация за прозрачност и предсказуемост на процеса на децентрализация в Сърбия; подчертава нуждата от укрепване на местните институции и предлага да бъде отделено специално внимание на това да се гарантира пълно зачитане на правата на националните малцинства и етнически групи;

60. Призовава Белград да приеме Мисията на Европейския съюз за укрепване на правовия ред в Косово (EULEX);

Косово (по резолюция 1249/99 на Съвета за сигурност на ООН)

61. подкрепя продължаващото разгръщане на мисията на Европейския съюз в Косово (EULEX) и приветства ангажимента на ЕС да поеме голяма част от отговорността за бъдещето на Косово; приветства споразумението за прехвърлянето на правосъдната на UNMIK към мисията EULEX;

62. приветства резултатите от донорската конференция за Косово, организирана от Европейската комисия на 11 юли 2008 г. в Брюксел, и оценява положително ангажмента на ЕС към Косово и стабилността в Западните Балкани;

63. подкрепя участието на Косово в регионални инициативи, особено в такива, които са свързани с възможността за бъдещо членство в ЕС на страните от Западните Балкани, и отбелязва, че присъединяването на Западните Балкани към Европейския съюз няма да приключи успешно, ако всички заинтересовани страни в региона не бъдат включени в процеса;

64. отбелязва, че новата конституция утвърждава правата на отделните национални общности;

65. приветства и създаването на Консултативен съвет за общностите под егидата на президента и въвеждането на система на двойно мнозинство, при която решенията по въпроси, засягащи жизненоважни интереси на отделни общности, се одобряват с мнозинство не само от законодателите, но и от представителите на отделните общности. Освен това, КР препоръчва датата на влизане в сила на тази система да бъде определена в сътрудничество с представителите на международната общност;

66. изразява надежда, че независимостта на страната и установяването на нови граници няма да доведе до възникването на

препятствия пред търговията или движението на хората на Балканите;

67. подкрепя дългосрочното запазване на присъствието на международната общност в Косово; призовава международната общност да предостави значителна помощ за прилагането на новата конституция, предвид неадекватните административни ресурси на косовските институции;

68. изразява съжаление, че административният капацитет остава недостатъчен, за да гарантира ефективни и прозрачни обществени услуги и управление на фондовете и програмите на ЕС;

69. призовава националните малцинства да вземат участие в управлението на публичните дела в Косово, според разпоредбите на новата конституция, и изразява съжаление за нежеланието на представителите на сръбската общност да участват в изграждането на институциите на публичната администрация и в демократичния процес на избиране на представители в институциите в Косово;

70. приканва властите в Косово да зачитат различните етнически малцинства и да изпълняват международните изисквания в тази връзка;

Брюксел, 27 ноември 2008 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Становище на Комитета на регионите относно „Добавената стойност на участието на местните и регионалните власти в процеса на разширяване“

(2009/C 76/10)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- препоръчва страните от групата на потенциалните кандидатки, доколкото изпълняват изискванията, поставени от Европейската комисия, също да имат право да се възползват от помощи по останалите три инструмента, за да могат да бъдат подпомагани при същите условия, както страните кандидатки;
- препоръчва това становище да бъде използвано като отправна точка за по-цялостна и по-задълбочена оценка на събрания досега опит, тъй като една оценка би могла да насочи вниманието към цялостната и основополагащата дейност, извършена от местните и регионалните власти в хода на предишните разширявания, и да я документира. Във връзка с това Комитетът на регионите, с помощта на средствата, предназначени за изследвания, следва да изготви обстоен анализ на включването на местните и регионалните власти в ИПП през периода 2007-2009 г.;
- препоръчва Комитетът на регионите да поеме в началото на 2009 г. инициативата за широк дискуссионен форум, на който да бъдат поканени представители на Комисията, на Европейския парламент, на местните и регионалните власти от страните кандидатки и потенциални кандидатки и на други важни участници с цел по-задълбоченото обсъждане на тази тема; това би бил подходящ старт за процеса на преценка;
- призовава, въз основа на оценката, да бъде изработена политическа референтна рамка на Комитета на регионите и Комисията за включването на местните и регионалните власти в процеса на разширяване. Тя следва да бъде приета от КР, тъй като създаването на една политическа референтна рамка би представлявало отличен инструмент за преценка на настоящите структури и форми на сътрудничество с оглед на това как трансграничното сътрудничество между местните и регионалните власти в държавите-членки, страните кандидатки и потенциални кандидатки би могло да бъде разширено още повече.

Докладчик: г-жа Helene LUND (DK/ПЕС), Член на Общинския съвет на Furesø

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Основни положения

1. приветства успешното приключване на петия кръг от разширяването. Местните и регионалните власти в България и Румъния дадоха в този процес съществен принос за насочване на развитието към устойчива демокрация на местно и регионално равнище;

2. подчертава, че във връзка с трансграничното сътрудничество непременно трябва да се извлекат поуки от опита при предишни кръгове на разширяването, за да могат да се оптимизират и подобрят усилията по отношение на настоящите преговори за присъединяване със страните кандидатки и с страните потенциални кандидатки;

3. поради това препоръчва сътрудничеството между местните и регионалните власти на държавите-членки, страните кандидатки и потенциални кандидатки да бъде поставено още по-категорично във центъра на вниманието;

4. приветства инструмента за предприсъединителна помощ (ИПП), създаден в съответствие със Съобщение на Комисията (СОМ(2004) 627 окончателен) и Регламент № 1085/2006 на Съвета, и препраща към своето становище относно „Създаване на инструмент за предприсъединителна помощ (ИПП)“ (CdR 498/2004 fin). Комитетът на регионите подкрепя изграждането на ИПП, който се състои от пет компонента: а) помощ за прехода и изграждане на институциите, б) трансгранично сътрудничество, в) регионално развитие, г) развитие на човешките ресурси, и д) развитие на селските райони;

5. отбелязва, че ИПП, валиден за периода 2007-2013 г., представлява важно средство за подпомагане на изграждането на устойчиви политически и административни структури в страните кандидатки и в потенциални кандидатки, тъй като от 1 януари 2007 г. ИПП е инструментът, обединяващ различните компоненти на предприсъединителната помощ, които преди това бяха използвани за Турция и страните от Западните Балкани, а именно ФАР, ИСПА, САПАРД, КАРДС и финансовият инструмент за Турция;

6. приветства тригодишната индикативна финансова рамка по ИПП за разпределянето на средства за всяка страна бенефициер, тъй като това е израз на гъвкав подход. Комитетът отбелязва, че трудно може да се намери решение, което да е подходящо за всички; затова са необходими гъвкави инструменти, с които да могат да се посрещнат специфичните за различните страни предизвикателства и проблеми;

7. констатира същевременно, че страните бенефициери могат да бъдат разделени в две групи: групата на страните кандидатки, състояща се от Бивша югославска република Македония, Хърватия и Турция, и групата на потенциални кандидатки, в

която са Албания, Босна и Херцеговина, Черна гора, Сърбия и Косово. Във връзка с това разпределение Комитетът отбелязва, че групата на страните кандидатки може да разполага с подпомагане по всичките пет компонента, докато страните от групата на потенциалните кандидатки могат да получат достъп само до финансиране от първите два компонента — „Помощ за прехода и укрепване на институциите“ и „Трансгранично сътрудничество“;

8. препоръчва страните от групата на потенциалните кандидатки, доколкото изпълняват изискванията, поставени от Европейската комисия, също да имат право да се възползват от помощи по останалите три инструмента, за да могат да бъдат подпомагани при същите условия, както страните кандидатки;

9. подчертава, че от решаващо значение е поставянето на строги изисквания към последващата документация относно резултатите, постигнати чрез ИПП;

10. обръща внимание върху факта, че голяма част от законодателството се прилага на местно и регионално равнище (в областта на околната среда до 70 % от законодателството на ЕС се прилага на местно и регионално равнище), поради което е важно местните и регионалните власти да получат реална възможност за подпомагане от ИПП, така че да могат да продължат своята полезна и важна дейност и да допринасят и в бъдеще на местно и регионално равнище за развитието на солидни административни структури и за устойчива демокрация в страните кандидатки и потенциални кандидатки;

Приносът на местните и регионалните участници за разширяването

11. подчертава, че за да могат страните кандидатки и потенциални кандидатки да отговорят на изискванията, съдържащи се в достиженията на правото на Общността, в Копенхагенските критерии и в заключенията от Мадрид от м. декември 1995 г., в страните кандидатки спешно трябва да се създадат устойчиви децентрализирани политически и административни структури;

12. обръща внимание върху факта, че местните и регионалните власти често са първите контактни точки на гражданите с администрацията, поради което е важно те да могат да предоставят търсените от гражданите услуги. Опитът показва, че е от решаващо значение да се работи за изграждането на силни децентрализирани политически и административни структури, тъй като те често все още са твърде слаби в страните кандидатки и потенциални кандидатки. Става дума за област, в която местните и регионалните власти в ЕС разполагат с богат опит, тъй като местните и регионалните власти във всички държави-членки са изправени пред тези задачи. КР смята също така за важно в процеса на присъединяване гражданите да не са принудени да приемат продължително влошено обслужване, защото това би могло да доведе до отрицателна нагласа към членството в ЕС;

13. подчертава, че изграждането на силни децентрализирани структури би следвало да бъде в центъра на вниманието, тъй като голяма част от достиженията на правото на Общността се прилага на местно и регионално равнище. Затова по мнение на Комитета местното и регионалното равнище следва да бъдат признати като равнопоставени партньори на органите на централната власт: солидният административен капацитет на местно и регионално ниво допринася за това на гражданите да се предоставят необходимите услуги и да могат да се преодоляват възникващите предизвикателства, като по този начин се разтоварва централното ниво на управление;

14. обръща внимание върху това, че за успешното политическо и административно-техническо установяване на политическите и административните структури на местно и регионално равнище е важно в сътрудничество с гражданското общество да се развива местната демокрация, защото гражданите изпитват към нея доверие и чувство на съпричастност. Местните и регионалните власти имат дългогодишен опит в трансграничното сътрудничество, например в рамките на партньорствата между градове, при които се отчитат и аспектите на културата и идентичността по отношение на развитието на демокрацията и администрацията. Това носи положителна добавена стойност за Общността;

15. посочва, освен това, че местното и регионалното равнище е добре запознато с межкултурното сътрудничество, тъй като по правило именно това ниво има непосредствен контакт с граждани с различна културна традиция. Благодарение на това местните и регионалните власти са успели да натрупат практически опит в работата с различните култури, представляващ ценен ресурс, който може да се използва в межкултурното сътрудничество между държавите-членки, страните кандидатки и потенциални кандидатки в рамките на процеса на разширяване;

Значение на последователния подход в трансграничното сътрудничество

16. смята за важно да се разработи последователен подход към трансграничното сътрудничество в предприемчивия процес;

17. изтъква, че един от важните акценти в дейността на КР във външните отношения е да дава на гражданите разбираема и убедителна информация относно разширяването (CdR 322/2006 fin). Комитетът подчертава, че този ангажимент на КР би достигнал по-добре и по-лесно до гражданите, ако Комитетът има на разположение систематична информация за практически, конструктивни и трайни резултати от работата на местните и регионалните власти в процеса на разширяването;

18. благодари на всички местни и регионални власти в държавите-членки, страните кандидатки и потенциални кандидатки, сътрудничели в проучването, на което се основава настоящото становище. Споделяйки своя опит в сътрудничеството с местните и регионалните власти на държавите-членки, страните кандидатки и потенциални кандидатки, те дадоха отличен принос за изготвянето на това становище. Особено

хърватските градове и региони дадоха всеобхватен принос, който е израз на техния сериозен ангажимент. Получените от всички участващи страни отговори са особено добра практическа отправна точка за оценка на досегашните усилия и основа за изработването на политически насоки за бъдещата работа;

II. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

Политически насоки ⁽¹⁾

19. препоръчва това становище да бъде използвано като отправна точка за по-цялостна и по-задълбочена оценка на събрания досега опит, тъй като една оценка би могла да документира цялостната и основополагащата дейност, извършена от местните и регионалните власти в хода на предишните разширявания. Във връзка с това призовава Комитета на регионите, с помощта на средствата, предназначени за изследвания, да изготви обстоен анализ на включването на местното и регионалното равнище по отношение на използването на ИПП през периода 2007-2009 г. Проучванията би трябвало да се проведат в сътрудничество с университетите и организациите от различни държави-членки и страни кандидатки. Освен това се предлага създаването на група за мониторинг, която да включва представители на политическите групи и Комисията, както и на местните и регионалните власти от страните кандидатки и потенциални кандидатки. Тя следва да наблюдава проучванията и да предоставя обратна информация на Комитета и на работните групи и по този начин да осигурява всестрани ангажимент към процеса на оценка;

20. препоръчва Комитетът на регионите да поеме в началото на 2009 г. инициативата за широк дискуссионен форум, на който да бъдат поканени представители на Комисията, на Европейския парламент, на местните и регионалните власти от страните кандидатки и потенциални кандидатки и на други важни участници с цел по-задълбочено обсъждане на тази тема; това би бил подходящ старт за процеса на преоценка;

21. препоръчва в дейността по оценката да бъдат включени секретариатът на Комитета на регионите и трите работни групи „Западни Балкани“, „Турция“ и „Хърватия“, които до известна степен вече разгледаха основните аспекти на разширяването, както и СКК ЕС-БЮР Македония, тъй като те могат да дадат полезен принос със значителните си знания за предизвикателствата, пред които са изправени страните кандидатки и потенциални кандидатки;

22. призовава, въз основа на оценката, да бъде изработена политическа референтна рамка на Комитета на регионите и Комисията за включването на местните и регионалните власти в процеса на разширяване. Тя следва да бъде приета от КР, тъй като създаването на една политическа референтна рамка би представлявало отличен инструмент за преоценка на настоящите структури и форми на сътрудничество с оглед на това как трансграничното сътрудничество между местните и регионалните

⁽¹⁾ Политическите и практическите насоки бяха изготвени, изхождайки от проучването сред държавите-членки, страните кандидатки и потенциални кандидатки. Използваният материал се намира в приложението.

власти в държавите-членки, страните кандидатки и потенциални кандидатки би могло да бъде разширено още повече. Целта на политическата референтна рамка е да послужи като обща основа, на която да се позовават Комисията и Комитетът на регионите във връзка с по-нататъшното развитие на ИПП, посредством определянето на набор от препоръки за сътрудничеството в областта на разширяването, така че този инструмент да може да отчита в по-голяма степен специфичните потребности на местните и регионалните власти;

23. препоръчва местните и регионалните власти да участват в процеса на разширяване като равнопоставен партньор, тъй като имат значителен опит и знания относно подпомагането на страните кандидатки и потенциални кандидатки посредством трансгранично местно и регионално сътрудничество. Това трябва да се разглежда като общ ресурс, който е от полза и за останалата част от Европейския съюз и неговите институции. Затова се отправя призив към Комисията, страните кандидатки и потенциални кандидатки, в сътрудничество с местните и регионалните власти, да разработят необходимата правна и финансова рамка за участието си. Политическата референтна рамка за включването на местните и регионалните власти би могла да бъде първа стъпка в тази насока;

III. ПРЕПОРЪКИ ОТНОСНО ПРОЕКТИТЕ

Насоки относно проектите

24. посочва, че по-малки проекти за трансгранично сътрудничество, осъществявани от местните и регионалните власти, предлагат добавена стойност от решаващо значение. Опитът, придобит от редица държави-членки в това отношение, показва, че откритостта, прозрачността и преките контакти между партньорите, които са характерни именно за по-малките проекти, създават взаимно доверие и дават конкретни резултати на практическите проблеми;

25. посочва, че опитът, например в Румъния, показва, че средствата по предприемаческите инструменти, които могат да бъдат поискани за децентрализирани проекти, са от изключително голямо значение за изграждането на административен капацитет на местно и регионално равнище в страните кандидатки и в потенциални кандидатки;

26. препоръчва всички компоненти в рамките на ИПП да бъдат адаптирани така, че в тях да се вземат предвид местните и регионалните власти както и НПО, които дават важен принос за сътрудничеството в процеса на разширяване. Опитът в редица държави-членки, между които Великобритания и Дания, показва, че местните и регионалните власти имат проблеми с долния праг за помощи, валиден за трансгранични проекти в рамките на ИПП;

27. подчертава, че е важно в рамките на ИПП да се цели в по-голяма степен укрепването на административния капацитет на местните и регионалните власти, а не да се работи единствено върху засилването на централното управление. Ако местните и регионалните власти не разполагат с административен капацитет, устойчивото прилагане на достиженията на правото на Общността може да се окаже трудна задача;

28. обръща внимание върху факта, че основна пречка пред ефективното използване на финансирането на проекти е недостатъчната способност на страните кандидатки и на потенциални кандидатки да използват финансовите средства. Тук се има предвид целият процес от подаването на заявление до усвояването и отчитането, който до голяма степен може да бъде нарушен поради липсата на опит. Във връзка с това се изтъкват езиковите бариери и липсата на технически познания относно процедурите за кандидатстване и управлението на проекти, което представлява значителна пречка за предприемането и осъществяването на проекти. Оттук отново става ясно, че в рамките на ИПП следва да са налице реални възможности за подпомагане на местните и регионалните власти за изграждането на техния административен капацитет;

29. призовава за това в оформянето на ИПП да бъдат предвидени повече равнища, така че да се създаде възможността да се започне с по-малки проекти, а с натрупването на опит и подобряването на административния капацитет да могат да бъдат предприети и по-големи проекти;

30. препоръчва в рамките на ИПП да бъде създадена специална бюджетна линия за малки проекти, както това бе направено в предишни програми като инструментите за финансиране на проекти по ФАР в балтийските страни и за финансиране на малки проекти по ТАЦИС. КР посочва, че в рамките на тези програми през периода 1998-2001 г. са осъществени 259 проекта в сътрудничество с Естония, Латвия, Литва, Полша, Русия, Беларус, Украйна, Молдова и държавите-членки и, че в оценката, направена през 2000 г. от Европейската сметна палата на програми, между които програмите ТАСИС, бе дадена препоръка за увеличаване на финансирането по инструмента за финансиране на малки проекти по ТАСИС поради неговия голям успех;

31. изтъква също така, че в Турция именно по-малки проекти, при които често става въпрос за конкретни инициативи, донесоха значителна добавена стойност за целия Европейски съюз, тъй като чрез тези проекти на местно и регионално равнище едновременно се създава положителна представа за ЕС и конкретно се разпространяват знания за ЕС;

32. посочва, че опитът с предишни програми за финансиране не оставя никакво съмнение колко важно е възможно най-небюрократичното предоставяне на възможностите за финансиране по ИПП. Не бива да има твърде много фази на разрешаване на отпускането на средства, поради което Комитетът отбелязва, че проектните рамки следва да бъдат гъвкави, за да може да се прехвърлят средства между отделните бюджетни линии — по този начин ще може да се отчита новата информация и проектите ще бъдат оптимизирани по време на тяхното осъществяване. Във връзка с това той обръща внимание върху факта, че тромавите бюрократични процедури вредят особено много на малките проекти. Комитетът препраща към опита от Сърбия, че например закъсненията при преводите на финансови средства по проекти до отговарящите за проектите ведомства могат да имат нежелателни последици;

33. изтъква, че националните асоциации могат да спомогнат за улесняване на процесите на управление на проекти, например като изпълняват функцията на точки за контакт и органи за разпространение на информация, тъй като те разполагат със съответните знания и могат да допринесат за разпространението на най-добрите практики в областта на управлението на проекти;

34. подчертава, че в рамките на културната програма на ЕС има успешно сътрудничество между държавите-членки и Турция, Хърватия и Бившата Югославска република Македония. По положителен начин е протекло и сътрудничеството между държавите-членки и Турция в рамките на програмата на ЕС „Учене през целия живот“. Също така положителен опит е натрупан и в рамките на сътрудничеството по Седмата рамкова програма на ЕС с участието на Турция, Хърватия, Бившата Югославска република Македония и Сърбия. Комитетът отбелязва, че тази посока на мислене и възможността за обмен следва да бъдат запазени и по отношение на ИПП, за да може на местно и регионално ниво да се извършва още по-широк обмен на експерти в конкретни сектори между държавите-членки, страните кандидатки и потенциални кандидатки;

35. посочва голямото значение на специфичните за отделните сектори специализирани познания. Датският и полският опит показват, че участието на местни и регионални експерти, които в ежедневието практикуват се занимават с определена проблематика, дава възможност за професионален диалог, отразяващ се положително върху сътрудничеството и процеса на учене. Опитът на Великобритания показва, от своя страна, че обменът на специалисти трябва да се разглежда като двупосочен положителен процес, при който се учат и двете страни, тъй като националните специалисти в дадена област също извличат полза от сътрудничеството. Опитът от Италия и Хърватия показва, че проекти, от които и двете страни са извлекли полза, прокарват пътя за нови проекти и по-нататъшно сътрудничество;

36. обръща внимание върху факта, че програмите за учене и образование през целия живот са от изключително значение за това процесът на учене да не приключи с един единствен проект, а да му се осигури непрекъснато развитие и динамика. Комитетът отбелязва също и опита от Румъния и от други страни, според който сътрудничеството в тази област е важно за гарантирането на ефективен и жизнеспособен публичен сектор;

37. е на мнение, че следва да бъдат предвидени бюджетни средства за устен превод. Опитът от Естония и Хърватия например показва, че планирането и реализирането на трансгранични проекти се затруднява, ако липсва професионален устен превод. Вследствие на това партньорите не могат да осъществят комуникация помежду си, която обаче е решаваща за успеха на проекта и за взаимното разбиране;

38. подчертава, че на данните от проектите следва да се обръща по-голямо внимание. В някои случаи данните бяха трудно достъпни и с променливо качество, което може да се отрази отрицателно върху качеството на проектите;

39. е на мнение, че солидният административен капацитет на всички нива на управление е решаващ за провеждането на инсти-

туционалните реформи, и посочва, че тези реформи рискуват да бъдат възпрепятствани от слабости в административната структура. Опитът на Хърватия и Босна например показва, че забавеното прилагане на националното законодателство има отрицателно въздействие върху осъществяването на проекти на местно и регионално равнище;

40. констатира, че следва да се помисли за проблематиката, която може да възникне, когато се наложи съгласуване на разпоредбите на Общността и на националното законодателство. Така например опитът на Сърбия показва, че липсата на съгласуване на разпоредбите за възлагане на обществени поръчки може да доведе до недоразумения и до забавено реализиране на проектите;

41. обръща внимание на факта, че отпускането на помощи за различните сектори следва да се извършва трайно и балансирано. При предишни разширявания се стигаше до значителни различия в развитието на различните сектори. В секторите от значение за постиженията на правото на ЕО наистина беше отбелязан напредък, тъй като те се ползваха с подчертан политически приоритет. В други сектори обаче не постигнато твърде малко. Това доведе дотам, че голямо внимание бе съсредоточено върху малко на брой сектори, вследствие на което средствата и вниманието за други важни области от публичния сектор се оказаха недостатъчни. Така многобройни инициативи в тези сектори бяха осъществени прибързано, при много напрегнат график и при трудни финансови условия, което от своя страна се отрази отрицателно върху възможността за постигане на ефективни резултати;

42. предвид посочения по-горе опит подчертава, че проектите на ЕС следва да бъдат инициирани на ранен етап, за да не пострадат ненужно реализацията, а следователно и резултатите им вследствие на кратки срокове;

43. е на мнение, че политическите критерии следва да бъдат разглеждани в по-широк аспект, за да се осигурят необходимият баланс и връзката между определените от ЕС политически критерии и тези, прилагани в други сектори на национално равнище. Предишният опит в рамките на програма ФАР показва, че част от помощите, предназначени за изпълнение на политическите критерии, се оказаха неефективни, тъй като целта беше формулирана в твърде тесни граници. Помощите не се определяха в достатъчна степен от потребностите, произтичащи от взаимодействието между ключови области, сред които реформите в публичния сектор, развитието на гражданското общество, доброто управление и борбата срещу корупцията. Освен това при системата от помощи не се отчиташе важният момент, че много аспекти на политическите критерии не можеха да бъдат изпълнени, без това да се отрази на икономическите критерии. Затова местното и регионалното равнище трябва да участват в определянето на приоритетите по ИПП, така че помощите по ИПП да бъдат съобразени с реалните потребности. КР обръща внимание върху проблемите, свързани с липсата на съгласуваност между националните стратегии за развитие и стратегиите на външни донори, което пролича например от хърватския опит;

44. смята, че предвид от необходимостта от координация между местното, регионалното и националното ниво, местното и регионалното равнище следва да бъдат включвани в процеса на по-ранен етап. Опитът показва, че при недостатъчна координация многобройни дейности биват инициирани на централно ниво, но след това липсва концепция за изпълнение на задачите на местно и регионално ниво. Това води дотам, че веднъж започнати инициативи не успяват да развият пълния си потенциал;

45. поради това препоръчва да се извършва координация между централното ниво и местните и регионални власти и препраща към примера на хърватските региони Sisak-Moslavina, Славония, Osječko-Baranjska, Lika-Senj и градовете Varaždin и Karlovas, които изразиха желание да бъдат включени по-активно в подготовката на оперативните програми в рамките на ИПП.

Това би допринесло също и за осигуряване на съгласуваност между съществуващите потребности и започналите дейности;

46. поради това препоръчва да се направи така, че в планирането на оперативните програми на ИПП да бъдат включвани в по-висока степен избраните местни и регионални органи, както това стана в Хърватия при втория компонент на ИПП във връзка с трансграничното сътрудничество. Комитетът на регионите подчертава, че местните и регионалните власти са тези, които разполагат с опит, защото те имат точна представа за местните и регионалните потребности и затова могат да посочат проблемите и да допринесат за тяхното решаване. Затова се отправя препоръка този метод да бъде приложен и за другите страни кандидатки и да се разшири така, че да обхване и други програмни приоритети.

Брюксел, 27 ноември 2008 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Становище на Комитета на регионите относно „Подобряване на енергийната ефективност чрез информационните и комуникационните технологии“

(2009/C 76/11)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- отбелязва, че овладяването на изменението на климата е едно от най-важните политически предизвикателства пред местните и регионалните власти през идните години;
- смята, че за постигане на амбициозните цели за 2020 г. трябва да се осигури наличието и пълното прилагане на решения, основаващи се на ИКТ;
- подчертава, че ИКТ играят важна роля за изпълнението на Стратегията на ЕС за устойчиво развитие. Те оказват положително въздействие върху развитието чрез нови технологични и търговски иновации и насърчават структурните промени в използването на природни ресурси чрез въвеждане на най-интелигентните и най-чистите процеси;
- подчертава факта, че огромният потенциал на ИКТ за подобряване на енергийната ефективност повишава конкурентоспособността на Европа и разширява икономическите възможности на местно и регионално равнище;
- посочва, че местните и регионалните власти разполагат с редица инструменти, чрез които могат да се използват пълноценно предлаганите от ИКТ възможности за овладяване на изменението на климата, като например отговорности и правомощия в сферата на планирането на земеползването, енергийните доставки, строителството и транспорта;
- предлага във връзка с европейска проява, свързана с енергийната ефективност, да се проведат изложба и конкурс за местните и регионалните власти за най-добрите проекти за енергийна ефективност, използващи ИКТ, и е готов да участва както в изложбата, така и в проявата; предлага също Комисията да изготви практическо ръководство, заедно с Комитета на регионите и други заинтересовани страни, за начина, по който местните и регионалните власти могат да използват ИКТ в своите планове за противодействие на изменението на климата.

Докладчик: Risto KOIVISTO (FI/ПЕС), председател на общинския съвет на гр. Tampere

Отправен документ:

„Подобряване на енергийната ефективност чрез информационните и комуникационните технологии“

COM(2008) 241 окончателен

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи бележки

1. отбелязва, че в неотдашните си становища посочи овладяването на изменението на климата като едно от най-важните политически предизвикателства пред местните и регионалните власти през идните години;

2. подкрепя определените от Съвета цели за 2020 г. за намаляване на емисиите с 20 % в сравнение с равнището от 1990 г., постигане на дял от 20 % на енергия от възобновяеми източници в общото енергопотребление в ЕС и 20 % икономии в енергопотреблението на ЕС в сравнение с предвижданията;

3. подобно на Комисията смята, че за постигане на амбициозните цели за 2020 г. трябва да се осигури наличието и пълното прилагане на решения, основаващи се на ИКТ;

4. повтаря вече заявената си позиция, че енергийната ефективност трябва да се разглежда като приоритет при всяко решение в областта на европейската енергийна политика; ето защо изразява удовлетвореност, че Европейската комисия заявява в своето съобщение, че желае да използва ИКТ, за да повиши ефективността на производството, разпределението и търговията с енергия;

5. след като обърна специално внимание на социалните и икономически измерения на ИКТ в своите становища относно неотдашните инициативи на Комисията i2010, изразява удовлетвореност, че Комисията вече отчита екологичните аспекти на информационното общество;

6. подчертава, че ИКТ играят важна роля за изпълнението на Стратегията на ЕС за устойчиво развитие. Те оказват положително въздействие върху развитието чрез нови технологични и търговски иновации и насърчават структурните промени в използването на природни ресурси чрез въвеждане на най-интелигентните и най-чистите процеси;

7. подчертава факта, че огромният потенциал на ИКТ за подобряване на енергийната ефективност повишава конкурентоспособността на Европа и разширява икономическите възможности на местно и регионално равнище;

Ролята на местните и регионалните власти

8. изразява убеденост, че Комисията е направила правилния избор, като е дала приоритет на сътрудничеството с и приноса на градските общности при утвърждаването и тестването на идеи и счита, че това изцяло съответства на предходните бележки на Комитета по стратегията i2010;

9. счита, че поради практическите потребности именно местното и регионалното ниво на администрация може да стане автор на най-творческите и новаторски инициативи в подкрепа на стратегията i2010 на ЕС;

10. посочва, че местните и регионалните власти разполагат с редица инструменти, чрез които могат да се използват пълноценно предлаганите от ИКТ възможности за овладяване на изменението на климата, като например отговорности и правомощия в сферата на планирането на земеползването, енергийните доставки, строителството и транспорта;

11. отбелязва, че използването на ИКТ е силно застъпено в много от дейностите на местните и регионалните власти, които водят до намаляване на потреблението на енергия и на емисиите, като например:

— осветлението на обществени места. Например, може да се използват текстови съобщения или интернет за включване на осветлението на спортни съоръжения на открито за определен период от време, а уличното осветление може да се регулира автоматично в съответствие с променящите се нужди;

— регулиране на отоплението, климатичната инсталация или осветлението в сгради. Технологията играе особено важна роля в сгради, които използват много енергия, като плувни басейни;

— дистанционно наблюдение на сгради и други обществени места. Това предоставя информация и за енергопотреблението в сградите и настъпилите в него промени;

— по-екологични системи за контрол на уличното движение, например светофари, реагиращи на промени в пътният поток, и системи, които предоставят информация за задръстванията;

— повишаване на конкурентоспособността на обществения транспорт. Много местни власти вече предлагат актуализиране на разписанията в реално време въз основа на системи за позициониране и продажби на билети по интернет;

- разработване на местни логистични системи. ИТ могат да се използват, за да се съчетаят транспортни операции и различни мобилни услуги в рамките на даден район, така че да се намали общото ниво на емисии, и да се оптимизират маршрутите, така че да са съобразени с околната среда;
- повишаване на осведомеността на потребителите. Може да се използва дистанционно отчитане, за да се предоставя на потребителите информация в реално време, която, чрез взаимодействие, повишава енергийната ефективност и намалява емисиите;
- производство и разпределение на енергия, където ИТ вече се използват за контролиране на процесите;

12. подкрепя предложението на Комисията да се даде водеща роля на компаниите за ИКТ на този етап в структурната промяна, насочена към намаляване на екологичния отпечатък на ИКТ;

13. също така насочва вниманието към големите възможности, които предлагат ИКТ на местните и регионалните власти за повишаване на производителността, подобряване на техните услуги и в същото време намаляване на енергопотреблението и емисиите. Все пак, предварително условие за използване на тези възможности често е по-широката структурна реформа в административната практика, като например:

- по-застъпено използване на дистанционната трудова дейност чрез по-голяма гъвкавост на труда;
- преминаване от документи на хартия към електронен документооборот, като същевременно се реструктурират както вътрешните, така и външните процедури;
- предоставяне на широка гама услуги, обхващащи различни сектори и организации в центрове за услуги в близост до гражданите, където могат да се предоставят чрез видео-конференцна връзка експертни услуги, например, услуги за устен превод;

14. заявява, че местните и регионалните власти в Европа и техните мрежи се радват да участват в процеса на консултация и партньорство в областта на ИКТ, свързан с енергийната ефективност, и да разпространяват добри практики;

15. настоятелно приканва Комисията, в сътрудничество с държавите-членки, да изготви подходящи модели за финансиране, които вземат предвид и потребностите на местните и регионалните власти, и да превърне енергийната ефективност по принцип и в частност решенията на основата на ИКТ в приоритетна област за всички източници на финансиране;

Други бележки

16. счита, че макар и вече да са в ход няколко инициативи, транспортът е трябвало да бъде включен в съобщението като една от основните области на интерес в първоначалния етап, тъй като предлага огромен потенциал за икономии на енергия и много възможности за приложения в областта на ИКТ и е от

първостепенно значение от гледна точка на местната и регионалната администрация;

17. изразява съгласие с Комисията, че е важно да се подкрепя разработването на компютри, които използват по-малко енергия, и също така призовава Комисията да инвестира в създаването на методи, позволяващи по-ефективно оползотворяване на топлинната енергия, генерирана в големи компютърни зали;

18. в допълнение към потенциала за енергийна ефективност на ИКТ, подчертан от Комисията, обръща внимание на сериозното въздействие, което производството, транспортът и унищожаването на ИТ продукти имат върху екологичния отпечатък на сектора, и счита, че е важно да се направи опит да се окаже влияние върху това въздействие, както чрез доброволни споразумения, така и по законодателен път, ако е необходимо;

19. предлага да се изготвят общи насоки за развитието на научноизследователска дейност относно енергийна ефективност, основаваща се на ИКТ, така че разпокъсаните европейски, национални и регионални ресурси да могат да се съчетаят, за да обслужват по-добре общите цели;

20. подчертава важността на научноизследователска дейност, обусловена от нуждите и търсенето от страна на потребителите, и смята, че предпоставка за нейния успех е тясното сътрудничество между научноизследователските институти, компаниите в сферата на ИКТ и другите предприятия, енергопроизводителите, местните и регионалните власти и организациите на потребителите;

21. с оглед на голямото значение на местните и регионалните власти за енергийната ефективност, настоява да им бъде отредена ключова роля в рамковата програма на ЕС за научни изследвания и в сходни национални рамкови програми и, преди всичко, в мащабните пилотни програми за проследяване на екологичния отпечатък на ИКТ, за който се говори в съобщението;

22. изразява загриженост, че въпреки важността на този въпрос, не е инвестирано достатъчно във внедряването на иновациите под формата на продукти и услуги за масовия пазар, и отбелязва, че местните и регионалните власти, освен да бъдат пионери в използването на иновациите, могат да предложат на предприятията в сектора благоприятна икономическа среда;

23. счита, че липсата на общи стандарти е основен проблем от гледна точка на пазарния растеж, особено в технологични области, които са тясно свързани с местната и регионалната администрация, като например интелигентни системи за строителен контрол, системи за контрол на осветлението и на пътният трафик. Липсата на стандарти не позволява техническа оперативна съвместимост, ограничава пазарната конкуренция и възпрепятства обществените поръчки;

24. посочва, че в споменатите от Комисията приоритетни области липсват стандартни методи за измерване, позволяващи на местните и регионалните власти да оценяват полезността на различните решения;

25. отбелязва, че разпределеното генериране на енергия на местно и регионално ниво е подходящо от гледна точка на генерирането на енергия и на сигурността и предлага възможност за съчетаване на различни начини за производство. Следователно горещо подкрепя плана на Комисията да засили обмена на информация и добри практики в нови бизнес модели, основаващи се на ИКТ, за разпределено производство и да инвестира в научноизследователска и развойна дейност в тази област;

26. посочва, че в съобщението не се споменава насърчаването на „зелени“ ИКТ в обществените поръчки и призовава за разработване на процедури, които ще улеснят местните и регионалните власти да дават приоритет на енергийната ефективност при обществените поръчки, особено в процедурите за доставките на развойни продукти и на свързаните с тях разработки на ИКТ;

27. приветства забележката на Комисията в съобщението, че очаква тясно сътрудничество с Комитета на регионите и предлага:

— във връзка с европейска проява, свързана с енергийната ефективност, могат да се проведат изложба и конкурс за местните и регионалните власти за най-добрите проекти за енергийна ефективност, използващи ИКТ, и е готов да участва както в изложбата, така и в проявата;

— Комисията да изготви практическо ръководство, заедно с Комитета на регионите и други заинтересовани страни, за начина, по който местните и регионалните власти могат да използват ИКТ в своите планове за противодействие на изменението на климата;

28. предлага в следващото си съобщение относно ИКТ и околната среда, което се очаква през пролетта на 2009 г., Комисията:

— да разшири обхвата на съобщението от енергийна ефективност до устойчиво развитие;

— да приложи към него конкретен план за действие, съдържащ точно определени цели, мерки и крайни срокове;

— да включи като нови области най-малкото транспорта и необходимостта от промяна в практиките на публичната администрация;

— да вземе под внимание ролята и потребностите на местната и регионалната администрация;

Основни виждания на Комитета на регионите

29. както вече беше посочено от Комитета по предишни поводи, енергийната ефективност и засиленото използване на възобновяема енергия трябва да бъдат ключов елемент от европейската енергийна политика. Ускоряването на инвестициите

в ИКТ, които подпомагат енергийната ефективност, позволява на местните и регионалните власти да управляват изменението на климата, да повишават разпределеното генериране на енергия и да намаляват енергопотреблението, и предлага нови икономически възможности за местните предприятия;

30. Комитетът отдава голямо значение на плановете на Комисията да почерпи от опита на градските общности при утвърждаването и тестването на идеи и да работи заедно с тях и с наличните мрежи от местни и регионални власти. Поради многото си роли (като напр. на регулатор, потребител, доставчик на услуги, потребител и доставчик на енергия, инициатор, експерт и създател на ръководни насоки), местните и регионалните власти имат множество причини изцяло да подкрепят пълноценното използване на ИКТ в усилията за повишаване на енергийната ефективност. Комитетът ще се опита да използва всички средства, с които разполага, за да повиши информираността за тези възможности сред градските общности и мрежи на местните и регионалните власти и ще ги насърчава да участват в процеса на партньорство;

31. Комитетът се надява, че Комисията ще отдели по-големи усилия за създаването на стандарти в тази област, така че местните и регионалните власти да имат достъп до продукти с по-добра оперативна съвместимост. Стандартизацията и критериите за качество също спомагат за засилване на конкуренцията на пазара и улесняват властите при закупуването на продукти с благоприятно въздействие върху енергийната ефективност;

32. като част от общата си отговорност за околната среда, местните и регионалните власти биха могли, с подкрепата на ЕС и държавите-членки, да действат като пионери и да дават пример на другите, използвайки ИКТ за повишаване на енергийната ефективност. Тази водеща роля би включвала създаването на ново партньорство с предприятията за ИКТ и производителите на енергия, превръщането на обществените сгради в енергийно интелигентни, въвеждането на интелигентно осветление на обществени места и повишаването на енергийната ефективност в администрацията и предоставянето на услуги;

33. Комитетът предлага в следващото си съобщение по този въпрос Европейската комисия да публикува план за действие на ЕС за използване на ИКТ за насърчаване на устойчивото развитие. Комитетът смята, че е изключително важно цялостният анализ да обхваща и транспорта, а планът за действие да включва обстойна е-стратегия за намаляване на емисиите на въглероден диоксид, количествени цели по сектори за тези емисии и мерки, които да бъдат предприети от ЕС и държавите-членки за постигане на тези цели, а също така и да бъдат определени показатели за измерване на напредъка.

Брюксел, 27 ноември 2008 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Становище на Комитета на регионите относно „Подобряване на способностите за XXI век: Програма за европейско сътрудничество по въпросите на училищата“

(2009/C 76/12)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- подчертава, че най-висшата цел на надхвърлящите националните рамки мерки трябва да бъде създаването на европейска добавена стойност. Поради това Комитетът се присъединява към искането на Комисията за по-добро използване на основаващото се на общи ценности разнообразие на системи на училищно образование в Европа, с многобройните им иновативни и отлични практики;
- припомня, че трябва да продължи да се отчита съответната степен на децентрализация в отделните държави-членки. В много държави-членки училищното образование е в правомощията на местните и регионалните власти. Поради това е важно доброто политическо и административно взаимодействие между всички равнища, както и изготвянето на общи политики. Системата на училищно образование ще бъде подобрена най-успешно, ако местните и регионалните власти бъдат активни партньори в този процес и поемат отговорност за развитието на образованието на тяхна територия;
- счита, че не бива да се забравя, че образованието не се придобива само в училище, а и в предучилищни заведения, както и в ежедневието извън училище, например в семейството, при заниманията в свободното време с връстници, в цифрови среди или чрез медиите. Ръководителите в сферата на образованието или на политиката за младежта следва да се стремят да разглеждат поверените им млади хора в цялостния контекст на живота им и като следствие от това по възможност да включват в своите преценки извънучилищните образователни процеси и произтичащото от тях влияние върху училищното образование и неформалното обучение;
- отбелязва, че предучилищното образование в Европа до голяма степен се финансира от местните и регионалните власти и от много години насам непрекъснато бива разширявано и подобрявано, доколкото те разполагат с тази възможност. Много проекти обаче, можаха и могат да бъдат започнати само с помощта на средства по европейски програми, като например насърчаването на многоезичието в ранна детска възраст, преди всичко в граничните райони. Комитетът е на мнение, че в подобни случаи мерките на ЕС за финансиране би трябвало да предлагат по-голяма приемственост, за да не се допусне добрите проекти да бъдат прекратявани след няколко години поради недостиг на финансови средства и придобитите въз основа на опита знания да бъдат загубени. Продължаването на проектите изисква осигуряване на финансова подкрепа от ЕС;
- изразява надежда, че с оглед на този аспект новата програма Comenius Regio ще предостави на местните и регионалните власти по-голяма свобода за вземане на решения в случаи, в които те биха искали да определят приоритетите при финансирането на проекти;
- предлага на Комисията своята подкрепа за предложеното от нея сътрудничество. Комитетът подчертава още веднъж, че сътрудничеството трябва да обхваща най-вече прекия обмен на опит между службите, отговарящи за политиката в областта на образованието в държавите-членки.

Докладчик: г-жа Helma KUHN-THEIS (DE/ЕНП), член на Ландтага на федерална провинция Саарланд

Отправен документ

„Подобряване на способностите за XXI век: Програма за европейско сътрудничество по въпросите на училищата“

COM(2008) 425 окончателен

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. приветства Съобщението на Европейската комисия „Подобряване на способностите за XXI век“. В него са формулирани основните предизвикателства, пред които са изправени системите на училищното образование в Европа. Комитетът като цяло изразява съгласие с анализа на проблемите, извършен от Комисията, и извлечените от него заключения. По-специално, Комитетът напълно споделя разбирането на Комисията, че инвестициите в младежта, най-вече в областта на образованието, представляват най-висш приоритет;

2. във връзка с това ще да бъде от полза, ако Комисията беше направила опит да оцени размера на финансовия ангажимент на местните и регионалните власти, произтичащ от прилагането на предложенията;

3. е на мнение, че справянето с разгледаните от Комисията проблеми на много места вече е в центъра на усилията не само на държавите-членки, но и на местните и регионалните власти. В това отношение Комитетът изказва съжаление, че в нейните съобщения Комисията не разглежда приноса, който местните и регионални власти вече дават, като предоставят финансови средства и опита си за решение на набелязаните въпроси, въз основа на многобройните си правомощия в сектора на образованието, както и точното познаване на ситуацията на местно и регионално равнище;

4. вижда обаче, от друга страна, необходимост от допълнителни действия по отношение на ключовата роля на образованието за икономическия растеж и благоденствието в Европа, както и с оглед на изключителното значение на училищното образование за ученето през целия живот. Ето защо подкрепя принципно предложението за засилване на европейското сътрудничество по въпросите на училищата;

5. едновременно с това подчертава, че най-висшата цел на надхвърлящите националните рамки мерки трябва да бъде създаването на европейска добавена стойност. Поради това Комитетът се присъединява към искането на Комисията за по-добро използване на основащото се на общи ценности разнообразие на системи на училищно образование в Европа, с многобройните им иновативни и отлични практики. Това се отнася в особена степен за застъпвания от Комисията подход за подкрепа на службите, отговарящи за организацията и съдържанието на образователните системи на местно, регионално и национално ниво, чрез улесняването на обмена на добри практики;

6. припомня, че трябва да продължи да се отчита съответната степен на децентрализация в отделните държави-членки. В много държави-членки училищното образование е в правомощията на местните и регионалните власти. Поради това е важно доброто политическо и административно взаимодействие между всички равнища, както и изготвянето на общи политики. Системата на

училищно образование ще бъде подобрена най-успешно, ако местните и регионалните власти бъдат активни партньори в този процес и поемат отговорност за развитието на образованието на тяхна територия;

7. счита ограничаването на съобщението до въпроса за структурирането на европейското сътрудничество по въпросите на училищата за легитимен и практически подход. Заедно с това обаче не бива да се забравя, че образованието не се придобива само в училище, а и в предучилищни заведения, както и в ежедневието извън училище, например в семейството, при заниманията в свободното време с връстници, в цифрови среди или чрез медиите. Ръководителите в сферата на образованието или на политиката за младежта следва да се стремят да разглеждат поверените им млади хора в цялостния контекст на живота им и като следствие от това по възможност да включват в своите преценки извънучилищните образователни процеси и произтичащото от тях влияние върху училищното образование и неформалното обучение;

Относно темата за „фокусиране върху способностите“ (глава 2)

8. Комитетът подчертава констатацията на Комисията, че придобиването на способности се определя в извънредно голяма степен от самите учащи „като обмислят критично учебните си цели, организират ученето си чрез самодисциплина, работят самостоятелно и в сътрудничество, търсят информация и подкрепа, когато е необходимо, и използват всички възможности на информационните и комуникационните технологии“ (вж. параграф 2.3). Именно в общество, в което във все по-голяма степен способността за учене през целия живот става все по-важна, „да се научим да учим“ и самостоятелното учене стават абсолютно необходими и трябва да бъдат насърчавани като ключови умения;

9. ето защо Комитетът счита за важно училищата да имат обоснована образователна концепция, за да може учениците да разбират по какъв начин е структурирано образованието, което получават, и какво се очаква от тях. Процесът на учене на децата и младежите следва да се характеризира с позитивни очаквания, приемане, насърчаване и ориентиране;

10. присъединява се към схващането, че реформите на учебните планове следва да изхождат от един цялостен и насочен към придобиването на умения подход на „пълна ангажираност на учителите, учащите и останалите участници“ (параграф 2.5), като особено важно е включването на възпитателите. Към системата на училищното образование би трябвало да се отправят големи очаквания, но едновременно с това да се осъзнае, че училището може и да постигне много, но е зависимо в голяма степен от обществените рамкови условия. Два примера показват това: усилията на училището са по-плодотворни, ако

още в семейството и институциите за предучилищно образование се положат основите на позитивна нагласа към ученето. Към края на училищното образование сигналите, идващи от икономиката и пазара на труда, са също така много важни за мотивацията за учене на младежите; Освен това училището може, от своя страна, да поддържа една нова култура на гражданственост чрез:

- изграждане на образователна мрежа на местно равнище, която, въз основа на принципа на субсидиарност, да признае приноса на формалните и неформалните образователни структури за образованието и обучението;
- изграждането на връзки с културното богатство, традициите, научното и икономическото наследство на местните власти;
- споделянето на проектите за образование и обучение със семействата, като се признаят съответните роли и различия, но и като се установят точно взаимните задължения;

11. счита, както и Комисията, че насърчаването на четивната грамотност е основна задача на училището. Някои от посочените от Комисията стратегии за насърчаване, най-вече в училищната среда, са типични задачи на местните власти, като например насърчаването на езиковите умения на семействата и подобряването на инфраструктурата за получаване на грамотност. Оборудването на училища, медиатеки и на съоръжения за свободното време, което най-често се финансира от местните власти, е също така важен фактор за развиване на положителната нагласа към математиката, информатиката, естествените науки и техниката;

12. подчертава, освен придобиването на умения за писане и четене, също и значението на развиването на умения за работа с ИКТ (електронна грамотност) в училище. По този начин децата и младежите могат да бъдат най-добре подготвени за самостоятелен живот и да получат умения за усвояване на модерни информационни технологии, които представляват допълнителна добавена стойност за собственото им развитие и това на обществото като цяло;

13. споделя разбирането на Комисията относно значението на индивидуализираните подходи към ученето, както и намерението за извършване на оценяване. Оценяването следва да бъде възпитавашо, т.е. насочено към бъдещето, с цел по-нататъшното учене да стане по-ефективно и по-индивидуално. Оценяването обаче често е обобщаващо, т.е. заключително, и се използва само за определяне на нивото на учениците. В тази област Комитетът все още вижда значителна необходимост от подобрения в обучението и повишаването на квалификацията на учителите, като европейските програми също могат да допринесат за разпространяване на нови знания, особено в случаите, когато са насочени към учителите, които все още се обучават или повишават своята квалификация;

14. счита формулировката в третата част от обобщението „...приемането на цялостен подход към развиването на способности, който да обхваща училищните програми, учебните материали, обучението на учители ...“ за недобре подбрана, тъй като липсва уточнението, че тук не става дума за хармонизиран подход в цяла Европа, а за насърчаване на държавите-членки и техните ръководители в сферата на образованието;

15. вижда тясна връзка между възпитанието в предприемаческо поведение и развиването на предприемачески дух и разглеждания по-горе принцип, че като цяло следва да се насърчава развитието на независими личности, които са готови да действат по собствена инициатива и то не само в икономическата сфера, но и в рамките на ангажмента си като граждани чрез поемане на отговорност за общността. Ето защо училището следва да предоставя висококачествено обучение на всички ученици (3-та глава) чрез функцията си на възпитателна общност в познавателен, културен и социален план, която развива знанията, но и възпитава в гражданственост. В това отношение е също така важно да се осъществява тясно сътрудничество с местната и регионалната икономика;

Относно висококачествено обучение за всеки учащ (глава 3)

16. присъединява се безусловно към призива на Комисията за осигуряване на по-добри възможности за ранно обучение на децата. Комитетът категорично потвърждава твърдението, че „подобреното предлагане на предучилищно образование и разширяването на достъпа до него могат да се окажат най-съществения принос, който системите на училищното образование могат да дадат за подобряването на възможностите за всички и за постигането на целите от Лисабон“. В предучилищните учебни заведения се полагат важни основи за по-нататъшния успех при ученето през целия период на училищно образование. Това не се отнася само за децата от групи в неблагоприятно положение. Доброто предучилищно образование е от полза за всички. В действителност предучилищното образование дава първата възможност на децата да се доближат до знанието благодарение на социално-образователните занимания, които още в най-ранна възраст изграждат основата за развитие на положително отношение към обществото, ангажираността, образованието и участието на семействата в обучението на техните деца. Новаторските методики, които често пъти се въвеждат на равнище дидактика в предучилищните учебни заведения, могат да намерят качествено продължение в по-горните образователни степени. Комитетът предупреждава обаче, че дори оптималната организация на предучилищния етап на образование не освобождава преподавателите в по-нататъшните образователни етапи от отговорността им да поддържат и доразвиват у своите ученици интелектуално любопитство и желание за учене;

17. Комитетът отбелязва, че предучилищното образование в Европа до голяма степен се финансира от местните и регионалните власти и от много години насам непрекъснато бива разширявано и подобрявано, доколкото те разполагат с тази възможност. Много проекти обаче, можаха и могат да бъдат започнати само с помощта на средства по европейски програми, като например насърчаването на многоезичието в ранна детска възраст, преди всичко в граничните райони. Комитетът е на мнение, че в подобни случаи мерките на ЕС за финансиране би трябвало да предлагат по-голяма приемственост, за да не се допусне добрите проекти да бъдат прекратявани след няколко години поради недостиг на финансови средства и придобитите въз основа на опита знания да бъдат загубени. Продължаването на проектите изисква осигуряване на финансова подкрепа от ЕС;

18. изразява надежда, че с оглед на този аспект новата програма *Comenius Regio* ще предостави на местните и регионалните власти по-голяма свобода за вземане на решения в случаи, в които те биха искали да определят приоритетите при финансирането на проекти;

19. подкрепя Комисията в призива ѝ за повече справедливост в образователната система, но не може да се присъедини към нейните в твърде малка степен диференцирани твърдения относно различните решения в отделните държави-членки. Това се отнася например до въпроса, дали децата да бъдат разпределени по-рано или по-късно в училища, които предлагат качествено различна степен на образование. Проучване на консултантската фирма McKinsey от 2007 г. ⁽¹⁾ показва, че структурата на преподаването е далеч по-важна за успеха при ученето, отколкото организацията на системата на училищно образование. Поради това, както Комисията правилно препоръчва на друго място в своето съобщение (глава 4), следва да се работи върху подобряване на качеството на обучението на учителите;

20. счита за важно всички държави-членки да положат усилия за още по-голямо равенство на възможностите при достъпа до училищно образование. Целта е всички да получат достъп до висококачествено образование и социалните и икономическите неравенства да не играят определяща роля за успеха в образованието;

21. осъзнава, че учениците с мигрантски произход в повечето случаи са изправени пред много сложни проблеми и поради това се нуждаят от специално внимание. На този фон Комитетът приветства факта, че Комисията е представила Зелена книга ⁽²⁾ по този въпрос, която ще бъде предмет на отделно становище на Комитета на регионите. В този смисъл е необходимо да се подкрепят усилията, които училището полага за осигуряване интеграцията на децата и учениците от чужбина, както и на техните семейства, чрез межкултурни образователни инициативи, които отделят внимание на всички и възпитават в уважение към различията. Осъзнаването на силната връзка между езика и културата извежда на преден план важността на езиковото обучение — като се започне от говоримото и писменото овладяване на езика на приемащата страна, което предоставя рамка за общуването и взаимоотношенията, и се стигне до поддържането на езика на страната на произход като признаване на идентичността и в знак на уважение и зачитане на различията;

22. счита, че една от основните задачи на училището е да подкрепя учениците в неблагоприятно положение, да укрепва самочувствието им, да признава техния напредък и да им покаже пътищата към успеха, които да съответстват в колкото може по-голяма степен на техните индивидуални дадености и нужди. Не бива обаче да се забравя, че учениците с добри дадености и особени склонности и таланти също имат право да бъдат стимулирани, насърчавани и подтиквани да дадат най-доброто от себе си. Това също е елемент от една справедлива система на училищно образование. Една от най-благородните и трудни педагогически задачи е индивидуалното стимулиране на всички ученици да се извършва по начин, който да не води до загуба на обществената солидарност. Чувството за отговорност на отделната личност за всички останали трябва да бъде запазено;

23. настоява за значително засилване на значението на тези училищни и извънучилищни мерки за намаляване на броя на случаите на преждевременно напускане на училище. Местните и регионалните власти носят голяма отговорност в тази област и инвестират значителни средства. Във връзка с това Комитетът признава предоставянето на ресурси от европейските структурни

фондове като значителна помощ, но би искал местните и регионалните власти да получат по-големи, възможно най-небюрокрачни възможности за достъп до европейско финансиране;

24. напомня във връзка със споменаването на училищата „втори шанс“, за значението на втората учебна пътека не само в младежка възраст, но и през целия живот. Всички възрастни, но и най-вече онези, които са пропуснали много през детството и младежта си, трябва да разполагат с възможности за развитие;

25. счита общите изисквания относно възможностите за обучение, които следва да се предлагат на учениците със специални нужди, за неподходящи. Най-напред, индивидуалните нужди на подобни деца са твърде различни и второ, системите за насърчаване на учениците със специални нужди се отличават значително в отделните държави-членки. Общата цел на педагогическата дейност трябва да бъде да се помогне навреме и гъвкаво на учениците с умствени увреждания и проблеми при адаптирането, независимо от вида училище, което посещават. Поради това не е правилно оценката на качеството на насърчаването на учениците със специални нужди да се ограничава до въпроса за вида посещавано училище. За много ученици достъпът до образование е възможен единствено посредством специализирани училища за ученици със специални нужди. Особено за деца със евентуални потребности от специален педагогически подход е важно, обаче, тези нужди да бъдат регистрирани и разпознати колкото се може по-рано още в предучилищното образование, за да може да се приложат механизми за подкрепа. Това значително улеснява засегнатите деца и техните семейства при преминаването в училище;

26. подчертава значението на развитието на училищата за устойчивостта на предприетите в различните образователни системи реформи. Във връзка с това следва също така да се разгледа ролята на училищните инспекции, които би трябвало да насърчават и подкрепят гъвкавостта и иновациите в училищата. В съответствие с това, Комитетът призовава Комисията да следва внимателно всяка политика на координация и последователност, която може да е пречка пред общите цели за иновации и предприемачество на училищно ниво, в случай че се превърне в инструмент за стандартизация. Комитетът счита развитието на училищата за тема, в рамките на която не само държавите-членки, но и местните и регионалните власти, както и самите училища могат да се възползват от обмена на опит, и признава, че европейските програми и по-специално Comenius и предходната програма ARION са били и продължават да бъдат от голяма полза;

27. потвърждава разбирането на Съвета ⁽³⁾, че училищата следва да се превърнат в „учебни общности“, които се оценяват сами и си поставят нови цели, като едновременно с това участват в образователните политики на местно или регионално равнище, в съответствие с евентуалните конституционни разпоредби на държавата-членка, и имат роля в изготвянето на тези политики. Това включва и подобряване на предлаганите възможности за непрекъснато професионално обучение и развитие на учителите. Във връзка с това Комитетът приветства поддържането от страна на училищата на добри контакти с местната общност в пряко обкръжаващата ги среда. По негово мнение регионалното и местното ниво са от решаващо значение за положителното развитие на училището;

⁽¹⁾ Michael Barber, Mona Mourshed: „How the world's best-performing school systems come out on top“ („Как най-добрите системи на училищно образование в света постигат успеха си“), McKinsey & Company, септември 2007 г.

⁽²⁾ COM(2008) 423 окончателен.

⁽³⁾ ОВ С 300, 12.12.2007 г., стр. 7.

Относно темата „Преподавателски и училищен състав“ (глава 4)

28. изразява съгласие с Комисията, че учителите имат основна роля при постигане на целите от Лисабон. Комитетът разглежда като приоритет високото от педагогическа и професионална гледна точка качество на първоначалното обучение с интегрирана практическа част;

29. Комитетът призовава за по-голяма мобилност на преподавателите в професионалното образование и обучение. От преподавателите, които са натрупали собствен опит в други европейски страни може да се очаква, че ще могат да предадат на своите ученици по понятен начин разнообразието на европейските традиции и култури, но и признаването на общите ценности;

30. вижда други аспекти, които трябва да бъдат отчитани при професионалното образование и обучение на учителите. Те включват например промяната в процес на учене вследствие на използването на Интернет и свързаните с това изменения. С оглед на това образът на учителите и собствената им представата за тяхната роля трябва да се променят. Гъвкавостта е абсолютно необходима. Учителите трябва да разпознават отрано тенденциите в образованието и да се занимават с промените в сектора на образованието. Учителите, социалните работници, хората, работещи с младежи и много други в педагогическата област трябва да си сътрудничат и да се опитат да вникнат в професионалния свят на другите. Работата в екип трябва да е основна тема в професионалното образование и обучение и при повишаване на квалификацията. Също толкова важно е и изграждането на мрежи и сътрудничеството с колеги в други училища;

31. предлага също така да разгледа ролята на допълващите, и евентуално на полупрофесионалните дейности. Така например в някои региони беше създаден поста възпитател (*Learning Coach*), за да се отговори на индивидуалните нужди на някои учаци. Това евентуално би могло да послужи като модел за подражание в други училищни системи;

32. счита предложението на Комисията за по-добри процедури за назначаване за въпрос, който изисква внимание. Комитетът счита за правилен подход посочения от Комисията в параграф 4.4 път за целенасочено наемане на квалифицирани

кандидати и оказването на постоянна подкрепа по време на обучението и кариерата им;

33. изразява съгласие с Комисията, че изискванията, поставяни пред лицата, на които е възложено ръководенето на училища, са нараснали значително. Местните и регионалните власти са разбрали това и в стремежа си да привлекат компетентни личности, полагат усилия да превърнат училищата в привлекателни работни места също и за ръководителите на училища;

34. счита за важно, в по-нататъшното сътрудничество да бъде проведен общ дебат относно ролята, задачите и необходимите компетенции на ръководителите на училища. Във връзка с това е важен и обменът на опит в областта на най-добрите практики за назначаване на ръководителите на училища;

Относно заключението в предложението на Комисията (глава 5)

35. Комитетът предлага на Комисията своята подкрепа за предложението от нея сътрудничество. Комитетът подчертава още веднъж, че сътрудничеството трябва да обхваща най-вече прекия обмен на опит между службите, отговарящи за политиката в областта на образованието в държавите-членки. Във връзка с това Комитетът разглежда като наистина неотложно предложението на Комисията в заключението да се постави ударението върху подобряването на уменията за писане и четене, разширяването на достъпа до предучилищно образование и активизирането на обучението на учителите. Отправя искане за подкрепа чрез средства на ЕС за увеличаването и улесняването на възможностите за предаване и изпробване на практики, които са се доказали като успешни в общините и регионите, като винаги се придържахме към принципа, че предаването на модели от един регион на друг трябва да става много предпазливо поради различния културен и социален контекст и, в крайна сметка, винаги само въз основа на осъзнато решение и с изричното съгласие на отговорните лица по места;

36. Комитетът благодари на Комисията за импулсите в нейното съобщение и отправя молба да вземе предвид изразените по-горе бележки в по-нататъшния ход на дискусиата.

Брюксел, 27 ноември 2008 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Резолюция на Комитета на регионите относно „Финансовата криза“

(2009/С 76/13)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. **изразява загриженост** за сериозните социални последици от финансовата криза и от нейното въздействие за цялата икономика и в частност за териториите и гражданите; затова **призовава** за решителни действия, насочени към предоставяне на подкрепа за икономиката в частта ѝ, свързана с търсенето, както и за мерки в помощ на малките и средните предприятия и на местните и регионалните власти, с цел поддържане на сближаването и опазване на ключовите инвестиционни и инфраструктурни проекти;

2. **подкрепя** напълно целта за създаване на безопасен единен финансов пазар в Европейския съюз, основаващ се на високи изисквания за прозрачност и на съвременна и отзивчива система на надзор на подходящите равнища на управление; **подчертава**, че мерки и административни разпоредби, които могат да задушат финансовия пазар, би следвало да се избягват, а съвместните усилия следва да бъдат насочени към гарантиране на разумно финансово управление, за да се възстанови доверието в икономиката;

Във връзка с инициативите на ЕС за решаване и преодоляване на финансовата криза, КР:

3. **приветства** постигнатото от Европейския съвет на 15 и 16 октомври 2008 г. съгласие като предпоставка за възстановяването на доверието във финансовите пазари и **счита**, че неговите решения, независимо от произтичащите от тях разходи за бюджетите и данъкоплатците, представляват важни стъпки към повторното изграждане на доверие във финансовия сектор и към ограничаване на последиците от кризата за икономиката;

4. **изразява одобрение** за решението на ЕС за минималните гаранции по спестяванията на гражданите на територията на Европейския съюз и **приветства** това като подходяща мярка за защита на спестяванията на гражданите в ЕС и за възстановяване на доверието в банковата система в краткосрочен план, без това да води до допълнителни разходи за данъкоплатците или до нарушаване на конкуренцията, и **подкрепя** целта да се избегне фалитът на големи банки в ЕС;

5. **оценява** обявеното от държавите-членки намерение преди 2011 г. да заделят 30 милиарда евро чрез Европейската инвестиционна банка в подкрепа на малките и средните предприятия в Европа, но **счита**, че това е едва първата стъпка в подкрепа на икономиката;

6. **подчертава** важната роля, която имат Европейският социален фонд и програмите, насочени към смекчаване на отрицателните въздействия на настоящата криза, и **призовава** Европейската комисия да проучи възможностите за приспособяване на съществуващия инструмент към текущите обстоятелства, включително преглед на Европейския фонд за приспособяване към глобализацията, така че този инструмент да стане по-оперативен;

7. **подкрепя** неотдавнашните инициативи на Комисията, насочени към изменение на директивите, регулиращи финансовите пазари, с особен акцент върху мерките за надзор, управлението на риска и управлението на кризи, и **призовава ЕК** да вземе предвид ролята на местните и регионалните власти;

8. **призовава** Европейската комисия да предложи директива за хармонизиране на предоставяната от финансовите институции информация за финансови продукти, като създаде задължение за класифициране по разбираем начин на свързаните с тези продукти рискове, опростяване на договорите и установяване на ясни изисквания за прозрачност на банковите услуги;

9. **призовава** Европейската комисия да насърчи постигането на съгласие относно приемане на кодекс за поведение, който да гарантира, че дейностите със стопанска цел на финансовите институции не противоречат на обществения интерес;

10. **счита** също така, че последиците от финансовата криза за икономиката не следва да променят установените дългосрочни политически приоритети на ЕС, в частност: подкрепата за повече и по-добри работни места, насърчаването на изследванията и иновациите, подобряването на конкурентоспособността, засилването на териториалното сближаване и борбата срещу причините и последиците от глобалното затопляне;

11. **призовава** да бъде обърнато специално внимание на личните дългове, в частност дълговете по кредитни карти, които нарастват бързо, а това води до неспособност на кредитополучателите да обслужват задълженията си;

12. **приветства** създаването на група на високо равнище по въпросите на структурата на надзора на финансовите пазари в Европа и **отбелязва**, че тя се състои от експерти от финансовите институции, националните министерства на финансите, банковия сектор и предприятията; **изразява съжаление**, че равнищата на местното и регионалното управление не са представени в групата De Larosière, поради което **призовава** в нея да бъде включен представител на Комитета на регионите;

13. **призовава** за създаване на подходяща регулаторна рамка с ефективни системи от правила и механизми за правоприлагане;

14. **призовава** за промяна на международната финансова система към повишаване на прозрачността на финансовите дейности, извършване на преглед на пруденциалните или счетоводните стандарти, касаещи финансовите институции, засилване на отговорността на мениджърите и ограничаване на факторите в системата, които насърчават поемането на прекомерни рискове (напр., политиките по отношение на обезпеченията и възнагражденията); **приканва** към по-добра координация между различните национални надзорни органи при надзора върху транснационалните финансови групи;

Местно измерение на финансовата система

15. **припомня**, че МРВ отговарят за една трета от публичните разходи и за над две трети от публичните инвестиции в ЕС, поради което трябва да бъдат разглеждани като активни участници в намирането на решение на кризата и в опазването на бъдещия икономически растеж; поради това **отправя искане** местните и регионалните власти да бъдат подкрепени в техните инвестиционни дейности, например по отношение на инфраструктурата, за да се избегне опасната спирала: липса на инвестиции — загуба на работни места — липса на кредити — още по-голяма липса на инвестиции;

16. **подчертава**, че местните и регионалните власти са пряко засегнати от финансовата криза, тъй като спестовните банки в много държави имат дълбоки корени в регионите; те се намират в непосредствена близост до гражданите и предприятията на местно равнище и допринасят за икономическото, социалното и териториалното сближаване, представляват двигател за създаването на нови, малки и средни предприятия;

17. **призовава** Съвета, Комисията и държавите-членки да признаят важната роля на местното и регионалното равнище за функционирането на публичните финансови посредници; **отправя искане** при разработването и прилагането на нова структура на финансовата система в ЕС да се проведат консултации с МРВ, за да се гарантира обмен на опит и технически знания отдолу-нагоре и отгоре-надолу, в полза на икономиката, МСП и гражданите;

Политика на конкуренция

18. **приветства** съобщението на Комисията относно прилагането на правилата за държавна помощ към мерки, предприети във връзка с финансовите институции в контекста на настоящата световна финансова криза ⁽¹⁾, и **призовава** Европейската комисия да наблюдава отблизо последствията от държавните помощи, предоставени на банките по член 87, параграф 3, точка б, за да се увери, че тези помощи са сведени до необходимия минимум и че не водят до нарушаване на конкуренцията;

19. **приветства** постигнатото съгласие за минимални гаранции върху спестяванията от 50 000 евро и **призовава** за подходящи фискални инициативи за обществеността, които да свеждат до минимум нарушаването на конкуренцията и да гарантират еднакви условия за всички институции във финансовия сектор. Тези мерки са важни за възстановяване на доверието на гражданите във финансовата система;

20. **предлага** да се преразгледа рейтинговата система, за да се създадат прости кодове и/или категории за различаване на банките, извършващи разумни инвестиции от банките с предпочитания към рисков начинания; **смята**, че създаването на Европейска агенция за кредитен рейтинг би било много полезна стъпка в това отношение;

21. **подкрепя** усилията на Европейската комисия за премахване на всички нарушения на вътрешния финансов пазар

⁽¹⁾ COM(2008)/ОВ C 270/8, 25 октомври 2008 г.).

(„Доклад за разследването в сектора на банкирането на дребно“, 31 януари 2007 г.) и на продължаващото разпокъсване по национален признак, както и различията в нормите на печалба, механизмите за ценообразуване, моделите за продажби и несиметричността на информацията; **споделя** целта на Европейската комисия да завърши общия финансов пазар така, че той да бъде по-прозрачен, по-разумен и по-способен да реагира на глобални предизвикателства;

Бюджетни въпроси

22. **припомня**, че местните и регионалните власти са важни участници в политиките и бюджетите за справяне с ключовите предизвикателства в Европа през следващите десетилетия;

23. **подчертава**, че финансовата криза и нейното отрицателно въздействие върху икономическия растеж и заетостта ще доведат до увеличаване на исканията за подпомагане, социална помощ, преференциални тарифи за публичните услуги, като местните и регионалните власти се намират на предната линия по отношение на тези очаквания;

24. **насочва** вниманието към предвижданото влошаване на финансовите условия за икономическите субекти, включително местните и регионалните власти, което би могло впоследствие да засегне капацитета им да получават заеми за извършване на нови инвестиции;

25. **призовава** да се отдели специално внимание на финансовия капацитет на местните и регионалните власти и **отправя искане** за предоставяне на подходяща подкрепа на МРВ в случаите, когато увеличените разходи за финансиране и тежестта на дълговете застрашават навременното осъществяване на иначе разумни проекти от полза и значение за регионите и за икономиката на ЕС като цяло;

Политика на сближаване

26. **призовава** в настоящия период да се въведе по-голяма гъвкавост при използването на структурните фондове и **подкрепя** *inter alia* предоставянето на допълнително време за мобилизиране на структурни фондове, от референтна година плюс 2 (N+2) до референтна година плюс 3 (N+3), с цел да се гарантира, че качествените проекти, от които се очакват ефикасни решения, няма да бъдат изложени на ненужния риск да загубят финансирането от ЕС;

27. **призовава** финансовите институции, европейските органи и банките да заделят подходящо финансиране и/или гаранции за инфраструктурни инвестиции, както и за новаторски проекти с доказано качество, допринасящи за конкурентоспособността и ефикасността; **отправя искане** да бъде отчетен фактът, че неспособността да се осъществят подобни инвестиции навреме би имала отрицателно въздействие не само върху засегнатите територии и намиращите се в тях МСП, но и върху предприятията в ЕС, като по този начин би засегнала икономическия растеж и би застрашила ценни работни места;

28. **настоява** делът на местните и регионалните власти в съфинансирането, също както дяловете на Европейския фонд за регионално развитие и на Европейския социален фонд, да се разглежда в рамките на оперативните програми като неподлежащ на осчетоводяване по вътрешните цели на Пакта за стабилност в отделните страни. Така местните и регионалните власти ще могат да стартират проекти по начин, който благоприятства растежа и развитието на местните икономики и на пазара на труда, без да бъдат наказвани чрез ограниченията, предвиждани в някои държави за местните и регионалните власти, които не спазват този пакт (блокиране на достъпа до кредити, на назначенията и намаляване на публичните финансови ресурси);

29. **предлага** по-тясно институционално партньорство между КР и ЕИБ, в съответствие с целите за засилване на икономическото и социалното сближаване, установени с ДЕС, в частност с Протокол № 28 за икономическото и социалното сближаване;

30. **подкрепя** мерките за реформи, обявени от ЕИБ във връзка с: опростяване на процедурите за достъп до кредит; разширяване обхвата на кредитирането върху нематериални инвестиции (лицензи, изследвания и др.); споделяне на рисковете между ЕИБ и банките; и прозрачност на финансовите ползи, предоставени на МСП; **призовава** за укрепване на капацитета на ЕИБ за участие в инфраструктурни проекти, по-конкретно чрез използване на дългосрочни инвестиционни средства (капитал) за повишаване на влиянието на ЕИБ; **предлага** да се разработи механизъм за включване на ЕИБ, подобен на този в подкрепа на МСП, който следва да бъде насочен към подпомагане на капа-

цитета на МРВ да съфинансират проекти, свързани с териториалното сближаване;

Устойчива Европа

31. **потвърждава** ангажираността на КР за постигането на свързаните с климата цели и **изразява надежда**, че съответните цели ще бъдат постигнати независимо от икономическите трудности; необходимо е, следователно, да се положат усилия за мобилизиране на европейски инвестиции в технологии за възобновяема енергия чрез програми за финансиране (транспорт, сгради и др.) и финансиране на изследвания, особено в МСП;

32. **потвърждава отново ангажираността** си за постигането на динамичен устойчив икономически растеж в рамките на разумен европейски социален модел, енергийна ефективност и намаляване на екологичните въздействия; **заявява**, че дори при сегашните изключителни обстоятелства тези цели не трябва да бъдат компрометирани от действията на властите на общностно, национално, местно или регионално равнище; дори напротив, **приканва** отговорните страни да поемат водачеството и да превърнат рисковете във възможности, като предоставят подкрепа за изследвания и инвестиции в ефективни технологии, осигуряващи дългосрочно възстановяване на икономиката в съчетание с устойчиви екологични практики;

33. **възлага** на своя председател да препрати настоящата резолюция на Европейската комисия, на Европейския парламент, на Съвета и на председателствата на Европейския съюз.

Брюксел, 27 ноември 2008 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Резолюция на Комитета на регионите относно „Приоритетите на Комитета на регионите за 2009 г. въз основа на Законодателната и работна програма на Европейската комисия“

(2009/C 76/14)

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРИОРИТЕТИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. **подчертава** значението на един нов импулс към структурни реформи в ЕС, насочени към намиране на решения за преодоляване на сегашната финансова криза и нейното въздействие върху европейската и световната икономика; **счита**, че въпреки че са необходими спешни мерки, които да помогнат на Европа да се справи със сегашната криза в краткосрочен план, за създаване на устойчиви работни места и растеж, качествена инфраструктура и обществен транспорт са необходими и дългосрочни действия, поради което инвестициите в енергийно ефективни технологии имат изключителна важност;

2. **припомня** в този контекст конкретната си резолюция относно финансовата криза, в която се посочват основните стъпки, които следва да се предприемат на европейско, национално, регионално и местно равнище за преодоляване на финансовата криза и за ограничаване, доколкото е възможно, на отрицателните последици от нея;

3. **приветства** изразената воля и предложенията за укрепване на териториалното измерение в Европейския съюз и неговия демократичен характер; **заявява** намерението си да пропължи да развива политическата и институционалната роля на КР в процеса на вземане на решения в Европа; **обявява** изготвянето на Бяла книга за многостепенното управление, която Комитетът възнамерява да представи през 2009 г.;

4. **потвърждава отново** намерението си да следи отблизо прегледа на бюджета на ЕС, за да допринесе за по-добра интеграция и координация на политиките на ЕС на териториално равнище и **призовава** този процес да отрази нуждите на всички равнища на управление, както и да подобри качеството, равенството, стабилността, видимото присъствие и опростяването на мерките на ЕС; **предлага** в този смисъл бюджетният програмен период да се уеднакви с европейския изборен цикъл на база 5+5 години, за да се осигури ефективна подкрепа за най-слабо развитите региони и да им се помогне да настигнат останалите, да се гарантира, че в бъдеще бюджетът ще отразява по-добре всички правомощия на ЕС и да се избегне повторната национализация на политики на ЕС, която би застрашила ефективността на проекта за европейска интеграция ⁽¹⁾;

За повече работни места и растеж

5. **подчертава** необходимостта от мерки за изграждане на доверие, с които да се възстанови доверието на европейските граждани, изправени пред несигурност и силен натиск върху работните им места, пред растящи цени на енергията, финансова нестабилност и загуба на доверие в банковия сектор, и **припомня**, че е необходимо също така да се разгледат механизми, които биха помогнали за избягване на подобни кризи в бъдеще;

6. **подчертава** необходимостта от устойчиво развитие за гражданите и бъдещите поколения; **припомня** също така значението на една социална Европа и **подчертава**, че тези цели не бива да бъдат засегнати, дори напротив — нужни са общи усилия от страна на ЕС и държавите-членки, както и от страна на регионалните и местните политически участници. В този смисъл, централните правителства и местните и регионалните власти следва да бъдат поощрявани още повече от ЕС, също и чрез не толкова строго прилагане на разпоредбите относно допустимите равнища на дефицита в държавите-членки, да се стремят към постигане на тези цели чрез амбициозни дългосрочни инвестиции в образование, обучение, изследвания и иновации, както и в разработването на качествена инфраструктура, мрежи за обществен транспорт и инвестиции в енергийно ефективни технологии;

7. **приветства** решението на Европейския съвет да предостави подкрепа на икономиката, като обърне по-голямо внимание на дългосрочните нужди, като енергийна ефективност и новаторски чисти технологии, както и чрез мерки, насочени към опростяване и намаляване на административната тежест с цел по-добро законотворчество;

8. **подкрепя** обновената Стратегия на ЕС за растеж и работни места след 2010 г., която има за цел да създаде нови работни места пред лицето на кризата, чрез координирани усилия на европейско равнище за съчетаване на публични инвестиции, подкрепа за изследванията, иновациите, устойчивите технологии и МСП, всеобхватен социален диалог, разумни финансови разпоредби, непротекционистични правила за търговия и тясно сътрудничество по отношение на бюджетната и паричната политика в ЕС;

9. **подчертава** значението на координираните действия на всички равнища на управление за предоставяне на МСП на подкрепа за постигане на по-силна връзка между фундаменталните и приложните изследвания и за осигуряване на подкрепа за сътрудничеството с частния сектор, с цел насърчаване на иновациите и водещата роля в технологиите; **приветства** мерките за започване на инициативи за творчество и новаторство и за осигуряване на подкрепа за тях, особено онези, които са насочени към сътрудничеството между университети и предприятия, тъй като новаторството и творчеството са основни двигатели на промяната и конкурентоспособността в регионите и допринасят за качеството на живота и икономическото сближаване;

10. **припомня** в частност жизненоважната роля на местните и регионалните власти в качеството им на публични инвеститори и **подчертава**, че местните и регионалните власти, предприятията и университетите имат ключова роля за създаването на активна политика за работа в мрежа и клъстерна политика в ЕС;

11. **изразява твърдото си убеждение**, че инвестирането в младите хора е жизненоважно за постигането на целите на Европейския съюз по отношение на възможностите за намиране на работа и социалното включване на младежите;

⁽¹⁾ Становище на КР CdR 16/2008 fin относно „Да реформиране бюджета, да променим Европа“, докладчици: г-н Van den Brande и г-н Delebarre.

12. **призовава** за равни възможности за заетост и за отделяне на специално внимание на потенциалния принос на възрастните работници, които притежават ценни знания за иновациите при продуктите и системите;

13. **приветства** това, че на пролетния Европейски съвет Европейската комисия ще представи оценка на демографското бъдеще на ЕС и **отправя искане** Европейската комисия да обмисли по какъв начин най-добре да се отчетат нуждите на застаряващото население; **подчертава**, че демографските тенденции на равнище региони, градове и общини следва да се разглеждат по много по-диференциран начин поради многообразието на регионите и на миграционните потоци, пред които са изправени; **подчертава**, че уязвимите групи граждани се нуждаят от специално внимание и целеви мерки в контекста на Социалната програма за възможности, достъп и солидарност;

14. **призовава** да се извърши преглед на Европейския фонд за приспособяване към глобализацията (EGF), така че този инструмент да стане по-функционален; това може да се постигне чрез: по-гъвкави прагове по EGF, даващи възможност средствата да се използват в съчетание с други финансови инструменти на ЕС, приложими при масови уволнения, както и чрез увеличаване на бюджета на EGF от 500 милиона евро на 1 милиард евро;

15. **отбелязва**, че за гражданите е от изключително значение, особено в контекста на финансовата криза, висококачествените публични услуги да бъдат гарантирани; **изразява** в тази връзка загриженост, че сегашното положение на правна несигурност за местните и регионалните власти, които често предоставят такива услуги, не се разглежда в работната програма на Комисията;

За сближаване

16. **изразява съжаление**, че значението на политиката на сближаване не е отразено в приоритетите на работната програма на Европейската комисия, въпреки че финансовата и политическата тежест на тази политическа област я прави основна цел на ЕС; и **подкрепя** един широк дебат относно бъдещето на политиката на сближаване в рамките на прегледа на бюджета на ЕС, с цел консолидиране на тази основна политика спрямо основната ѝ цел: хармоничното развитие на териториите на ЕС и по-конкретно намаляването на икономическите, социалните и териториалните различия между тях; **очаква** в тази връзка консултациите относно Зелената книга за териториалното сближаване през 2009 г. да бъдат последвани от Бяла книга за териториалното сближаване;

17. **припомня**, че една амбициозна политика на сближаване, която полага сериозни усилия за превръщане на целите на териториалното сближаване в конкретни политически действия, ще позволи консолидирането на процеса на европейска интеграция и посрещането на бъдещи предизвикателства, засягащи всички региони; в този контекст, **вижда необходимост** от гъвкаво целево разпределение на средствата за приспособяване на структурните инструменти за сближаване към многообразието на обстоятелствата на местно и регионално равнище;

18. **подчертава**, че политиката на сближаване се превърна в един от най-известните примери за успех в Европейския съюз. Ефектът на лоста, който тя има за регионалното развитие, е неоспорим. Въз основа на този положителен опит е необходимо

през 2009 г. да се засилят обмяната на идеи и сътрудничеството по отношение на нови подходи и модели за регионални политики; **предлага** КР да работи с Европейската комисия за осигуряване на подходящи механизми за такива действия; **подчертава**, че за тази цел по време на организираната от Комитета на регионите среща на високо равнище на градовете и регионите, която ще се проведе на 5 и 6 март 2009 г. в Прага, ще бъдат организирани по-нататъшни дебати относно бъдещето на политиката на сближаване; такива дебати ще се проведат и в контекста на Дните на отворени врати 2009 г. (6-9 октомври);

19. **подчертава**, че териториалното сътрудничество е основен елемент за постигането на целта на териториалното сближаване; **припомня** в тази връзка, че новият правен инструмент „Европейска група за териториално сътрудничество“ (ЕГТС) има голям потенциал на местно равнище. Държавите-членки следва да приемат всички необходими мерки за прилагане на разпоредбите на регламента;

За ефективна борба срещу изменението на климата и за устойчива Европа

20. **приканва** Европейската комисия да поддържа силен политически акцент върху енергетиката и политиката относно изменението на климата, като осигури ефективното участие на местите и регионалните власти в съставянето и прилагането на законодателството;

21. **изразява силната си подкрепа** за важна роля на ЕС в рамките на преговорите по Конвенцията по изменение на климата, които ще се проведат през 2009 г. в Копенхаген, с цел да се постигне съгласие за напредък по отношение на намаляването на емисиите на парникови газове след 2012 г.;

22. **предлага** намаляването на въздействието и приспособяването към изменението на климата да се разглеждат като приоритети на дебата по прегледа на бюджета на ЕС; също така **призовава** да се търси взаимно допълване на мерките по отношение на териториалното сближаване и изменението на климата, по-конкретно чрез използване на съществуващите финансови инструменти;

23. **подчертава** ролята на регионите като основна връзка между националните и местните планове за енергийна ефективност и насърчаването на енергията от възобновяеми източници, и **счита**, че без подкрепата на регионите държавите-членки може да не успеят да изпълнят ангажиментите си за намаляване на емисиите на парникови газове до 2020 г.; **подчертава**, че преговорите по международно споразумение за изменението на климата, което да замени Протокола от Киото, следва да се концентрират както върху всеобхватни политики и тяхното осъществяване, така и върху цели по отношение на емисиите; **потвърждава отново** подкрепата си за инициативи, като Конвента на кметовете, и **предлага** той да бъде допълнен с пряко участие на регионите;

24. **потвърждава отново** ангажираността си с прекратяването на загубата на биоразнообразие и **изразява надежда**, че средносрочният преглед на изпълнението на Плана за действие на ЕС относно биологичното разнообразие, който Европейската комисия ще извърши, ще осигури нов импулс в това отношение;

25. **настоява** за изграждане на синергии между политиката за развитие на селските райони и останалите политики на ЕС, в частност политиката на сближаване; **отправя искане** Европейската комисия да анализира последствията от световната икономическа криза за селскостопанските пазари и за селския сектор, с цел да се създадат подходящи мерки за предпазване на този сектор от упадък и за поддържане на независимост по отношение на снабдяването с храни;

26. **припомня** искането си за участие — като логическо следствие от приноса му към Европейския морски план за действие на Комисията — в разработването и прилагането на новата интегрирана морска политика на Европейския съюз;

27. **приветства** дейностите на Комисията в областта на екологичния транспорт; **подчертава отново** важността на това да се подкрепят мерки, които смекчават въздействието на транспорта върху околната среда, като се дава приоритет на политиката за морския транспорт и на амбициозния План за действие за градската мобилност;

28. **приветства** заявеното от Европейската комисия намерение да даде нов тласък на TEN-T проектите в Европа; **настоява** местните и регионалните тревоги не само да бъдат отчетени, но и местните, регионалните и националните инструменти за планиране да бъдат координирани като част от тази европейска рамка, за да се оптимизират трансевропейските мрежи;

За Европа по-близо до гражданите

29. **подчертава** ролята си на ключова институция в усилията на Европейския съюз да общува с гражданите и **припомня** на Европейската комисия, че прекият достъп на КР до местните и регионалните власти в Европа, който членовете на КР предоставят, създава ценна мрежа за информиране на гражданите за ползите от ЕС, за изслушване на гражданите и техните тревоги; **припомня** на Европейската комисия и на държавите-членки, че интегрирането на европейското измерение в ежедневието и общуването на разбираем език са съвместна отговорност на европейските институции и на лицата на изборни длъжности на национално, регионално и местно равнище, които се намират на най-близко до гражданите ниво за общуване;

30. **счита**, че изборите за Европейски парламент през 2009 г. следва да се разглеждат като възможност за засилване на една децентрализирана европейска комуникационна политика, с цел повишаване на осведомеността за споделените ценности на Европейския съюз чрез поддържане на постоянен диалог с гражданите на Европа и чрез демонстриране на добавената стойност на европейската интеграция;

31. **подчертава**, че КР ще продължи усилията си за по-голямо признаване на европейско равнище на ролята на местните и регионалните власти за по-нататъшното развитие на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, особено по отношение на разработването и осъществяването на многогодиш-

ната програма, която ще замени Програмата от Хага; **подкрепя** стремежа към интегриран и всеобхватен подход към миграцията и убежището, тъй като чрез такъв подход Европа ще има стабилна и устойчива имиграционна политика; в тази връзка, КР **подчертава** и значението на инициативите за межкултурен диалог; **приветства** в това отношение новия график за законодателни действия, т. нар. „Стокхолмска програма“, насочен към укрепване на европейското пространство на свобода, сигурност и правосъдие;

32. **изразява подкрепата** си за борбата срещу тероризма и силната радикализация, с цел подобряване на сигурността на гражданите на ЕС, като осъзнава, че местните и регионалните власти имат основна роля за осъществяването на Стратегията на ЕС за противодействие на тероризма, и **заявява**, че за да бъде тази борба успешна, тя трябва да се води при пълно зачитане на основните права и свободи;

33. **приветства** това, че Третият стратегически преглед на програмата „По-добро законотворчество“ ще отчете напредъка по трите основни компонента на програмата „По-добро законотворчество“ — оценка на въздействието, опростяване и намаляване на административната тежест; **подчертава** текущия си принос към дебатите в Групата на високо равнище на независимите заинтересовани страни по административната тежест („групата Stoiber“), по-конкретно по отношение на мерките за намаляване на разходите на местните и регионалните власти; **продължава да подкрепя** прилагането на обща методология за оценка на административната тежест, която изрично отчита местното и регионалното измерение, и **отново потвърждава** ангажираността си с междуинституционалното сътрудничество за постигане на поставените в тази област цели;

34. **отново заявява**, че прилагането на принципите на субсидиарност и пропорционалност в законодателния процес е в основата на ефективното и демократично многостепенно управление, и **подчертава** важността на изграждането на култура на субсидиарност в институциите на ЕС, която би довела до подобряване на процеса на вземане на решения;

За по-силна Европа в света

35. **заявява отново**, че местните и регионалните власти имат ключова роля в процеса на разширяване и продължава сътрудничеството си с лица на изборни длъжности от страните кандидатки и потенциалните страни кандидатки за членство в ЕС;

36. **приветства** обновяването на Евро-средиземноморското партньорство чрез създаването на Съюза за Средиземноморието и **подчертава** важния принос на местните и регионалните власти за неговото осъществяване; **обявява** създаването на Евро-средиземноморска асамблея на местните и регионалните власти (ARLEM) — постоянен политически орган, представляващ местните и регионалните власти, чиято цел е да бъде признат за консултативен орган по Съюза за Средиземноморието;

37. **подчертава** значението на баланса в отношенията със съседите на ЕС на изток и на юг и **приветства** инициативата за Източно партньорство; **приканва** Европейската комисия да разработи по-подробно компонентите за регионално и териториално сътрудничество в рамките на Източното партньорство;

38. **оценява** все по-голямото признаване от Европейската комисия на метода и дейностите на децентрализираното сътрудничество; **поема ангажимент** да организира в края на 2009 г. Дни на децентрализираното сътрудничество в ЕС, с цел улесняване на обмена и политическия диалог между местните и регионалните власти в ЕС и в развиващите се страни; **приветства** създаването на платформа за обмен на информация („борса“), която ще позволи на местните и регионалните власти в ЕС и в развиващите се страни да намерят партньори за създаване на нови проекти за децентрализирано сътрудничество;

39. **заявява отново** ангажираността си с изграждането на местна и регионална демокрация в Европа и в трети страни; и **подчертава** желанието си да продължи участието си в мисии за наблюдение на избори с Конгреса на местните и регионалните власти на Съвета на Европа, и **изразява желание** да бъде включван по-непосредствено в мисии за наблюдение на избори, организирани с подкрепата на Европейската комисия;

40. **възлага** на своя председател да предаде настоящата резолюция на Европейската комисия, на Европейския парламент, на Съвета, на настоящото френско председателство и на председателствата на Европейския съюз през 2009 г., а именно чешкото и шведското председателство.

Брюксел, 27 ноември 2008 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE
